

LÊ VĂN TRƯỞNG

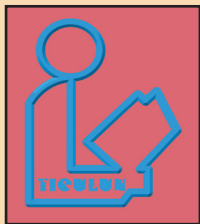
HAI NGƯỜI BẠN

TÂM LÝ TIỂU THUYẾT

NHÀ XUẤT BẢN ĐỜI MỚI
PHỐ HÀNG CỐT - HANOI - TONKIN

HAI NGƯỜI BẠN

LÊ VĂN TRƯỜNG

Lê Văn Trương (1906-1964), bút hiệu Cô Lý, là nhà báo, nhà văn Việt Nam thời tiền chiến.

Theo nhiều nhà nghiên cứu văn học Việt, hiện nay (2009), ông được xem là cây bút có số lượng tác phẩm nhiều nhất.

MỤC LỤC

Phần Thứ Nhất	6
Phần Thứ Hai	76
Phần Thứ Ba	155

Phần Thứ Nhất

Hồng trông thấy tàu chật như nêm cối, rùng mình:

- Trời ! Chật thế kia, ngồi vào đâu ! Bị xếp như cá hộp từ đây cho tới Sài Gòn, sống làm sao được !

Rồi vừa nhăn mặt, vừa sốc chiếc cặp lia lịa :

- Và làm thế nào mà lên cho được bây giờ ?

Hiền vẫn tươi cười như không. Chàng đặt hai chiếc va-ly kéch xù xuống sân ga, rồi vỗ vào vai bạn :

- Anh có thể tin ở hai cánh tay tôi. Rồi khắc có thể cho anh nằm ngồi cẩn-thận. Tôi biết tiên-sinh chân thờ rồi ! Anh cứ đứng đây coi đồ, để tôi đi soát một lượt xem toa nào còn rộng.

Miệng nói, chân nhảy phắt lên tàu. Rồi như một mũi dùi lách đám đông mà vào. Đám đông hẩy, đám đông du, đám đông cẩu, đám đông la ó, mũi dùi cứ tiến.

Thoắt một cái, Hồng đã thấy Hiền từ một toa phía đầu nhảy xuống :

- Được rồi, trên này còn rộng.

7 | Hai Người Bạn

Hồng lại nhăn mặt, lại sốc cặp lia-lia :

- Nhưng tướng quân liệu thể nào, chứ trên ấy lác và than, chết cháu đấy.

Hiển tổng dư một cái vào bụng bạn :

- Ô, đã đi «giang hồ» còn chọn với lựa ! Nói xong, cúi xuống sách quai cái va-ly chạy veo-veo, Hồng theo không kịp.

Toa đầu cũng chật chảng kém toa cuối, nhưng Hiển đã bảo với bạn rằng có thể tin ở hai cánh tay của mình. Trong nháy mắt, Hiển đã tìm được cho bạn, cho hai chiếc va-ly một chỗ, một chỗ gọi là tạm được. Hồng thổi phù-phù và rút mùi-xoa lau mặt :

- Không có anh thì thật khôn đồn. Nhưng anh ngồi đầu mới được chứ ?

Hiển trở hai chân :

- Tôi ngồi lên đôi giày.

Hồng phì cười :

- A à ! Thật là một câu văn khôi-hài rất hay và rất đúng sự thực ! Nhưng giá anh cứ bảo : «Tôi đứng» thì lại đúng sự thực và lại vắn tắt hơn nữa.

- Nhưng thưa tiên - sinh, tôi võ biên, tôi không biết làm gạch trí khôn ạ !

- Thầy nói thế, không đúng rồi. Thì thầy vừa mới làm gạch trí-khôn xong. Đến lúc tôi bảo thầy, thầy lại giãy nẩy. Vô tình, thầy đã viết một câu văn chí-lý mà thầy không tự biết đấy ! Thôi xin thầy, lần này là lần đầu và lần cuối, thầy đừng cướp nghề của tôi nữa đấy nhé !

Cả hai cùng cười hề hề. Bỗng một tiếng cười trong trẻo họa theo. Cả hai lúc ấy mới sững sốt quay lại : thì ra tiếng cười ấy do một thiếu nữ ngồi cạnh mà từ lúc nãy vì tíu-tít hai người không để ý đến. Thiếu nữ bị hai người nhìn, thẹn cúi mặt, mà hai người bị thiếu nữ cười cũng im không nói nữa.

Từ đây, cái cảm tưởng êm êm rằng mình ngồi bên cạnh một người đàn bà đẹp làm cho Hồng không thấy nóng nực và chật-chội nữa. Mà chàng chỉ thấy băn khoăn về sự bạn mình không có chỗ ngồi. Tàu chạy gần đến ga Văn-diên thì Hồng đứng dậy :

- Thôi bây-giờ đến anh ngồi đi, tôi ngồi nhiều rồi.

Hiền đặt tay lên vai bạn ấn xuống :

- Thì anh cứ ngồi đi, không phải băn khoăn về tôi. Tôi không mỗi đâu. Đứng có một tí thế mà mỗi, họa có là chân giầy, sau này còn hồng làm vua túc cầu thế nào được ?

Rồi khẽ di tai :

- Anh gặp một trường hợp có thể nảy tứ đây, làm thơ đi.

Hồng vừa giơ tay phác một cử chỉ thì Hiền đã lại nói :

- Anh có nảy được tứ hay không, không biết, nhưng nếu giai-nhân cùng đi như chúng ta từ Hanoi đến Saigon, thì chắc chắn là đường trường không đến nỗi buồn. Con mắt nhà văn của anh sẽ có việc để làm.

- Người đứng-đấn, bây nào ?

- Ô, tôi chỉ bảo có công việc cho con mắt anh thôi, chứ tôi có nói gì đâu mà anh nghĩ rộng ra đến thế ? Có bậy là cái tưởng tượng của anh nó chạy mau quá.

Thiếu nữ thấy hai người sì-sào biết là nói chuyện về mình, đang cúi đầu bỗng ngừng phát giậy, nhìn thẳng vào Hiến một khắc, rồi lại từ từ quay sang nhìn Hồng bằng một cái nhìn trong có đượm một vẻ trách móc.

Cái nhìn nghiêm trang và cái cử chỉ mạnh bạo ấy liền quét đi ở trong thần-trí hai người những ý-nghĩ vẩn-vơ và gieo ngay vào đấy một kính-trọng. Hiến vội-vàng quay nhìn ra phía khác mà Hồng thì ngồi xuống với bao dụt-dè.

Đến ga Thường-Tín, người lên lại càng đông. Chỗ ngồi lại bị nê chặt thêm, Hồng bỗng thấy mình khít cánh ngay với thiếu-nữ. Cái cảm giác êm êm lúc nãy đã không còn nữa, Hồng chỉ thấy một cái gì như ngượng-ngượng, vì chàng xét thấy mình vừa làm một việc có lỗi với thiếu-nữ, và chàng rất lo bị khinh.

Cái ngượng-ngượng của bạn, Hiến nhận thấy. Chàng nhận thấy bởi vì chàng đã nhận thấy nó ở ngay trong mình mình, và cũng bởi chơi với nhau bằng một cái tình lòng ruột, hai người đã đem hòa tâm tưởng vào với nhau, nên có những chỗ đồng cảm như nhau.

Tàu chạy được một quãng, Hiến thấy bạn khó chịu quá liền bảo :

- Hay anh đứng giậy để cô ngồi cho rộng.

Hồng nghe ngay, nhưng chàng vừa nhô mình đứng giậy thì thiếu-nữ hiểu ngay cái cử chỉ ấy là để tạ-lỗi với mình, liền sẽ bảo ngay :

- Hà tất phải như thế. Ông đứng giậy thì người ta lại dón vào, tôi lại bị chạt như thường, mà chỉ mỗi chân ông vô ích.

Hồng còn dùng-dăng thì thiếu nữ lại nói :

- Hay các ông xuống ga sau.

- Thừa không, chúng tôi vào Saigon.

- Thế thì càng không nên lắm.

- Thế cô cũng vào Saigon ư ?

- Vâng.

Bỗng thiếu nữ hét lên, rồi giơ tay xua xua

- Ấy bác, để lên thế thì vỡ hết cả của tôi. Bác có để cái tay nải của bác xuống mau không ?

Người mà thiếu nữ bảo thế, chẳng những không đề xuống, lại còn dơ chiếc tay nải kéch-xù của mình dần lên cái bờ của nàng một cái mạnh, rồi nói một cách khiêu khích :

- Tàu chạt thì làm thế nào ? Tàu của riêng nhà cô đấy hay sao ? Tôi đi tàu cũng mất tiền, cô đi tàu cũng mất tiền !

Rồi y quay mặt lờ đi. Thiếu nữ hốt-hoảng lại nói to :

- Ấy trong bờ của tôi toàn là đồ sứ cả.

Nói xong, nàng đứng giậy ẩng người mang nải thì liền bị người mang nải hất mạnh tay nàng ra :

- Thế bây giờ cô bảo tôi để vào đâu nào ?

Bác để vào đâu thì để, nhưng để thế thì vỡ của tôi mà. Kìa cái bác này ! sao lại bướng một cách vô-lý như thế? Vỡ, vỡ của người ta !

Người mang nải quay lại chọn mắt, nói cái giọng nòng nặc những hơi men :

- Ủ thế cô bảo tôi để đâu ? Tàu len chân không được thế này. Cô ý cô áo giải mà khinh phường áo cánh phải không ? Tôi cứ đẩy đẩy.

13 | Hai Người Bạn

Hồng đứng phắt giậy, một tay du chú lái, một tay nhấc chiếc tay nải toan quăng đi chỗ khác thì liền bị chú lái cà-khịa ngay :

- À, anh định đánh nhau với tôi có phải không ? Anh định bắt nạt tôi thì anh bảo ?

Y vừa nói, vừa xắn tay áo và chìa cái mặt đỏ gay về phía Hồng. Hồng cúi tiết, tát phắt ngay cho một chiếc. Bị cái tát cháy má, chú lái lùi lại, rút chiếc đòn gánh. Nhưng y chưa kịp dùng, thì đã bị Hiến choài mình khóa lấy cổ tay, rồi vặn mạnh :

- Buông, buông ra !

Chú lái đau quá, phải buông. Hiến dơ tay đâm dứ vào mặt :

- Tôi cho anh một quả như thế này thì phỏng sống hay chết ? Từ giờ đừng có ngang ngạnh như thế ! Người mình với nhau.

Chàng nói xong cầm chiếc tay nải đặt xuống cạnh chân mình :

- Nào như thế này thì có làm sao đã nào ?

Chú lái giận lắm, những cái vặn tay một suýt chẹo xương đã làm cho chú phải chịu phép :

- Ừ thì đề đây.

- À, thế có phải biết điều không nào.

Chàng buông tay :

- Anh bảo người ta bắt nạt anh, nhưng chính anh thấy người ta đàn bà con gái bắt nạt người ta. Từ giờ, anh đừng có nên thế.

Hồng thấy cái cử chỉ hung của bạn, sung-sướng quá :

- Cô thử mở bô xem, nếu vỡ cái gì bắt nó đền. Lúc này, nó dãn một cái mạnh lắm.

Chú lái sợ sấm mặt, vì y biết một khi vỡ thì y không thể không đền. Y nhìn Hiến rồi cãi lia lịa :

- Tôi làm gì mà vỡ ! Tôi làm gì mà vỡ ?

Thiếu nữ mở bô, kiểm lại một lượt :

- May chưa vỡ. Nhưng không biết ở dưới thế nào ?

Hiến nói ngay :

- Thế thì có lẽ ở dưới cũng không vỡ đâu cô ạ.

15 | Hai Người Bạn

Từ đây thì ba người thành ra quen nhau.

- Không có các ông thì không khéo y làm võ của tôi thật đấy. Y cứ búống như thế thì tôi yếu đuối làm gì được y.

Hiển biết mình đã dự cái phần đẹp đẽ nhất trong việc này liền quay mặt đi để mặc Hồng nói truyện với thiếu nữ.

- Y say rượu, và có nhiều người cứ ngang như cua như thế, nhẹ không ưa, cứ ưa nặng.

Thiếu-nữ nhìn cái thân hình vạm-võ của Hiển :

- Ông kia ông ấy khỏe nhỉ ?

Hồng bắt ngay lấy cái dịp ấy để khoe bạn :

- Anh tôi võ giỏi lắm, đá banh cũng giỏi lắm. Thế mà anh tôi hiền, chẳng hay gây sự với ai bao giờ. Ai rắc rối, anh tôi cũng nhin. Ấy lúc nầy, vì y dứt đòn gánh định đánh tôi, nên anh tôi mới can-thiệp, chứ không anh tôi cũng mặc kệ. Anh tôi chỉ sợ người ta cho mình là ỷ khỏe ăn hiếp yếu. Sức anh tôi cứ ba mươi người như thế, anh tôi đánh bay.

- Thế cơ à ?

- Ấy là chân tay không. Chứ nếu anh tôi mà có một cái gậy hay một thước sắt trong tay thì bao nhiêu cũng là ít. Anh tôi đá banh thì lại tuyệt. Anh tôi là tay trung-phong đệ nhất Đông Dương bây giờ đây. Cô chưa xem anh tôi đá, thật là diễm ảo vô cùng, đẹp mắt vô cùng, Bao giờ có hội đá bóng ngoại quốc viễn du sang đây, người ta cũng phải cầu đến anh tôi thì mới có cơ được được. Cái địa vị của anh tôi trong làng túc-cầu bây giờ thì thật là một ông vua rồi, nhưng vì anh tôi tính nhũn nhặn, nên có ai nói thế thì chối bai bãi : «chưa, chưa thấm vào đâu».

- Ai thế có phải tên ông ấy là ông Hiến phải không ?

Hồng sướng quá :

- Vâng, chính đây. Thế cô đã xem anh tôi đá rồi ư ?

- Không. Tôi chỉ đọc thấy tên ông ấy và ảnh ông ấy ở trong báo.

- Thế thì tiếc quá nhỉ ? Cô có xem thì cô mới rõ hết được cái tài của anh tôi.

- Thế bây giờ các ông vào Saigon làm gì ?

- Anh tôi... có người viết thư ra bảo trong này có một hãng buôn cần một chân chánh kế toán, nên anh tôi vào.

17 | Hai Người Bạn

Còn tôi thì ở ngoài này cũng chẳng làm gì, nên anh tôi cho tôi theo để cho biết xứ người.

- Thế ông ấy với ông là hai anh em à ?

- Không, chúng tôi là bạn. Nhưng anh ấy hơn tôi một tuổi lại có nhiều tính nết tốt, học hành giỏi hơn tôi, nên tôi thờ như anh.

- Thế mà thoáng trông hai ông, tôi cứ tưởng là anh em ruột đấy.

Mà thoảng trông Hồng Hiến, người ta rất có thể nhận lầm là ruột thật. Chẳng những hai người có một khuôn mặt hao hao giống nhau, một khổ người tương-tự như nhau, lại còn y phục giống nhau như đúc. Với chiếc quần soóc màu nghệ thối với chiếc sơ-mi cụt tay màu cánh chả, với bộ mặt lúc nào cũng tươi sáng, Hồng, Hiến, biểu-hiện cho một hạng thanh niên trí thức biết tin ở nghị-lực và tài năng-mình. Và do có lòng tin ấy, họ đã tìm ra một nguồn vui bất-tuyệt cho những ngày tháng của đời mình. Họ đi về tương lai như người đi chầy hội, với bao nhiêu lời hứa đẹp ở trước mặt, với bao nhiêu tình-cảm đẹp rạo rức ở trong tim, với bao nhiêu tư tưởng lành mạnh nó là cái nguyên động lực giúp cho họ giữ được nụ cười tươi trẻ bất cứ ở cảnh ngộ nào !

Hiến năm ấy hai mươi sáu, Hồng kém một tuổi : Họ ở trong cái tuổi dự bị để thành người, dự bị cho những công việc mai sau. Họ đều biết như thế, nhận chân như thế nên họ tránh được cái kiêu-ngạo do một lòng tự túc sai lầm nó đã làm cho thanh-niên thành ra những thứ gì đáng ghét trước mắt những người từng-trải. Vì thế, họ thường biết khuyên nhủ nhau và luôn luôn họ cùng nhau xoát lại những hành vi mình để cố tránh những lầm lạc. Tuy thế, nhưng nhờ một nguồn sinh lực rồi rào nó thúc người ta đi về phía trước mặt, họ không bị kìm-

19 | Hai Người Bạn

hăm bởi những dẫn đo quá... khôn ngoan nó làm cho người ta thành hèn nhất. Họ kiểm soát họ nhưng kiểm soát theo cái đà của sự sống nó tung-hoành trong gân cốt; họ thận-trọng, nhưng thận trọng theo sự phát-biểu của tiếng lòng, gặp lúc cần phải bốc là họ bốc.

Sự quyết-định của họ để vào Nam kỳ là một bước nhảy đến cái bất ngờ mờ mịt, nhưng vì lòng gần lòng, cánh sát cánh, nhảy đi về xa thăm, họ sung-sướng mà vững-tin rằng sẽ được nâng trong khi ngã, đỡ trong khi vấp, an-ủi trong chẳng may, chia vui trong hoan lạc. Họ nhả vào xa-thăm, tin tưởng ở lòng nhau, tin-tưởng ở sức nhau, tin tưởng ở tình bạn nó sẽ làm thắng tất cả. Nó làm cho họ thắng được những trắc-chở ở ngoài đời. Tay nắm tay, mặt nhìn mặt, họ quay về Nam-kỳ với một lời đe-dọa :

- Rồi coi chúng tao.

Họ lại quay lại nhau với một mỉm cười gần bó :

Rồi chúng mình sẽ khá.

Y-định giang-hồ nổi lên trong đầu Hồng một buổi chiều mùa xuân êm như du. Hồng bật giậy bằng một cái ngáp dài :

- Ở Hanoi mãi chán lắm anh ạ. Hai chúng mình đi đâu đi.

- Nhà văn các anh thì cứ thế. Cứ thích thay đổi không khí. Ở đây, tôi chả thấy chán tí nào.

Hồng rún vai rồi chép miệng :

- Giờ sinh ra chúng tôi thế, biết làm thế nào ?

Hiển nhìn bạn, nhìn luôn thấy cái chán chường uể oải hiện lên ở trong con mắt bạn :

- Nếu thế thì đi.

Rồi nói suôi theo để cho bạn khỏi ngờ sự miễn-cưỡng của mình :

- Làm mấy năm cũng chỉ vãn lương năm chục, tôi thấy chán lắm. Hay ta vào Saigon, tháng trước có một người bạn viết giấy cho tôi bảo trong ấy cần một chánh kế toán cho một hãng buôn to, lương có thể hơn trăm. Nhưng tưởng anh thích ở Hanoi, nên tôi không nói cho anh biết.

Hồng đang nằm ườn oài trên ghế xích đu nhẩy vọt ngay ra sàn :

- Ủ phải đấy, vào Saigon ! chúng mình vào Saigon! Ở ngoài này cứ lệt đệt chuyện ngẩn cho vài tờ tuần-báo, tương-lai xem chừng cũng «hắc» lắm anh ạ. Mà viết sách thì các nhà xuất-bản ở đây rất lắm, không dám mua những sản-phẩm nẩy lửa của đệ. Đi, chúng ta đi. A-lê :

*Sóng cồn, mây nổi, gió lên !
Con thuyền căng tấm màn duyên, bẻ chèo !*

Đặng Đình-Hồng.

Hiền vỗ vào vai bạn :

- Thôi đi ông, ông «gió lên» đã làm khổ tôi bao nhiêu phen rồi. Vô-phúc vào trong ấy không có công việc, thuyền ngụp thì sắc tiết cả ra đấy.

- Không lo, không lo, thời vận của chúng mình đến rồi.

Đi, chúng ta nhất quyết đi !

Hiền sung-sướng nhìn bạn, sung-sướng cái lòng sung-sướng muốn đi của bạn :

- Nhưng tôi chỉ sợ anh đi thì chị gái anh nhớ.

Hồng hoa tay :

- Ô, ô,

*Một đi trắng-sĩ nhẹ cười,
Hát bào, hát cả lòng người nâng niu*

Đ.Đ.H,

Hiền cười to :

- Có nhớ lần nào không ? Có nhớ lần nào anh định đi vào Huế ba tháng, bị con Lan nó khóc cho có nửa giọt nước mắt, trắng-sĩ đã thụt cà-lui không ?

Hồng lắc đầu lia-lịa, rồi lại gật gật đầu lia-lịa như cỏLan ở trước mặt, rồi giơ tay phác một cử-chỉ từ-giã :

*Thôi đừng khóc nữa chi phiền,
Người nô bộc đã thẳng yên ngựa Hồ !*

Đ. Đ. H.

Ngừng nhìn Hiền :

- Tôi nhất quyết rồi đây. Tôi đi cũng có lợi, báo chí trong đó ít tay kiện-tướng, may ra thì tôi múa bút được...

Hiền chúm-chím cười :

- Múa bút... chưa thấy đâu, trong ấy nghe nói sự sinh hoạt đất-đỏ lắm. Nhỡ một cái lại không có cái «mốc-sì» gì lót vào bụng, tụt bút ở hè đường thì rồi thấy trạng-nguyên, tẻ tướng.

Hồng lòng đang sôi lên về những viễn-tượng, không để ý đến câu nói khôi-hài của bạn :

- Ô, anh có tôi, tôi có anh, cần gì. Chả nhẽ hai thằng mình vãn võ kiêm toàn lại chịu sur le pavé à ? Ít nhất là nếu tôi không dụng được văn, thì anh cũng đỡ được võ. Anh phải biết cái tài trung phong của anh, thiếu gì hội đá bóng cần anh, chỉ sợ gạt đi không hết việc. Chẳng tẻ tướng thì anh cũng capitaine đến nơi.

Bị bạn gãi trúng chỗ ngứa, Hiền gật gù :

- Còn anh, báo chí trong đó... ít người, có lẽ tiên sinh lên chủ bút.

Hồng phác một cử chỉ che chở trên đầu Hiền :

- Lúc ấy, sẽ làm cho hội thầy một cái compte-rendu ba cột, và sẽ mệnh-danh cho những cú «sút» của thầy là những cú «loè lửa». Rồi thì sẽ mener một cái campagne để dự-bị cho các bạn thể thao tôn thầy lên làm «Cầu

Tướng Đại Vương». Liệu đây, vào trong ấy thì thầy nhờ cháu nhiều, chứ không phải như ở ngoài này, vì mấy tờ báo họ không biết dùng người và mấy nhà xuất-bản «rít chưa» mà bảo lâu lâu cứ phải ăn bám lên lưng thầy, Những sự hò hét của thầy tôi ngấy rồi !

Hiền cãi ngay :

- Thì cứ gió lên, va-li mãi như thế, người ta chạy chết cha đi, thì người ta tức, người ta cũng phải than chứ. Nào ai hò hét bao giờ ?

Câu ấy gợi lên ở trong thần trí Hồng bao nhiêu hình ảnh êm-ái. Hồng nhớ lại những đêm hứng-chí không tiền, cứ đi hát liêu, rồi viết thư lại bắt Hiền chạy. Hồng dựa vào vai Hiền :

- Phải anh không hò hét, anh chỉ lâu lâu «thơ thân cái con mèo gì mà cứ hát mới hồng tí tị» thế thôi.

Hiền nắm tay bạn :

- Thì làm cho người ta lo sốt vó, người ta không lên án chém cậu là phúc cho cậu rồi. Anh cứ đi liêu như thế, nhờ tôi không chạy được thì sao ?

Hồng cười một cái cười xuê xoa :

25 | Hai Người Bạn

- À thì người ta biết chắc rằng anh chạy được thì người ta mới dám liều chứ.

- Thôi xin ông ; có vào Saigon, ông đừng liều như thế nữa. Ở đây còn có người quen thuộc, còn chạy được, chứ trong ấy tứ cố vô thân thì đến bêu đấy.

- Không anh đừng lo. Một khi đi để làm tể tướng, trạng-nguyên, ai lại bừa như thế.

Hiển nghiêm sắc mặt :

- Đòi này thì còn đào đâu ra tể tướng, trạng-nguyên, và chúng mình vào trong ấy vị-tất đã nên cơm cháo gì, nhưng tôi xét anh cần phải thay đổi không-khí thật đấy. Tôi để anh đi một mình thì tôi không yên lòng một tí nào. May ra vào đấy mà tài năng anh nẩy nở biết đâu ? Nhưng tôi phải nói trước vào trong ấy thì quyền tôi, chứ không thể như ngoài này cái gì cũng quyền ở anh được. Anh phải bỏ nhiều cái thích của anh đi.

- Bằng lòng, bằng lòng. Ngay từ bây-giờ, phong cho thầy chức thủ-ngân ! ừ, ừ, mặt đã phớn ra rồi.

Hiển dơ tay tát khẽ vào má bạn :

- Có xu chó nào mà thủ-ngân ? Chạy vào đâu bây giờ để lấy tiền đi nào. Cũng phải may mặc sắm sửa một tí

cho nó ra hồn, chứ chả nhẽ nhị tiên sinh cứ trần nhất-
kiện thế này à ?

Hồng xua tay ngay :

- Anh giữ kẻ, anh làm thế nào thì làm, chứ đây thì không biết đến. Và dặn trước đừng có hờ với ai rằng chúng mình đi, chủ nợ nó xấn đến thì không còn cái áo đây.

- Thì tôi nợ, chứ anh nợ đâu mà anh sợ ?

- Ô thì anh nợ cũng như tôi nợ. Anh nợ vì tôi, không có tôi báo hại anh thì với cái tính cẩn thận của anh, bao giờ anh nợ.

Rồi nắm tay Hiến và hạ giọng :

- Tôi thề vào trong ấy sẽ theo lời anh mà ăn ở, không bao giờ để phiền cho anh nữa. Tôi xét tôi cũng cần phải làm cái gì để chuộc tội lại với anh.

Hiến cảm động muốn khóc :

- Ô, anh nói chi nặng lời thế. Anh em với nhau. Bây giờ cũng phải có hơn trăm bạc mới đi được. Thôi anh đã muốn đi thì cũng đành, tôi bán đồ đạc ở đây đi, bán các đồ tập võ, thì cũng có thể được số tiền ấy. Thiếu, ta lại xoay sau, cần gì.

Hồng không bằng lòng :

- Giường ghé, tủ tiếc, bán được. Chứ bán những đồ tập võ của anh bây giờ thì anh... sống bằng gì ? Lúc sắm mất nhiều, chứ bán đi thì mấy hột.

- Chả bán thì nặng cũng chẳng mang đi được. Bán đi sau này khá ta lại sắm. Ôi chỉ lo nhất một điều mẹ tôi già ở nhà quê... Có chị cả tôi... nhưng chị tôi hiền lành, nhờ sảy ra việc gì. Nhưng không sao, đúng như lời anh nói : đã định đi lập thân thì còn thể sao nghĩ đến nhà được nữa.

Kẻ không muốn đi bây giờ lại chính là Hồng :

- Thế thôi, chả đi nữa. Ở đây rồi thiếu gì cơ-hội. Đi như thế để cù một mình thì chúng mình yên lòng làm sao cho được. Thầy mẹ tôi mất cả rồi thì chẳng kể. Còn chị tôi nhưng anh em kiến giả nhất phận.

Hiền biết rằng Hồng nghĩ đến mẹ già mình nên nói thế. Chàng vội vàng bảo ngay :

- Không, ta cứ đi. Bây giờ có tàu hỏa, nhờ xảy ra điều gì về một nhoáng đến nơi. Với lại mỗi tháng mình gửi tiền về thì thôi chứ sao. Đi, chúng ta đi. Tôi linh cảm thấy rằng chúng ta có đi thì mới nổi cơ-đồ được. Tài giai cứ du dú só nhà nghĩ đến những cái lần quần thì

còn làm nên đỉnh-chung gì được. Anh cứ về thu xếp việc nhà đi cho song xuôi rồi chúng ta đi. Có lẽ cái thời vận chúng ta đến rồi cho nên anh mới nảy ra cái ý nghĩ như thế. Cứ sống một cuộc đời đều đều và lẻ tẻ như thế này... Có phải anh chỉ áy náy về chỗ chị anh thì để tôi đến nói với bà ấy cho. Bà ấy tin tôi lắm. Chúng mình cứ nói phăng rằng có một tờ báo trong đó viết giấy ra mời anh vào làm chủ bút thì bà ấy chắc là vui lòng cho anh đi. Còn tiền nong thì anh đừng lo. Tôi nghèo nhưng còn khá hơn anh nhiều. Tôi còn có thể xoay ra. Phải rồi, tôi lo phòng thế thôi chứ chúng mình hai thằng vào đây có nhau còn sợ cái gì.

Không là anh em ruột, nhưng chúng tôi ăn ở với nhau như anh em ruột. Cái gì anh tôi cũng nâng đỡ, che-chở cho tôi tất cả. Đây cô xem lúc này...

- Không, ông ấy khỏe mạnh và hiền-lành tử-tế thật. Ông thì khí nóng tính. Nhưng sự nóng tính của ông lại là một phát biểu đẹp-đẽ thấy sự bất-bình...

Hồng hắt chiếc mũ lau những giọt mồ hôi :

- Tính tôi hay nhanh nhẩu đoảng. Vì thế cho nên truyện nhỏ nhiều khi tôi làm cho thành ra to. Nhiều khi tôi làm cho anh tôi khốn-đốn cũng vì thế. Ấy anh tôi mắng mãi mà tôi vẫn chưa chừa được đây, giá lúc này không có anh tôi thì y đánh tôi đến mê-tơi.

Thiếu-nữ vừa dơ tay như có ý bảo mình sẽ can thiệp, đòi nào để cho như thế thì Hiến đã quay lại :

- Anh ấy nhún nhường nói thế, chứ cô xem anh ấy bấp tay như thế kia, có để cho ai phạm đến mình được. Cô đừng nghe anh ấy. Mèo bao giờ chả khen mèo dài đuôi.

Rồi chàng vội đánh trống lảng sang chuyện khác :

- Cô vào Saigon thăm bà con hay có việc gì đây.

- Tôi có anh chị tôi ở trong ấy. Tôi vào thăm chị tôi, và để giấy học. Có một trường tư muốn mượn tôi.

- Thế cô vào lâu này là lần đầu ?

- Không cứ nghỉ hè thì tôi vào chơi với anh chị tôi. Nếu lần này mà người ta giả lương tôi khá thì có lẽ tôi ở luôn trong ấy cho gần chị tôi. Chúng tôi chỉ có hai chị em.

Hiến thấy thiếu-nữ là người đã thông thuộc Saigon liền hỏi ngay :

- Thừa cô trong ấy, sự sinh hoạt đất đỏ lắm có phải không ?

- Vâng, đất gấp hai Hanoi.

- Nhưng việc làm tìm có dễ không ?

Thiếu-nữ nghe Hiến hỏi thế liền nhìn Hồng

- Cũng dễ. Nhưng phải có người quen động đật cho thì mới dễ, chứ cứ vác đơn đi các sở thì chẳng ăn thua gì. Nhưng ông đã có chỗ làm thì ông động đật cho bạn ông sau, lo gì.

Hiến nói ngay :

31 | Hai Người Bạn

- Tôi hỏi là hỏi cho tôi, chứ bạn tôi thì cần gì. Thiếu gì nhà báo mời.

- Sao ông ấy bảo ông có người mời vào.

- Vâng, nhưng thư viết từ tháng trước, chắc gì chân ấy bây giờ còn. Giá không cùng đi với bạn tôi thì tôi cũng hơi lo đấy, vì lạ nước, lạ non...

Thiếu-nữ nhìn Hồng, rồi nhìn Hiến tủm tỉm cười :

- Bạn ông thì bảo đi với ông thì không lo, đến nay ông lại bảo...

Hiến vội vàng ngắt lời :

- Bạn tôi khiêm nhượng và yêu tôi thì nói thế, chứ bạn tôi là một danh-sĩ nổi tiếng, đến đâu thì người ta đón rước, còn phải lo cái gì.

Hồng nói ngay :

- Danh sĩ nổi tiếng đến nổi giá nhiều khi không có anh thì chết đói. Anh tôi nói đùa tôi thế, cô đừng nghe. Tôi chỉ thơ-thẩn, thẩn thơ lãng nhăng thế thôi, chứ chưa từng nhờ cái văn của mình mà kiếm được ra xu bao giờ.

Thiếu nữ phì cười :

- À thế ra hai ông là ông văn, ông võ. Hai ông định...

- Đem chuông đi đâm nước người. Nhưng còn cái chỗ có kêu hay không, còn nhờ giờ.

Thiếu nữ thấy hai người vui-vẻ, lại tử-tế, lại đứng đắn thêm cái tình khăng-khít như da với thịt của hai người làm nẩy nở ra ở trong lòng nàng những tình cảm đẹp liền nói đùa :

- Sao lại nhờ giờ, tôi tưởng các ông phải tin ở cái tài của các ông chứ ?

Hồng nói ngay một cách văn vẻ :

- Nhưng nếu anh hùng không có đất dụng võ ? Và chữ tài thường đi theo với chữ mệnh.

Còn Hiến thì nói ngay một cách thật-thà như bánh :

- Cái nghề võ của tôi, có dùng gì trong thời buổi sung lục, trái phá này. Và cái nghề đá bóng thì ở nước ta có bao giờ kiếm được ra tiền ! Chẳng qua thích thì tập, và để mà tiêu-khiển. Tôi vào trong đó rút cục rồi thì cũng đến làm một tên thư-ký. Có tương lai to lớn là cái tài văn chương ngôn luận của bạn tôi thôi. Đất này đang trong lúc kiến-thiết, phải cần đến sự diu-dắt và cổ-động của những nhà văn có tài, có lòng. Tôi theo bạn là để

33 | Hai Người Bạn

hòng sau này được dự một chút thom lây.

- Thom lây chưa thấy đâu, hãy biết rất hao cho cái túi tiền của anh đã.

Cả ba cùng cười.

Sắp đến Thanh hóa thì gần tới. Trước khi cõi gói để lấy thức ăn, Hiến nhìn Hồng, rồi mới hỏi thiếu nữ:

- Cô đã thấy đói chưa ? Nếu cô muốn soi cơm bây giờ thì mời cô soi cơm chung với chúng tôi.

Thiếu nữ chưa kịp từ chối thì Hồng đã nói ngay một câu để buộc nàng phải nhận :

- Xin cô cứ coi chúng tôi như anh em trong nhà.

- Thì lúc trưa, các ông đã xử với tôi như anh em trong nhà rồi, còn gì. Tôi đâu còn dám có những điều nghĩ không quý trọng về các ông. Xin các ông cứ coi chúng tôi như em các ông ấy. Chúng ta ăn đây hay ra toa búp-phê ăn ?

Hiến vừa dở gói vừa nói ngay :

- Thôi, chúng ta ăn ở đây. Chẳng nói giấu gì cô, chúng tôi không giàu tiền. Với lại đi ăn như thế, không ai coi đồ đạc, và rồi người ta tranh mất chỗ.

Hồng đã đỡ lời bạn :

- Chỉ có sự vui vẻ nó làm cho người ta ngon miệng, chứ có phải sự sang trọng đâu.

35 | Hai Người Bạn

Bất cứ lúc nào, thiếu nữ cũng bị thôi-miên bởi sự thực-thà đến tàn-nhẫn của Hiến, và những lời nói văn-vẻ đầy ý nghĩa của Hồng.

- Vâng, thì chúng ta ăn ở đây. Tôi hỏi là vì các ông mà hỏi, chứ tôi thì ăn ở đâu cũng thể.

Hiến giở gói ; thiếu-nữ nhận thấy đủ cả những đồ dùng cho một kẻ đi đường : cùi-dia, đĩa, đĩa sắt, lọ đựng muối và thêm vào đấy một tấm vải son.

Thiếu nữ vừa mở làn đem đồ ăn ra, vừa nhìn Hồng, cười bảo :

- Các ông cẩn thận quá, đến tôi là đàn bà cũng không được như các ông.

Hồng nói ngay :

- Đó là do anh tôi vì biết tôi khảnh ăn, nên đã dự định cho từ trước đấy, chứ tôi đoảng lắm, chỉ một vị đóng cái vai ăn hại là tài.

- Sao ông cứ nói xấu ông nhiều thế ? Chắc ông có thể nào thì ông ấy mới tốt với ông như thế chứ.

Hồng nói ngay bằng một giọng chân thành nó làm cho thiếu nữ cảm-động biết bao :

- Không, thưa cô, tôi nói thật đấy. Tôi chẳng «thế nào» cả. Chỉ duy được có tấm lòng bạn thương-yêu đùm-bọc cho mà thôi.

Hiển trải ngay tấm vải sơn lên mặt một kiện hàng :

- Lúc nào anh cũng «văn» lắm. Đây không phải là nhà báo. Lúc này là lúc ta cần ăn để rồi liệu mà thu-xếp chỗ cho cô ngủ. Anh nên nhớ phải đi những ba ngày hai đêm cơ đây. Tại sao anh lại chỉ cứ tăng bốc tôi một cách phi-lý và hạ mình một cách quá đáng như thế, khiến cô có thể có những điều nghĩ sai lầm về anh.

- Ngài đừng lo. Tôi không đến nỗi quá ngu-muội như thế đâu. Một người chỉ vất mình đi và một niềm ca-tụng bạn, hẳn trong người, cũng phải có một cái gì. Và một người được bạn ca tụng như thế, tất cũng phải thế nào. Tôi chưa từng thấy ai đối-xử với nhau như hai ông. Tôi chỉ được nghe toàn là những truyện họ nói xấu nhau. Tôi thành thực cầu chúc cho hai ông đi chuyến này được nhiều may mắn. Và nếu hai ông bảo tôi nên coi hai ông như người nhà thì xin hai ông thực-hành cái điều ấy trước mà coi tôi như người đã biết rõ hai ông từ lâu rồi. Tôi rất lấy làm mừng đi chuyến này lại được gặp hai ông. Người ta ở trong đời biết thêm một người tốt, đã là một cái may, huống hồ tôi được biết những hai. Tôi rất mong rằng rồi đây đến Saigon, chúng ta còn

37 | Hai Người Bạn

có cơ hội để gặp nhau. Anh chị tôi cũng là những người khá và rộng hiểu, chắc anh chị tôi rất được sung-sướng biết hai ông.

Những lời nói trang-trọng và hồn hậu của thiếu-nữ đã quét đi cho không khí những điều e-lệ ngưng-ngệu, và đã khiến cho ba người trở thành những người bạn thân.

- Đây mới là những lời vàng ngọc. Thôi bây giờ chúng ta cứ nên tự nhiên, không thì nó mất thú đi.

- Phải đấy, tôi thấy cái tình bằng hữu của các ông đối với nhau, tôi thêm quá. Thôi, tôi năm nay mới có hai mươi. Xin các ông cho tôi là người em út của các ông thì may mắn cho tôi lắm.

Sự thành-thực kéo lại sự thành thực. Hai giờ sau thì họ đã biết hết đời nhau. Toàn là những cuộc đời đầy đầy những sự ngang-ngửa ở trong.

Hồng, Hiến nói cho nàng biết những cố-gắng, những hoài-bảo, những lo sợ của mình, còn nàng thì bằng cái giọng thâm thía :

- Tôi là đàn bà, tôi không có một lý tưởng cao xa và những ước-nguyện to lớn như các ông. Tôi bây giờ chỉ nghĩ sống thế nào cho bằng lòng người chị của tôi thôi. Thầy mẹ tôi mất sớm, chị tôi trải bao nhiêu vất-vả mới nuôi tôi được cho đến ngày nay. Cứ tưởng tượng anh chị tôi nghèo mà chạy cho tôi mỗi tháng ba chục, để học ở

trường Đồng Khánh cho tới khi thi ra, lại khiến cho tôi không phải thua chị kém em, mà lòng tôi nao lên. Anh chị tôi lại đông con nữa. Vì thế, anh chị tôi bảo tôi học ban tú-tài, rồi vào trường luật, tôi nhất định không nghe. Tôi muốn giúp đỡ anh chị tôi chút đỉnh, hay ít nhất thì tôi cũng không là một gánh nặng cho anh chị tôi. Tôi ở trường thi ra vì đỗ cao, lại được bà đốc thương, nên bỏ giáo học ngay. Tôi vẫn giầy ở Hanoi hơn một năm nay. Nhưng tôi nhớ anh chị tôi và các cháu lắm. Vả lại, cái đời sống cô quạnh không hợp với tôi. Nay chị tôi viết thư cho tôi bảo có một trường tư muốn mượn tôi vào giầy, họ giả cho tôi tháng tám chục, tôi bằng lòng ngay. Hay là có kém thế nữa, tôi cũng bằng lòng. Các ông đã đối với nhau như thế, tất các ông đã hiểu thế nào là một cuộc đời không bám víu, là những ngày dài... đặng đặng. Một mình tôi ở Hanoi, tôi thấy tôi không có chỗ để bám víu vào đâu cả. Và tôi thấy ngày giờ của đời tôi nó cứ dài đặng đặng. Thật chỗ các ông, tôi mới nói: tôi không thể quan-niệm hạnh-phúc ra ngoài cái bóng yêu đương của chị tôi, cũng như các ông không thể quan-niệm hạnh-phúc ra ngoài cái tình bằng hữu của nhau. Tôi thú thật, thấy các ông yêu quý nhau như thế, tôi cảm động lạ lùng. Tôi linh cảm thấy ngay các ông là những kẻ có lòng, chứ không thì đời nào tôi đã dám

xuông-xã thế này. Dù sao thì chúng ta cùng là mới quen biết nhau không đầy sáu giờ đồng hồ.

Cuộc đời thân mật ở trên tàu trong ba ngày hai đêm đã khiến cho họ hiểu nhau đến cùng cực và đã reo rắc vào trong lòng họ những cảm tình tốt đẹp đối với nhau.

Khi chia tay từ giã, Hồng, Hiến thấy lòng mình nao nao; mà thiếu-nữ cũng băng-khuâng :

- Nhà em ở đường Taberd, hai anh nhớ lại cho em nhé. Em rất muốn được biết rõ công việc của hai anh ở đây.

Rồi khi sắp lên xe kéo, nàng như mới sức nhớ ra :

- À thế nào, hai anh đã có chỗ ở chưa ? nhà người quen đấy chứ ? Để mai em đưa anh chị em đến chơi.

Hồng lắc đầu :

- Chúng tôi chẳng quen ai cả, chúng tôi định đến tạm trú ở khách-sạn.

Thiếu-nữ sững sốt hỏi ngay :

- Sao ông Hiến bảo có bạn ở trong này cơ mà ?

Hiến giả nhời ngay :

- Có, nhưng tôi chỉ biết bạn tôi làm cho một hãng ở

đường Charner, chứ cũng không biết nhà riêng anh ta ở đâu. Mà dù có biết, chúng tôi cũng không muốn phiền.

- Ở đây nhà cửa đắt đỏ và khó khăn, thứ nhất các ông lại không giàu, không thể nói như ở ngoài Bắc được. Tạm được ngày nào đỡ tốn là hay ngày ấy. Vả lại, ở đồng đất nước người, cái bổn phận là phải giúp đỡ nhau trong những lúc chân ướt chân ráo, sao có thể gọi phiền được.

Rồi tàn ngần một khắc :

- Giá nhà anh chị tôi không chật chội thì xin mời hai ông về ở với anh chị tôi.

Hai người chưa kịp từ chối thì nàng đã lại nói tiếp :

- Hãy xin mời hai ông về ở tạm nhà anh chị tôi vài ngày, rồi ta liệu sau, chứ bây giờ ở khách-sạn thì ngày tiêu tốn sáu bảy đồng. Nhà anh chị tôi gọi là chật chội đối với ngoài ta thôi, chứ trong này thế cũng là khá lắm. Thôi xin mời hai ông về. Anh chị tôi thương tôi lắm.

Hồng, Hiến, mỗi người đứng một bên nàng, đều có vẻ băn khoăn thắc mắc, rồi Hồng nói, nói cả các điều nghĩ thầm kín của mình :

- Cái thịnh tình của cô đối với chúng tôi như thế này

đã khiến cho chúng tôi phải nhớ mãi và coi như là một triệu chứng tốt lành cho sự chúng tôi vào đây. Thế cũng đủ để cho chúng tôi nghĩ tới cô một cách... sung sướng rồi, chúng tôi đâu còn dám quấy rầy anh chị cô như thế nữa. Bây giờ chỉ xin cô chỉ cho chúng tôi một khách sạn rẻ tiền và sạch sẽ.

Thiếu nữ nhìn hai người, biết họ không thích như thế, không dám ép nữa :

- Nếu thế thì các ông ra ở khách-sạn Đại-Việt tại con đường Amiral Courbet. Nhưng giá hai ông chịu chặt chội một tí lại đăng anh chị tôi, có phải...

Hồng ngắt lời :

- Chúng tôi đâu dám như thế, thôi xin cô đừng có băn-khoăn về chúng tôi.

- Thế tìm được công việc hay thế nào, các ông nhớ lại chơi ngay, cho tôi biết tin nhớ. Thôi bây giờ xin chào các ông và chúc các ông may mắn.

Xe chạy được mấy chục bước, Hiến băng khuâng nhìn theo, rồi như sức nhớ ra vội vàng đuổi theo nắm xe lại :

- À thưa cô, tôi tên là Hiến, bạn tôi là Hồng, cô đừng

gọi chúng tôi là ông Văn ông Võ nữa. Thiếu nữ hiểu chàng muốn biết tên mình, tủm tỉm cười :

- Còn tôi tên là Kim.

Rồi cũng nói một cách băng-khuâng :

- Chúng mình không biết tên nhau mà đã thân nhau, cũng lạ nhỉ.

Lúc Hiến quay về, Hồng hỏi ngay :

- Anh đuổi theo cô ấy nói gì đây ?

- Tôi bảo cho cô ấy biết tên của chúng ta, chứ cứ để cô ấy gọi là ông Văn ông Võ nghe nó lố lẫm.

Hồng bật cười :

- Anh rõ thực-thà quá. Cô ấy đã biết tên chúng mình rồi, sao anh còn dăn như thế ?

- Thế sao cô ấy cứ gọi như thế ?

- Tại nó dễ nhớ, chứ sao.

Rồi vuốt cổ áo :

- Trông tôi thì đúng một văn-nhân, mà anh thì đặc một lực sĩ. Cô ấy gọi là gọi cái biểu-tượng của chúng mình, thế là cô ấy có con mắt tinh đời, nay anh lại muốn cho con mắt của cô ấy không là con mắt tinh đời nữa là cái lý gì. Những thằng võ-sĩ các anh chọc vào đâu là hồng toét toét loe đấy !

Hiến thích sẽ bạn một cái :

- Thôi con khỉ, sắp đến cái lúc lo sót vó mà còn ồm ờ được. Chỉ còn có thiếu cái thứ anh làm thơ nữa thôi.

- Ấy, tôi đã có mấy câu về cô ta đấy, nhưng bởi anh cứ lấy việc mưu-sinh gắt-gao buộc tôi, nên tôi phải... lìa tan, đành chỉ coi là một cái duyên trong mộng.

Rồi Hồng đưa ra một mảnh giấy :

- Đây, anh xem bài thơ «kiệt-tác» của tôi.

Hiến hát tay bạn :

- Thôi thơ thần cái con tườu, liệu về khách-sạn để còn tắm rửa nghỉ ngơi. Mấy ngày ở trên tàu chưa được chết người hay sao, mà còn bắt người ta đọc thơ dưới cái nắng xém da thế này.

Hiến toan xách va-li bước lên xe thì Hồng nắm lại :

- Minute ! Anh tặc lăm, anh quê lăm, anh không biết hưởng những cảm giác kỳ thú. Tưởng-tượng bước chân đến đất Saigon, dừng lại ở trước cửa ga này, đọc một bài thơ để vĩnh-biệt, từ-biệt một người con gái rất đẹp, rất thơ mà mình lại rất yêu, rất quý, nhưng chỉ vì thằng bạn chó chết lúc nào nó cũng bắt mình phải nghĩ đến miếng ăn, chẳng là một kỷ-niệm đáng ghi muôn đời hay sao ? Nếu anh không đọc bài thơ của tôi, tôi nhất định không đi đâu cả. Và nhất định ngồi xuống vỉa hè này cho người ta xúm lại bây giờ đây này. Anh không muốn cho tôi được đánh dấu cái bước đầu của tôi ở đất này

47 | Hai Người Bạn

hay sao ?

Hiền cáu lăm, nhưng cũng phải nói xuôi vì rất sợ Hồng, trong một lúc hứng chí, có thể ngồi xuống thật :

- Ủ thế thì đọc đi.

- Nhưng anh phải cười lên đã, mặt như mặ́m tộ̀m ấy, để chết thơ của người ta à ?

Hiền nhe răng nhưng không bật được ra tiếng cười :

- Đây cười rồi, đọc đi.

- Ủ, có thể chứ ? Này bài thơ này tuyệt lăm, vì hình như đề yêu thật cho nên sót ruột thật.

Mắt Hiền bỗng như nặng một cái gì :

- Ủ, kẻ cũng đáng yêu đấy chứ ? Đọc đi nghe nào.

Hồng chưa đọc vội :

- Nhưng anh có nhận là thật đáng yêu không đã thì mới cho nghe.

- Thật đáng yêu.

- Nhưng anh có yêu không ?

- Ô, ai mà có thể nghĩ đến yêu đương trong lúc này !

- Nhưng nếu có thể nghĩ đến thì anh bảo sao ?

- Thì còn bảo sao nữa.

- Thế nghĩa là anh chia trước mỗi cảm của đệ rồi đây phải không ?

- Ủ, thôi đọc mau lên.

- Ủ, có thể thì mới cho nghe chứ. Đây, vênh tai lên xem cái tình có thiết không ? Và rút duyên thế này là sợ ngài lăm đấy nhé !

*Tôi không còn dám yêu đương,
Ấn tình chi để tơ-vương bận lòng.
Mai đây sóng gió hãi hùng,
Cho tôi tan nát tâm lòng thảm chưa !
Hận bao cả một giấc mơ,
In trong lòng cả một giờ ly-tan.
Nhớ nhung chi nữa bể bàng,
Hỏi han chi nữa, lỡ làng đành thôi !*

Nghe bạn đọc xong, Hiến tâm tắc nói ngay :

- Hay, hay lắm, nã nùng quá. Anh yêu thật đấy à ?

Hồng lắc lư cái đầu :

49 | Hai Người Bạn

- Yêu hay không thì chưa biết, nhưng trong lòng thấy nao nao làm sao ấy. Còn anh ?

Hiền cũng gật gù cái đầu :

- Ừ, tôi cũng thấy làm sao ấy.

Hồng vụt phá lên cười như nắc nẻ :

- Thế thì có lẽ chúng mình mê cả rồi. Tôi với anh sẽ là tình địch, chúng ta sẽ giết nhau. Lại lợi cho thằng văn-sĩ nào một quyển tiểu-thuyết !

Hiền đẩy bạn lên xe :

- Chỉ được cái nói nhảm.

Tuy mắng bạn là nói nhảm, nhưng chính Hiến không thể không nói nhảm cái điều mà chàng canh cánh bên lòng; Xe đang đi, chàng quay lại :

- Một cuộc gặp-gỡ ly-kỳ đấy chứ nhỉ ! Tôi không ngờ chúng ta lại bỗng dưng có được một cô em khá như thế.

- Khá mà thôi à, còn đáng yêu là khác. Nhưng thôi tôi xin nhường cho thầy bởi vì bề nào thầy cũng hơn tuổi, thầy là anh tôi. Tôi trông con mắt thầy thì tôi biết thầy mê rồi.

- Chỉ vậy, đến tai cô ấy thì còn ra thế nào. Người ta đối với mình chân trọng như bát nước đây.

- À, thầy đã sợ người ta biết người ta, giận, thế nghĩa là thầy đã yêu. Cứ biết thế. Nhưng này, có nhận là thực mê thì đây mới nhường đấy.

Hiến chắc lưỡi :

- Ô, đã bảo thế mà cứ trẻ con mãi. Ai hơi sức đâu mà nghĩ đến những việc con mèo ấy bây giờ được.

Miệng nói là không nghĩ, nhưng lòng nó cứ bắt phải nghĩ. Sau khi tắm rửa xong lên giường nằm, Hiến lại hỏi Hồng :

- Anh bảo cô ấy có đến thăm chúng ta không nào ?

Hồng châm một điều thuốc lá :

- Nếu cô ta mà là người có lòng thì thế nào cũng đến, bởi nói thực ra, thì anh em chúng mình cũng là những người đáng yêu. Và thứ nhất chúng mình đã đối xử với cô ta một cách đặc biệt.

Rồi nhả khói lên trời cho thành những chữ O :

- Với lại những người đàn bà có tim óc chẳng yêu chúng mình thì còn yêu ai. Không phải chúng mình lại tăng chúng mình đâu, người ta cũng cần phải biết mình. Tôi với anh có rất nhiều điều kiện để làm người một cách đẹp đẽ, mặc dầu tôi hơi lười cùng hoang một chút, và anh hơi thẳng ruột ngựa cùng ngang một tí.

- Thế nghĩa là anh bảo rằng cô ấy yêu chúng mình chứ gì ?

- Thì hẳn là như thế.

- Nhưng cô ấy yêu ai ! Chắc là yêu anh hơn. Bởi anh có nhiều cái mà gần anh, không thể không yêu anh được, chứ tôi... Đây anh xem những khi đi hát.

- Ô, không phải. Dem cô ta mà ví với cô đầu thế nào được. Ở dưới xóm, tôi là thằng háo sắc, tôi tán chúng nó, thì chúng nó đừng bầu lại tôi à ? Còn anh, vì muốn

giữ sức khoẻ và chính ra anh thích thể thao hơn đàn bà, anh không mặn với chúng nó thì chúng nó đừng lờ anh à ? Ở đây khác, ở đây là sự phát biểu của những cái gì thành-thực, xa xa và đẹp đẽ. Với những tính tốt và tật dở, tôi với anh ta ngang nhau, thì chắc là cô ấy phải yêu chúng ta đều nhau. Hiện bây giờ thì chưa biết ai hơn ai kém. Chờ cơ hội mới biết được. Nếu trong người cô ấy có một khuynh hướng để thích những phát-biểu mạnh mẽ thì cô ấy sẽ yêu anh, và nếu cô ấy thích thích tế-nhị và êm đềm thì cô ấy sẽ yêu tôi.

- Thôi thế nhường anh, khỏi lôi thôi.

- Ô, nhường thế nào được. Cô ấy đã là vật ở trong tay chúng ta đâu mà nhường. Vả như thế thì nó không hả. Phải chờ cái giòng chảy của lòng cô ấy, nó rót xuống ai thì người ấy được.

Hồng nói bằng một giọng tin-tưởng với một luận điệu chặt-chẽ khiến cho Hiến phải sững sốt :

- Anh yêu thật rồi hay sao đấy ? Thôi đi nhà văn các ông là hay phỏng đoán và hay tưởng tượng lắm. Cái gì các ông cũng phóng đại cho to tướng. Chẳng qua gặp mình, mình tử-tế với người ta thì người ta tử tế lại với mình thôi, chứ yêu đương gì mà trống thế.

Hồng, vẫn bằng một giọng tin tưởng :

- Phóng-đại gì, thật như thế. Thế anh không biết có những tiếng sét của ái-tình à ? Chúng mình gặp cô ấy thế là lâu lắm rồi chứ.

- Thế anh đoán cô ấy có đến thăm chúng ta không nào ?

- Tôi chắc rằng có.

Hiền chớp chớp mắt :

- Tôi cũng chắc thế !

Hai anh em đoán đúng, chưa hôm sau Kim và anh chị đến thăm. Khi người bồi lên báo cái tin ấy, tim hai người đều đập mạnh và bốn con mắt đều nhìn nhau như có ý bảo : «Đấy, tôi nói có sai đâu».

Hồng nhanh chân chạy xuống trước mà Hiến thì vội vàng thu dọn lại những đồ vật ở trong phòng cho nó gọn ghẽ dễ coi một chút.

Kim đến với hai người bằng một nụ cười, bằng một nét mặt hớn-hở. Vì đã được nghỉ ngơi lại được tô điểm kỹ càng nên đầy những vẻ ưa nhìn. Quần áo của nàng lại là nàng những thứ đắt tiền, không phải là thứ soàng đề đi đường, nàng lại đeo đồ trang sức. Sắc đẹp của nàng nhờ thế mà được tôn lên, khiến hai anh em đều phải ngây-ngất. Phương chi, nàng lại ăn nói một cách dễ dàng và hồn-hậu, nàng lại đối với hai người rất thiết-tha nên lòng quý-mến lại càng tăng.

Sau khi giới-thiệu với anh chị, nàng sốt-sắng hỏi ngay :

- Thế nào hai ông đã tìm được việc chưa ? Tôi thì tôi nhất định ở lại đây rồi. Tôi nhận dậy giờ tính ra thế một tháng có thể được một trăm.

- Ô thế thì tôi mừng cho cô, mừng nhất cho cô là cô có cơ-hội để ở gần bà chị mà cô quý mến. Sáng hôm nay, anh Hiến có đến hăng ở Charner tìm người bạn, nhưng họ đã bị đuổi rồi, bây giờ cũng chẳng biết họ ở đâu nữa.

Kim hốt-hoảng :

- Ô nếu thế các anh làm thế nào ?

Hồng mặt đăm chiêu, chưa biết giả lời ra sao thì Hiến vẫn tươi như không :

- Chả lo, cô chả cần phải lo cho chúng tôi. Sáng mai, tôi vào đầu quân cho một hội bóng thì họ tìm việc ngay cho tôi đấy mà. Làng túc cầu trong này, ai cũng biết tôi.

Kim nhìn quanh gian buồng :

- Hay các ông hãy đến tạm ở với anh chị tôi, rồi chờ khi nào kiếm được việc lúc ấy sẽ hay.

Anh chị Kim cũng nói thêm :

- Vâng, xin mời hai ông đến ở với chúng tôi, nhà tuy thế vẫn còn đủ chỗ để hai ông ở. Từ khi tôi nghe cô nó nói, chúng tôi cũng quý hai ông lắm. Hai ông đừng sợ phiền.

Trước sự mời mọc chân-thành ấy, Hồng lưỡng-lự, nhưng Hiến đã chối phắt :

- Cảm ơn ông bà và cô, chúng tôi cũng còn đủ tiền để chờ trong một tháng cho tới khi tìm được công việc. Xin ông bà và cô đừng băn khoăn về chỗ đó. Ông bà và cô có bụng tốt thương chúng tôi như thế, thật chúng tôi cảm kích vô cùng. Giản hoặc có thể nào, chúng tôi xin đến đập cửa ông bà và cô ngay.

Rồi nhìn Hồng :

- Anh Hồng tôi chưa có thì giờ đến các nhà báo, chứ đến thì họ mượn ngay. Đến như thứ văn chương soàng-soàng ở đây còn có chỗ dùng, hướng hồ với cái tài của anh tôi.

Kim vẫn chưa hết áy-náy :

- Nhưng chỉ sợ không được như lời ông nói thôi.

- Thì lúc ấy, tôi sẽ xin đến tìm sự đỡ đần ở cô và ông bà, chứ có lo gì. Cứ tưởng-tượng rằng chúng tôi có một chốn có thể nhờ cậy được ở đất Saigon này là chúng tôi vững dạ rồi. Bây giờ thì hãy xin ông bà cứ yên tâm, đừng băn khoăn lo-lắng gì về chúng tôi cả.

Ba người đi rồi, Hồng gắt ngay với Hiến :

- Một ngày ba đồng bạc tiền phòng, tệ lắm cũng hai đồng bạc ăn, còn ba chục bạc giỏi lắm chỉ sống được sáu ngày, sao anh lại bảo chúng mình có đủ tiền sống một tháng ?

- Đói với cô Kim, nói thế là còn ít đấy. Đáng nhẽ phải nói là còn đủ tiền sống một năm cơ.

Hồng trở mặt không hiểu :

- Ô ! thế là thế nào ?

- Nghĩa là họ đã quý mình thì mình không muốn cho họ phải băn khoăn vì mình.

- Thế nhờ anh không tìm được việc ? Và nếu không có một nhà báo nào mượn tôi ?

- Thì đi kéo xe, chứ mình đến đập cửa nhà người ta được à ?

- Nhưng tôi không kéo được.

- Tôi kéo cho anh, tôi không bắt anh phải kéo. Chứ đến nhờ người ta thì không, quyết rằng không.

- Ô, khi người ta nhỡ bước mà gặp kẻ tử-tế. Vì lẽ gì anh lại như thế ?

- Tôi chẳng biết vì lẽ gì cả. Nhưng tôi không thích, có thể thôi.

- Người ta tử tế, tôi quyết người ta không vì thế mà khinh chúng mình đâu. Anh sợ bị khinh à ?

- Tôi không sợ về chỗ người ta khinh, tôi chỉ sợ tôi khinh tôi. Chúng mình khoẻ mạnh, tài-trí có đủ, không soay được mà sống, lại phải tính cách nhờ ai. Sao chúng mình lại phải tính đến cái nước hèn thế ?

- Sao lại hèn ? vì nhỡ bước trong một lúc.

Hiền đang ngồi đứng phất giậy :

- Khi tôi cùng đi với anh, tôi đã hẹn với anh vào đây mọi điều anh phải theo tôi. Anh đã hứa, vậy xin anh giữ lời hứa. Không có những sự nhượng bộ yếu-đuối như thế. Một khi mình đã nhượng-bộ với mình như thế thì rồi mình sẽ bị nhượng bộ với cuộc đời. Nhà văn các anh tài giỏi chỗ nào tôi không biết, nhưng chỉ biết một điều các anh rất dốt trước gặp ghềnh của sự sống. Những sự nhượng-bộ như thế làm tan nhiều nghị lực, và làm giảm vẻ đẹp của thằng con trai đi. Anh thử tưởng-tượng mới quen người ta trong một chuyến tàu, rồi hai thằng rước

xác đến ở nhờ nhà người ta... Ồ tôi coi nó lố lẫm.

- Nhưng người ta là người có lòng, và người ta hiểu mình.

- Vì người ta là người có lòng, nên mình càng không nên thế. Bởi mình cũng là người có lòng. Tôi muốn người ta có thể hiểu thêm chúng mình ở những chỗ phát-biểu đẹp-đẽ của đời chúng mình.

- Nhưng...

- Chẳng nhưng gì cả. Một khi mình không chịu nhượng bộ sự sống thì sự sống phải nhượng-bộ mình, và mình cũng cần bắt trước cổ nhân ở chỗ chặt cầu đề không thể lùi. Thôi bây giờ anh đi đến các nhà báo xem, còn tôi thì cũng đến các ông bầu những hội tức cầu đề hỏi han xem sao, và dù có thế nào, chiều nay lại ăn cơm đảng ấy, tôi cũng cảm anh không được tỏ một vẻ gì là thất vọng ra đây. Người ta đã sử sự ra một thiếu nữ, đủ tư cách, thì mình cũng phải ăn ở ra một người khảng khái chứ. Chết ngay, tôi cũng không bao giờ muốn cô ta có thể có một điều nghĩ không tốt về chúng ta, và tôi muốn rằng chúng ta không bao giờ lại không đường hoàng với cô ta cả. Chưa chết đã nghĩ đến sự đóng ván, chưa chi đã nghĩ đến sự nhờ vả là cái quái gì ?

Hồng thấy Hiến nói một cách hăng hái, chứ không giữ cái điềm đạm của thừa xư, nhìn bạn chăm chăm với bao ý nghĩ miên-man :

- Ô, vào đây, anh khác trước nhiều quá.

Sự nhận xét ấy làm cho Hiến bối rối :

- Ô, trước khác, bây giờ khác. Bây giờ vào đây... ở trong một tình-thế chênh vênh, tôi cần phải... cương-quyết. Thôi ta đi. May ra có chỗ làm ngay biết đâu, vội chi đã phải tính đến cái sự nhờ vả.

Hiền đón Hồng ở cửa khách-sạn bằng một cái nhún vai, Hồng trả lời bằng một cái thổi phù :

- Chẳng ăn thua gì cả. Họ đều bảo còn xem. Nguy quá, anh ạ, ở đây chẳng ai họ biết một tí gì về tôi cả, mặc dầu tôi đã viết nhiều như thế. Thì ra họ không đọc mình. Thế này thì khó lòng quá.

- Tôi thì họ biết tôi, họ rất muốn mời tôi vào hội, nhưng còn sự tìm việc cho mình thì nghe chừng họ cũng không đậm.

Hồng tái ngay mặt lại :

- Ô thế thì làm thế nào ?

- Thì ta soay, chứ còn làm thế nào nữa. Và lại mình đã đi được hết đâu.

Rồi biết bạn lo, Hiền vỗ vai :

- Ô, tôi không ngờ ở Bắc anh liều thế, mà ở đây, anh lại dút thế ?

- Ở đây, đồng đất xứ người, nhớ hết tiền thì....

- Thì chết đói hay sao ? Anh nên nhớ ở đời này chẳng ai chết đói bao giờ cả. Và bất cứ cảnh ngộ éo-le đến đâu cũng có lời giải, có khác là nó đẹp hay không đẹp mà

thôi. Anh cứ yên-tâm rằng chúng mình sẽ rất đẹp, còn cái khổ hay không thì không biết. Nhưng khổ không phải là xấu nhé. Chúng mình ở Bắc no-nê luôn, vào đây nhờ có đôi một tí cũng hay. Thôi ta lên rửa mặt mũi, rồi ta lại đăng ấy. Cô Kim mời sáu giờ mà bây giờ đã kém mười lăm rồi.

Hiền nhìn trộm Hồng thì thấy Hồng chải chuốt ghê lắm, mà Hồng nhìn trộm Hiền thì cũng thấy Hiền chải-chuốt ghê lắm. Sự y-phục là thứ mà xưa nay Hiền ít để ý thì bây giờ Hiền để ý giữ lắm. Hiền băn khoăn mãi về sự không biết nên đeo chiếc ca-vát nào. Và sau khi đã ưng ý một chiếc ca-vát rồi Hiền vuốt-ve nắn-nót tám chống canh cũng chưa thất xong. Hồng nhìn cái cảnh ấy, lại sức nhớ tới những khi mình bắt đầu mê gái sức nhớ lại cái giọng nói hăng-hải của Hiền lúc nãy, hiểu ngay. Chàng vội tiến lại :

- Để tôi thắt giúp anh, Tôi thắt thì khéo lắm.

Hiền hình như thấy ngượng :

- Thôi, để tôi thắt lấy cũng được.

Hồng cầm ngay lấy chiếc ca-vát :

- Anh loay-hoay thì đến bao giờ. Bây giờ đã sáu giờ năm rồi, anh không sợ cô ấy giận chúng mình à ? Chà,

63 | Hai Người Bạn

hôm nay trông anh đẹp lắm. Tôi có cái cảm-tưởng như anh... trẻ ghê.

- Thế còn anh già à ? À, anh mặc bộ tropical ấy trông oách lắm.

Rồi Hiến lại sực nghĩ đến những khi Hồng đi đến những cuộc hò hẹn với nhân-tình đều mặc bộ quần áo ấy mà chàng mệnh danh là bộ quần áo thờ.

- Ô thì người ta mời mình một cách long-trọng như thế, mình cũng phải tề chỉnh chứ.

Hiến nhìn bạn bằng một cái nhìn giải :

- Ô nếu anh mặc bộ này thì phải dắt cái pochette trắng của tôi, nó mới nổi.

Rồi cũng chẳng chờ bạn bằng lòng hay không bằng lòng. Hiến đã rút pochette của mình ra dắt sang cho bạn.

Hồng lẳng lẳng để cho bạn sửa sang cho mình. Đến khi Hiến ngấm-nghĩa đã bằng lòng rồi, Hồng lấy lọ nước hoa ở góc va-ly :

- Anh bôi cho thơm.

- Ô thôi không cần.

- Ô tại làm sao lại không cần ? Trong một xứ nóng nực này mà bất cứ lúc nào người ta cũng đầy mồ hôi, sức nước hoa không phải là làm dáng, mà là một sự tự trọng.

Kim thấy hai người trách ngay :

- Ô sao các anh đến chậm thế ?

Hai người chưa kịp xin lỗi thì nàng đã lại nói :

- Chà, hôm nay các anh ăn mặc khác quá. Chắc đi xin việc về phải không ?

Không ai bảo ai, cả hai đều đồng thanh :

- Đi xin việc thì chúng tôi cần gì...

Kim vội vàng xin lỗi :

- A, hai anh vì en, nhưng người ta kia, chứ với em, các anh việc gì phải thế. Ở đây, mặc thế này nóng lắm. Cứ quần áo «soóc» có phải mát mẻ không. À hôm nay, em làm toàn những món Saigon cho các anh soi đây. Canh chua, gà sé phay.

Anh rẽ Kim ở phía trong chạy ra bắt tay hai người. Bốn đứa cháu của Kim cũng tíu đến, đứa nào cũng ăn mặc gọn gàng sạch-sẽ. Hai người hôn từng đứa.

- Ông tốt phúc quá nhỉ ?

Chị Kim vừa ở bếp chạy ra, nghe hai người nói thế bảo ngay :

- Phúc chưa thấy đâu, đã thấy báo. Chúng nó đùa như ngụy, đình tai nhức óc suốt ngày. Thôi thì đánh nhau chí, chöhe, thừa kiện suốt ngày, không còn làm ăn gì được với chúng nó nữa. May có dì nó vào đây. Tôi giao được cái chức quan tòa ấy cho dì nó.

Thằng Cừ và con Ngà là hai đứa nhớn nói ngay :

- Ồ, quan tòa ấy không ác như mẹ, không sợ.

Kim cười :

- Rồi cũng có khi dì ác cho mà xem.

Hai đứa chạy lại nắm tay Kim :

- Ồ dì không ác được đâu.

Hồng nhìn Kim :

- Thế các em trông thế nào mà các em bảo không ác, chứ tôi trông thì ác lắm.

- Ồ không phải !

Kim thấy Hồng nhìn thẳng vào mặt mình thì có ý thẹn, nàng vội vàng vờ cúi xuống tát yêu vào má thằng Cừ :

- Để dì ác cho các cháu xem.

Đến khi nàng ngừng lên thì lại bị chạm vào những cái nhìn nóng giãy của Hiến. Nàng lại thấy ngượng-ngịu, lại cúi xuống và sửa cái «nơ» thắt ở đầu con Ngà

- Cháu Ngà bảo dì có thể ác không nào ?

- Không, à dì, ai là ông văn, ai là ông võ ?

Bỗng dưng Kim thấy nóng mặt trong khi mọi người cười độ.

Nàng chỏ hai anh em :

- Ông này là ông văn, ông này là ông võ.

Nó nói ngay :

- Ô, ông ấy là ông võ mà ông ấy trông không ác.

Hồng bế nó lên :

- Thế tôi là ông văn, em trông tôi có ác không ?

- Trông hơi hơi thôi.

Hồng vỗ vỗ vào đít nó :

- Ô thế thì kỳ nhỉ ? văn ác mà võ lại lành, Thôi em trông nhầm rồi.

Chị Kim nói ngay :

- Thôi mời hai ông vào uống rượu, rồi soi cơm, chứ nói truyện với chúng nó thì bao giờ cho hết truyện được.

Kim đưa cốc bia mời Hiền thì chàng từ chối.

- Tôi không uống rượu bao giờ.

- À, nhà võ-sĩ giữ sức khỏe, nhưng bia thì có sao.

- Bia tôi cũng không uống. Xin cảm ơn cô.

- Vâng, thế em không dám ép.

Rồi quay sang Hồng :

- Còn nhà văn thế nào ?

- Tôi thì có việc gì mà phải kiêng. Chẳng những thế, gặp trường-hợp... thích chí, tôi lại uống rất nhiều.

- Để gọi hứng chứ gì ? Thế trường hợp này là trường hợp ông nên uống rất nhiều đấy.

Rồi tùm-tỉm nhìn hai người :

- Hai ông thật là hai thái-cực, chơi với nhau thân thiết là phải lắm. Như thế đề...

Kim ngập-ngừng thì Hồng nói ngay :

- Để uống cá cái phần mà anh tôi không uống chứ gì ?
Ồ, thế cô đoán sai rồi, chẳng những là không được uống cái phần của anh tôi, mà khi có mặt anh tôi, anh tôi lại

cầm tôi không cho uống hủ-hê và đầy đủ cái phần của tôi nữa.

Kim sực nhớ đến cái nhìn như soáy vào da thịt của Hiến lúc nãy :

- Thế thì anh ấy ác chứ lý. Ngà ời, cháu đoán sai rồi.

Hiến thấy cần phải cãi :

- Tôi giữ không cho anh ấy uống nhiều vì nhà văn một khi rượu vào thì «gió lên».

Nói đến đây, Hiến biết lỡ lời, toan chữa lại, nhưng vì bối-rối chưa biết chữa ra thế nào cho ổn thì Kim thấy tiếng lạ, đã hỏi ngay :

- Gió lên là thế nào ?

Đã bối-rối, Hiến lại càng bối rối. Thốt nhiên, mặt chàng đỏ gay như người uống rượu, đỏ hơn mặt Hồng lúc ấy đã uống hai cốc bia. Hồng thấy thế vội vàng đỡ lời :

- Đó là tiếng riêng trong bọn nhà văn chúng tôi. Gió lên nghĩa là... nghĩa là hứng chí hay ngâm thơ vang nhà.

- Ô nếu thế thì đời nào anh ấy cầm anh.

Nàng nhìn Hồng bằng một con mắt trách móc, cái thứ trách-móc âu-yếm nó làm sung-sướng cho người bị trách :

- Ông giấu tôi rồi. Chắc nó có nghĩa khác. Nhưng tôi không tò mò đâu.

Cách tiếp-đãi thân-mật và đầy tin-tưởng khiến cho sau bữa cơm, hai anh em có cái cảm-tưởng như mình là người nhà, và mình cũng đang được tắm nhuần cái hạnh-phúc của gia-đình này. Bầu không khí êm ả ấy làm cho hai người nghĩ đến một cách ngai ngại sự phải đi về gian phòng cho thuê cô-quạnh.

Và cũng chính vì thế, cho nên khi anh chị Kim rủ hai người đi xem chớp bóng, cả hai đều không lưỡng lự, bằng lòng ngay. Và rồi khi chia tay, hai người như thấy trong mình vừa bị một cái gì nó làm cho hai người nao nao mất nhớ tiếc.

Lúc vào giường nằm, Hiến vùng bảo bạn :

- Cái gia đình ấy thật là đầy đủ hạnh-phúc, sống với nhau như thế mới gọi là sống, và có như thế mới là biết tiêu-pha một cách lợi-ích và thú vị những ngày tháng của đời mình.

Rồi đặt tay lên ngực bạn :

- Tôi mong ước cho anh sau này rồi cũng có được một gia đình như thế.

Ngập-ngừng một khắc, chỉ một khắc thôi :

- Cô Kim xem ra có nhiều cảm tình với anh. Hay là anh lấy cô ta đi.

Hồng nắm tay bạn chưa kịp giả nhời thì Hiến đã lại vội-vội vàng-vàng nói ngay như kẻ sợ rằng nếu không nói bây giờ thì sau này không nói được nữa :

- Lấy cô ấy thì chắc chắn sau này anh được hoàn-toàn sung-sướng. Tôi rất có thể yên lòng về tương lai của anh.

Hồng buông tay bạn ngồi nhồm ngay giây ;

- Nếu trong chúng ta mà có một người có thể nghĩ đến sự gây dựng gia đình là anh. Nếu có một người có

đủ điều kiện để làm cho một người đàn bà sung-sướng rồi đề hưởng cái sung sướng cạnh người đàn bà, ấy là anh. Tôi, tôi không thể nghĩ đến sự lập gia đình được. Lẽ thứ nhất là tính tôi khó chịu và bộc-tuệch bộc-toạc. Ai lấy tôi thì người ấy sẽ bị khổ sở một đời. Lẽ thứ hai là kiếp nhà văn bấp bênh lắm, lấy vợ thì lấy gì mà nuôi vợ. Đấy thì anh đã rõ với các bạn đồng-nghề của tôi, anh đã hiểu thế nào là một nghệ sĩ. Nghĩa là đủ các thứ bừa-bãi, bí-beng, liều-lĩnh, bạt tử, lại động một chút là gió lên ầm ầm.

- Ô ! chính vì thế mà anh lại càng cần phải lấy vợ, lấy một người vợ có rất nhiều đức tính như cô Kim chẳng hạn.

- Không, không thể được, lấy người ta để chôn sống cái đời của người ta à ? Cô Kim ít gì cũng là một người bạn chúng ta yêu-quý, chúng ta thiết tha mong cho cô ta có hạnh phúc ở trong đời. Vậy thì cô ta phải lấy anh, lấy anh mới có hạnh-phúc, chỉ lấy anh mới có thể có hạnh-phúc thôi, bởi tôi thấy cô ta có rất nhiều cảm tình đối với anh lắm.

- Ô ! có đâu thế. Cô đối với anh thì có.

- Tôi là một nhà văn tâm-lý, tôi xét nhâm thể nào được. Đây anh xem trong khi cô ta nói truyện với tôi, mà mắt cô ta lúc nào cũng nhìn anh, và khi anh còn mãi nhìn xuôi ngược ở đầu đường Catinat, cô ấy sợ xe cộ cán phải anh, cô ấy hét cuống cuồng lên thì đủ biết.

- Ô, anh tưởng-tượng ! Cái tưởng tượng của nhà văn các anh đi mau như điện, nhưng dù anh tưởng-tượng thể nào thì tôi cũng nói cho anh biết một võ sĩ còn trẻ tuổi, còn chưa chan hi vọng như tôi, không đời nào có thể nghĩ đến sự lấy vợ. Lấy vợ để giết cả những tương-lai của đời tôi đi hay sao ?

- Tương-lai, anh đá bóng và luyện võ tàu để chơi thì làm sao mà không thể lấy vợ ? Đến như đại võ-sĩ Demsey, Joë Louis kia cũng lấy vợ mà vẫn giữ chức vô địch như thường thì anh làm sao mà phải kiêng khem ? Có cái cơ hội này để hưởng hạnh-phúc, nếu anh không nắm lấy thì không bao giờ nó đến với anh nữa đâu. Tôi tuy là bạn anh, nhưng tôi cũng là em anh, tôi thấy tôi phải bảo anh và tôi có cái bổn phận phải đem hạnh phúc đến cho đời anh dù anh muốn hay không muốn.

Hiến sắp-sửa mừng và sắp-sửa thú nôi lòng của mình thì một tiếng thở dài của Hồng lại lập-tức làm cho chàng phải chặn ngay nó trong cổ. Chàng cố gượng gạo khôi hài :

- Thôi xin tiên-sinh, tiên-sinh nói đến hạnh phúc như một nhà tiên-tri. Xin tiên-sinh hãy cố lo lấy hạnh-phúc cho mình. Nếu tôi nhớ không lầm thì hình như trong sáu, bảy năm giờ này, chúng ta biết nhau thì tôi phải lo cho tiên-sinh đủ thứ. Nếu có một người cần có vợ thì là ngài, chứ không phải tôi.

Rồi lại nghiêm sắc mặt :

- Và chính vì đời anh bấp-bênh, mà tôi muốn rằng anh phải có một người vợ. Chứ thấy anh cứ lãng-nhăng với những gái giang-hồ, tôi khổ lắm. Không, anh phải lấy, thế nào anh cũng phải lấy. Nếu thật là anh quý tôi thì anh phải nghe tôi.

- Gớm ! dễ thế ? Anh làm như cô ta là cái «bóp ngóc» của anh, anh muốn bắt thế nào thì phải thế. Thôi, tôi xin ngài dùng cái quyền làm anh từ-từ chứ. Mai đây, không kiếm được việc làm thì chết đói dã hòng, chứ chẳng vợ với con.

Hai anh em sức nghĩ đến sinh-kế lại phì cười :

- Ô chúng ta quái nhỉ !

Rồi Hiến tắt đèn :

- Thôi hãy để việc ấy đấy !

Phần Thứ Hai

Đang đi, bỗng Hồng níu áo Hiến :

- Hãy thôi, ta lại cô Kim, tôi đói lắm rồi !

Hiến quàng tay ra sau lưng bạn :

- Ô... phải can-đảm chứ anh.

- Anh nên nhớ hai ngày hôm nay, tôi mới có một chiếc bánh tây đây thôi.

- Thì tôi cũng thế. Tôi có ăn hơn anh đâu.

- Nhưng anh khác, tôi khác.

Hiến vỗ vỗ vào sườn bạn :

- Sao lại khác ? Trong hai người, nếu có một người cần ăn là tôi, bởi tôi sức lực hơn anh, tôi bị cái đói nó hành-hạ hơn anh.

Vì đói quá, Hồng bản :

- Thế cứ đi cầu phong thế này mãi à ? Tối hôm nay ngủ vào đâu ? Ngủ vật ngủ vạ như hôm qua nữa thì tôi chết mất. Và cho dù thế nào mình cũng phải đến nhờ ở đây. Mặc dầu ngày kia anh có việc làm thì cũng từ giờ

đến cuối tháng, anh mới có lương. Và thế nào cũng phải vay mấy chục để đến khách-sạn chuộc va-ly ra, chứ không anh lấy quần áo đâu mà đi làm ? Mặc mãi bộ này thì để nó thối lên à ?

- Muốn thế nào mặc, chứ tôi không thể đến đây. Không thì có gì cầm đi, bán đi chứ.

Hồng đứng dừng ngay lại :

- Có hai chiếc đồng hồ đã bán rồi, còn gì nữa. Lại khách-sạn để lấy quần áo ấy à ? Không có tiền giả nó, nó cột lại, đưa bóp, chứ nó lại cho đi thoát được với nó à ? Tôi đã bảo anh lấy một ít quần áo ra trước khi đi, anh không nghe tôi.

Hiền vẫn ôn tồn :

- Thì mình nợ họ mười ngày tiền thuê buồng, họ sợ dĩ chưa gặt-gao với mình là vì thấy mình có hai chiếc va-ly to. Nếu mình cuốn đồ đạc đi, họ hỏi một cách riết-róng thì làm thế nào ? Há tôi lại không biết phòng thân như anh nói hay sao ? Cứ đi, may ra chúng ta gặp cơ-hội gì biết đâu.

Hồng không đi :

- Còn có cơ hội gì ở cái đất Saigon này ? Chỉ có một nơi thì anh đã không muốn đến rồi. Anh không đến, tôi đến đây.

Hồng nói xong toan quay đi thì Hiến nắm lại :

- Kìa, anh.. Hôm nọ, chúng mình muốn không cho cô ấy đến khách-sạn để cô ấy có thể biết sự túng thiếu của chúng mình, chúng mình đã nói dối rằng đi My-tho rồi, nay bỗng dừng lại kéo đến xin ăn, xin ở thì còn có cái nghĩa lý gì ? Người ta khinh mình chết !

- Người ta có lòng và hiểu đời như thế, người ta không bao giờ khinh mình đâu. Và gặp cái bước này, cũng chẳng còn cách nào hơn. Vả mình lỡ bước, chứ mình có làm gì mà người ta khinh được mình.

Rồi vùng-vằng :

- Anh yêu người ta hay sao đấy mà anh phải giữ kẽ ?

- Tôi giữ thể diện cho anh.

- Tôi không yêu, tôi không cần.

Hiến nhìn bạn bằng một cái nhìn nặng những tình-cảm :

79 | Hai Người Bạn

- Anh đừng nói thế, và anh nên cố trong một lúc quần-bách, chứ không thì rồi anh sẽ phải hối-hận về sau.

Hồng bắt tay bạn :

- Tôi không cố được nữa ! Đói chết rồi đây ! Anh không lại thì tôi lại một mình vậy.

Hồng đi được một quãng, Hiến đứng nhìn theo. Bỗng Hiến vùng chạy đuổi theo, nắm Hồng lôi lại :

- Anh không thể đi với tôi được. Tôi có cái bổn-phận phải... gì cho anh. Tôi không thể để cho người ta có thể khinh anh được.

Hồng vùng-vằng đầu đá lung tung :

- Tôi chẳng làm sao, tôi chẳng cần ai phải giữ gìn cho tôi cả.

Đám đá mặc la hét mặc, Hiến cứ kéo áo Hồng lôi đi sềnh sệch.

- Anh muốn thế nào mặc. Nhưng anh không đi với tôi được. Như thế, nó không đẹp. Thà để anh chết đói.

Hồng gầm, Hồng thét, Hồng cào, Hồng cào, nhưng Hiến khoẻ hơn Hồng nhiều quá, nên Hồng cứ bị lôi đi. Đi được một quãng, Hồng biết không thể cưỡng được với cái sức mạnh của Hiến nữa :

- Thì anh buông tôi ra nào. Thì tôi không đi nữa, việc gì anh phải lôi tôi như lôi tù thế này ?

Hiến buông bạn, nhưng nói bằng một nét mặt lạnh như tiền :

- Tôi bảo trước : nếu anh không nghe tôi thì tôi lại dõ võ-lực ra đây.

- Thế bây giờ tôi là tên mọi của anh à ? Tôi có là nô lệ đâu mà bảo tôi phải theo anh đủ mọi thứ ?

- Nhưng anh là anh em với tôi.

Câu ấy thốt-nhiên làm cho bao nhiêu tức bực của Hồng vụt biến đi. Biến đi trong khoảnh-khắc cả cái đối ghê gớm nữa. Hồng nhìn bạn :

- Bạn với những thằng không lồ, tay dẫn tựa sắt như anh nguy hiểm thật.

Thấy vẻ đăm chiêu trên mặt bạn đã biến đi, Hiến cười:

- Ấy tôi thế đấy ! Ai đã anh em với tôi thì muốn không anh em với tôi nữa cũng không thể được.

Tiếng chiêng rống ở trong «Đại thế giới» nổi giậy trùm lấp cả câu truyện của hai người. Hiến dắt bạn lại :

- Ô đối meo thế này, anh còn định đi xem tuồng nữa hay sao đây ? Anh định cởi áo để đấy xem tuồng nữa hay sao đấy ?

Tuy nói thế, nhưng hai người cũng không biết làm gì hơn, nên lững thững đi lại. Đèn điện ở Đại thế giới

lúc ấy sáng trưng, người đến lấy vé đã đông đặc. Hồng, Hiến cũng len vào phía cửa. Bỗng một người béo phịch ở bên trong chạy ra hỏi một người lịch sự đứng ngo-ngác ở cửa :

- Thế nào, nó đến chưa ?

Người lịch-sự lắc đầu :

- Chưa, và tôi đã cho người lại nhà nó tìm, cũng không thấy.

- Hay là nó thấy thằng Minh-Hải mạnh dữ, nó chùn đa ?

- Có lẽ đâu vậy. Nếu vậy thì chết rồi.

Chương-trình mình đã nói có bốn cặp đấu với nhau, nay thiếu một cặp thì công chúng la chết rồi còn gì !

- Thế thầy liệu tìm ai thay đi ?

- Minh Hải nó cao nhớn như thế và tài nghệ như thế, ngoài thằng «Bảy lính thủy» ra, còn ai dám đấu với nó nữa. Trời ơi, nguy quá, nó không đến thì mất hết tín-nhiệm, từ nay, mình lập lòi đài thì còn ai tới coi nữa. Thằng Tư nói với tôi nghề nó kém, nó chỉ nói phách thế thôi, chứ nó sợ rồi.

Người bên phía ông béo phục-phịch thở dài dơ hai tay lên trời, toan quay vào thì Hiến tiến lên. Hồng hiểu ý, nắm áo lại, thì bị Hiến thích một chiếc bắn ra xa, rồi rào cẳng đến trước mặt hai người :

- Nếu có phải hai thầy cần người thay anh «Bảy lính thủy» để đấu với Minh-Hải thì tôi xin thay, hai thầy không phải lo. Tôi nghề võ khá lắm, có thể đấu được.

Cả hai cùng nhìn Hiến, rồi cái thân hình vạm vỡ của Hiến hình như làm cho họ tin :

- Thầy cũng biết nghề ư ?

- Biết, và tôi chưa chịu thua ai.

Người béo phục-phịch dơ tay nắm bắp tay Hiến :

- Minh-Hải y dũ lắm, và đấu đây là đấu thiệt tình, chứ không phải đấu chơi đâu !

- Thì ai lại có đấu chơi bao giờ ?

- Nhưng thầy luyện môn chi mới được chứ ? Thiếu-lâm phải không ? Minh-Hải, quyền Thiếu-lâm nhất ở đây đó.

- Thiếu-lâm tôi cũng có luyện, nhưng sau tôi chuyên luyện thái cực quyền vì tôi xét còn mầu-nhiệm hơn môn

Thiếu-lâm nhiều.

Người béo phục phịch nhìn kỹ Hiến một khắc :

- Thầy nói thiệt hay thầy nói chơi. Thầy có dám ký giấy cam-đoan đầu chết thôi không ?

- Tôi sợ gì ! Giấy đâu ? tôi ký ngay.

- Thầy chưa biết Minh-Hải dữ lắm đa.

- Thì đã bảo dữ đến đâu, tôi cũng không sợ mà.

- Vậy thầy vô đây.

- Nhưng tiền thưởng bao nhiêu đã ?

- Hòa thì ba chục, thắng đặng thì một trăm.

- À thế thì được. Và nếu hai thầy không tin thì đưa tôi tới chỗ vắng, tôi đi một bài cho hai thầy xem.

Hồng muốn tiến lên cản thì cả ba đã vào tụt trong cửa rồi.

Mười phút sau, Hồng đang vò đầu lo lắng thì ba người đi ra, Hiến nháy nháy Hồng rồi vỗ vào vai người béo :

- À thế phải để cho tôi đi tiệm ăn đã chứ. Tôi đi chơi chưa kịp ăn. Nghề võ tây thế nào không biết, chứ võ tàu

thì phải thiệt no, đòn mới mạnh được.

Người béo phục-phịch có lẽ sợ Hiến đi rồi lại chuồn thẳng, vội gạt đi :

- Thôi thầy cứ ở đây, thầy muốn dùng chi, tôi sẽ bảo mua về.

Hồng bồn-chồn đứng dưới nhìn lên, quên cả đói. Nhưng may, chỉ dập bã dầu, Hiến đã hạ được Minh-Hải giữa những tiếng hoan hô vang rộ của công-chúng. Hiến cũng chẳng để ý đến sự hoan-hô ấy. Chàng vào ngay phía trong tìm người béo phục phịch :

- Đâu, tiền thưởng đâu ??

- Thì thầy vội chi, tôi dám sai lời với thầy sao. Chà! thầy giỏi lắm. Để tôi phải tìm một địch thủ cho thầy. Lần sau, chắc người đi xem đông lắm đa ! Lúc đó thầy sẽ có hai trăm.

Hiến gắt ngay :

- Lúc ấy sẽ hay, bây giờ thầy hãy đưa một trăm cho tôi. Tôi có việc cần lắm, phải về đây, không thể nói truyện lâu được. Mai tôi sẽ lại nói truyện với thầy.

Hiến cầm trăm bạc đi ra dúm vào tay Hồng :

- Thế này có phải đẹp-đẽ không nào.

- Nhưng anh làm cho tôi lo sốt vó.

- Lo gì ! Đi ăn, tôi cần ăn lắm.

- Nhưng tôi không thấy đói.

- Ô, con khỉ !

Vừa nói, Hiến vừa kéo Hồng đi, cũng chẳng để ý đến bọn người đưa tiễn mình, đang chờ cái hân-hạnh được bắt tay mình. Ngồi vào bàn ăn, Hiến vừa cười, vừa bảo Hồng :

- Bây giờ thì anh ăn thật hả đi. À, nhưng hãy từ từ chứ, không no quá, có thể nứt dạ-dày đấy. Anh xem tôi làm tiền nhậ không ? Lúc tôi ăn tô mì họ đưa cho tôi, tôi nghĩ đến anh mà nuốt không muốn vô, nhưng biết đói thì khôn nên phải cố mà ăn.

- Ấy lúc ấy tôi lại khoan-khoái. Tôi toát mồ hôi khi thấy y vừa cao to, vừa múa dẻo quá.

- Ô, những lời múa... tuồng ấy nghĩa gì. Giá anh biết rõ thì anh không lo. Y bập bẹ năm bảy miếng Thiếu-lâm thôi, chứ tôi đã qua Thiếu-lâm, luyện sang đến Xà quyền, rồi Phật gia quyền, rồi đến Thái cực quyền là thứ mà tôi cho là mẫu nhiệm nhất, thì cái thứ ấy tôi hạ như nhái. Bây giờ địch được với tôi, phải những lão tôn sư cơ. Thôi không nói nữa, ăn đi, rồi về khách-sạn ngủ. Rồi giả tiền, rồi mai anh có đến thăm cô Kim thì đến. Chúng ta sẽ nói dối rằng chúng ta ở Mỹ-tho về.

Hiền đang cúi húi đóng chiếc mắc áo thì Hồng về. Hồng dơ mũ soay lia lia :

- A, anh ! Có một tờ báo họ bảo tôi viết thử mấy truyện ngắn cho họ xem, và hình như họ muốn nhờ tôi giữ mục Thời-bình, nhưng tôi còn ậm ừ bảo để xem.

Hiền buông cái quả tạ dùng để đóng đinh, chạy về bế sóc Hồng lên, rồi lại đặt xuống, múa mấy đường quyền sĩa dứ vào mũi Hồng :

- Đây, tôi đã bảo anh mà, việc đời là một vấn đề chịu đựng. Có gan chịu đựng một tí thì cái gì cũng đẹp-đẽ cả. Mà thiếu gan chịu đựng thì nó thành ra thôi đây thôi mà. Bây giờ thì tha hồ anh làm cao, tha hồ anh kén cá chọn canh, tha hồ anh ngồi nắn nót văn anh. Nếu họ không giả dặt thì đừng có làm, vì tôi biết tài anh to lắm. Một khi chúng ta đã đủ sống rồi thì anh có thể ngồi nhà mười năm. Tôi muốn rằng họ phải đến đây «tam-cô thảo-lư» như Lưu-Bị với Gia-Cát-Lượng. Tôi biết văn-chương không phải là một thứ đi bán rao, và văn sĩ, nếu hạ mình vác đơn đi gõ cửa như một tên thư-ký thì văn sĩ không còn có cái giá gì.

Rồi kéo Hồng, đẩy lại chiếc bàn :

- Anh ngồi thử xem ở đây viết có sướng không ? Cô Kim cô ấy thuê hộ chúng mình một gian buồng thú thật.

Hồng ngồi xuống ghế :

- Nhưng chỉ hiềm chúng mình ít đồ đạc thôi.

- Ô, đồ đạc thì cần gì. Hai cái ghế bố, một chiếc bàn để cho anh viết, thế là đủ rồi, chả hơn không có chỗ nằm, chỉ lang-thang nằm vạ, nằm vật ở vườn thú ư ? Và chúng ta sắm dần chứ. Bao giờ ở Đại-thế-giới, họ thiết lòi đài, tôi đi tỉ-thí một keo nữa thì tha hồ mà nê tiền, lúc ấy thì tha-hồ sắm.

Hồng xua tay :

- Thôi, thôi, tôi xin anh. Tôi không cần đồ-đạc, anh nhảy lên lòi-đài thì tôi khổ lắm, tôi lo lắm. Tôi không muốn có đồ đạc gì nữa, nó phiền ra.

- Ô anh đừng sợ, bản lĩnh tôi cao-cường lắm.

Hồng xua tay :

- Thôi, thôi, xin thầy. Tôi tưởng-tượng ai nó tổng cho thầy một chùy ngã dúi như thầy đã tổng Minh-Hải thì tôi hết ăn, hết ngủ. Và như thế để làm gì, dùng gì trong khi chúng ta đã đủ sống rồi ?

- À, nếu tôi không can-đảm lên đài hôm ấy thì lấy đâu mà giả tiền buổi, lấy đâu mà sắm giường, bàn bây giờ?

- Lúc ấy khác, bây giờ khác.

Rồi cầm một mảnh giấy chi-chít những con số ở trên bàn :

- Anh đã lập sổ chi thu rồi đây à ?

- Phải rồi. Anh thử xem xem có ổn không ?

Hồng đọc :

- 18\$ tiền nhà, ồ, khoản này thì bắt-di, bắt dịch rồi ; 40\$ tiền cơm, khoản này cũng bắt-di bắt dịch rồi ; 5\$ trợ ủi, khoản này khí nhiều.

- Không nhiều đâu, tôi lo còn thiếu, trong này giặt quần áo một chiếc một cái cắc cơ mà.

- 8\$ cà-phê sáng. À, khoản này súp đi một nửa. Anh đi làm thì anh cần phải ăn, chứ tôi thì không cần. Và tôi ngủ chưa, chín giờ mới giậy, đi tiệm cà-phê ăn súi-mại thì còn ăn cơm làm sao được ?

- Ồ, sao có thể thế ?

- Rất có thể thế. 5% thuốc lá thơm, nói đùa có tôi thì tồn cho anh thật, nhưng tôi không có thuốc lá thì không thể nào ra văn, thôi cũng đành. Thế là lương anh 90\$, chúng mình còn 12\$ nữa.

- Phải rồi, số tiền ấy để chủ-nhật, chúng ta đi chơi quanh quanh, và đêm nào cao hứng lên, anh đi tiệm «ken cò». Kể thế thì ít ỏi lắm, nhưng anh đừng lo, đó là lương họ giả tạm tôi tháng đầu thôi, chứ tháng sau, một khi tôi làm, họ thấy tôi thạo công việc, thế nào họ cũng phải giả hơn. Ít gì cũng một trăm hai. Tôi đã bảo anh, nếu không được nhà báo trọng dụng, anh đừng có thèm làm. Ta hãy chờ. Và bây giờ, chúng mình rất có điều-kiện để chờ cơ mà. Bây giờ thử nước hoa hoe hoét và những thứ tiêu xa-xỉ, ta hãy từ đi, chờ lúc anh vận lấy rồi chúng ta lại mở máy.

Hồng nhìn bạn :

- Có tôi hư, hay chơi bời nhảm, chứ anh thì có xa phí gì, thế này là tôi đặc biệt ăn báo anh. Thôi họ giả ít thì ít, nhất định là tôi phải đi làm để đỡ gánh nặng cho anh. Hay chưa biết chừng, tôi cũng sẽ đi làm thư ký nhà buôn.

Hiến cau mày, nhìn bạn bằng một cái nhìn trách-móc:

- Ô sao anh lại nói thế ? Cái tình giao-du của chúng mình, sao có thể ví như thường tình của thiên-hạ. Tưởng- tượng một người thông-kim bác cổ, văn thơ tuyệt luân như anh mà đi làm thư ký. Hãy nên nhớ, anh cứ ở nhà, rồi lâu lâu anh «phọt» ra một bài thơ hay, hay một bài văn kiệt-tác đọc cho tôi nghe, là tôi được sung-sướng vô-ngân rồi. Nếu anh đi làm để cho trí anh mòn đi, tài anh cùn đi, thì thà tự tử cổ nó ngay đi từ bây giờ còn hơn. Đời những con người tài-hoa là để sống cho cái tương-lai rực rỡ, chứ có phải cho cái hiện tại tầm thường đâu. Một khi anh đã không có một tương-lai rực rỡ để sống thì nên thắt cổ đi.

Rồi đắm tay xuống bàn :

- Nhưng có tôi đây, anh muốn chết cũng không được.

Hồng vội vàng nắm tay bạn :

- Ừ, anh không bằng lòng, thế thì thôi. Nhưng tôi chỉ ngại một điều, anh nai lưng làm mà tôi ăn dung thì nó không tiện một tí nào.

- Sao anh là nhà văn mà anh còn nói một câu ngu thế ? Anh không nhớ một câu ở sách nào mà anh vẫn thường nói với tôi à ? «Không lúc nào, nhà văn làm việc nhiều bằng khi họ ngồi dung». Bây giờ thì tôi đã

rõ những việc ấy, nghệ sĩ các ông nghĩ lung lắm. Và nói cho đúng ra, viết nhiều mà làm gì. Để lại một quyền bất-tử cho hậu thế là đủ cả một đời rồi.

- Ô, đó là những câu mà chúng tôi thường vịn vào để lười, hay là của những thằng lười chung ra để gỡ tội cho mình, anh nên nhớ : «Nguồn cảm-hứng là ngồi vào bàn giấy và làm việc». Nhà văn chúng tôi hầu khắp mắc cái bệnh lười như hủi, nên họ ngụy biện thế thôi.

Một câu hỏi vui-vẻ ở phía cầu thang làm gián đoạn câu chuyện của hai anh em :

- Anh văn, anh võ có nhà không ?

Cả hai cùng nhìn nhau, rồi cùng chạy vội xuống. Kim tươi cười trong một bộ quần-áo màu trắng toát :

- Tôi đến xông nhà cho hai anh đây.

- Chúng tôi cũng đang chờ, bởi tuy cái nhà chúng tôi soàng-sĩnh nhưng chúng tôi cũng xét thấy chỉ có một người là xứng đáng vào trước. Và nếu cô không đến thì chúng tôi cũng lại mời cô lại để xông nhà hộ. Nhưng chỉ hiềm một điều ở đây chúng tôi trơ trụi chả có gì để thết cô thôi.

Kim không giả lời, nhìn khắp gian buồng :

- À, thế mà trông âm-cúng đáo để. Ai đóng những cái ảnh lên kia ? Ai bày biện đây ?

Hồng kéo ghế cho Kim ngồi, rồi nói ngay :

- Cái gì cũng anh Hiến làm cả, tôi chỉ đóng một vai đại vô dụng và ăn báo mà thôi.

Rồi dơ mảnh giấy chi thu :

- Đây cô cứ đọc đây thì cô sẽ biết tôi là một con ký-sinh-trùng đệ nhất Đông-Dương, Nhưng một ký-sinh trùng được trọng đãi và lại được yêu mến, thế mới lạ chứ.

Kim nhìn những con số rồi tủm tỉm cười :

- Tôi không cho là lạ. Bởi đã từng được chị tôi yêu, tôi đã hiểu thế nào là một sự săn sóc của cái tình ruột thịt.

Hồng quàng tay lên cổ Hiến :

- Cô nói đúng. Lắm khi tôi có cái cảm-tưởng tôi là con của anh tôi, chứ không phải là em nữa.

Hiến du Hồng ngã ngồi xuống chiếc ghế bố :

- Tôi thì có cái cảm tưởng anh có cái đức nói nhảm nhất trên trần thế. Thôi, dậy mau xuống mua chai bia, chai nước chanh thết cô, chứ chả nhẽ để cô ngồi khát nước nói chuyện gẫu đây thôi à. Nhớ lấy nước đá nữa đây nhá ông mãnh !

Kim chưa kịp từ chối thì Hồng đã chạy vụt xuống cầu thang rồi. Hiến liền lại mở va-li của Hồng lấy ra một tập bản thảo đặt ở trước mặt Kim :

- Đây, cô cứ đọc thì cô sẽ rõ cái tài của bạn tôi là một cái tài to, vì thế tôi phải tìm hết cách ngăn cản không cho anh ấy đi làm với người ta sợ nó dảm giá đi, chứ anh ấy vào nhà báo nào chẳng được năm bảy chục một trăm mỗi tháng. Đây, cô đọc những bài thơ nhiều chỗ thật lâm-ly, nhiều chỗ lại thật hùng-tráng, nhạc điệu lại êm, ý-tứ lại sâu xa. Cái tâm-hồn của bạn tôi thật là rộng như sông, như biển. Cứ như ý tôi, tôi cho bạn tôi là đệ nhất danh sĩ đời bây giờ. Chẳng qua lúc đời chưa biết đến thì chưa được trọng dụng đấy thôi. Vì thế cho nên tôi vẫn cảm ơn giới về cái chỗ may mắn, giới đã run rủi cho tôi gần bạn tôi để giúp đỡ tí chút trong bước đầu. Cô cũng đã xem sách, cô lạ gì. Văn sĩ họ đều thế cả, họ thật là tinh tế trong tư tưởng mà rất vụng-về trong việc mưu-sinh. Vì thế cho nên tôi đã nguyện rằng nếu bạn tôi không gặp một người bạn trăm năm có cái đức tào tần để thay tôi thì quyết không bao giờ tôi lấy vợ.

Rồi nhìn Kim, rồi nhắm mắt :

- Cứ ở đây tôi đã tưởng-lượng đến cái hạnh phúc to lớn của người đàn bà yêu bạn tôi và được bạn tôi yêu; và tôi đã thấy yêu trước cái người ấy rồi.

Kim nhìn Hiến tùm-tỉm cười, rồi ngắt lời :

- Một người như thế hẳn là kén khó lắm, bởi vì không những bạn khó tính, lại thêm vào sự kén chọn ấy cả cái khó tính của anh.

Hiển nhìn Kim bằng một cái nhìn dài :

- Không, tôi không khó tính, tôi yêu những thứ bạn tôi yêu, tôi thờ trước những người bạn tôi thờ. Cô tính một người võ viên thôn tục và nông-nổi như tôi còn con đường nào đẹp hơn là vâng theo cái người mà mình biết rằng hơn mình về đủ mọi phương diện.

Thốt nhiên, Kim dơ tay nắm cánh tay Hiển :

- Ô hay, sao anh lại nói xấu anh nhiều như thế ?

Hiển thấy mình bị rung lên bởi cái nắm tay ấy, chàng nghẹn ngào một khắc :

- Không, xấu thì tôi không xấu, nhưng tôi kém bạn tôi nhiều. Tôi đại để cũng như cái bọn chúng sinh lúc nhúc, thực thà, tử tế, nhưng không làm được một việc gì cho mai sau, chứ đất nước này thì có thể chờ ở cái tài và tấm lòng của bạn tôi nhiều lắm. Ấy bạn tôi chỉ phải đọc một cái tội vụng-về trong cuộc mưu-sinh, chứ cô chưa ngồi nói chuyện lâu với bạn tôi, cô chưa biết, bạn tôi thật là thông kim bác-cổ, chữ nho, chữ tây, các môn học-vấn, các đạo-giáo không có thứ gì là bạn tôi không

biết một cách cặn-kẽ.

- Và phải một cái tội nữa là mê chơi phải không ?

Hiển sốt-sắng cãi ngay :

- Vâng, thì cô tính những cuộc đời ra ngoài khuôn sáo thường thì phải cần có những sự tiêu-khiển khác phàm. Chứ họ sống thế nào một cảnh tầm-thường ngày hai bữa như mình được. Phải là người nào có tư-tưởng cao rộng mới hiểu như thế ; mà tôi chắc cô thì cô thừa hiểu chứ.

Hồng cấp chai bia, tay xách gói nước đá :

- Anh và cô đang nói xấu gì tôi đây ?

Kim cười tí :

- Chúng tôi đang nói xấu anh đây, đang nói xấu một cách dữ dội.

Hồng vừa rót nước chanh vào cốc, vừa cười :

- Phải tôi thì lắm tính xấu lắm, anh tôi không giết đi cũng là một cái phúc rồi.

Và đưa cốc cho Kim :

- Lắm khi tôi cứ bần-khoăn tự hỏi với tất cả bao nhiêu cái hư-hỏng của tôi, sao anh tôi vẫn cứ yêu tôi được ? Và ở cạnh một người hoàn toàn như anh tôi, tôi cũng không hoán cải được gì cả thì tôi thật là bất-trị, bất-trị !

Rồi nhìn Kim và Hiền :

- Em đã được cái may mắn gần anh, bây giờ em lại được cái may-mắn gần chị, hai anh chị hợp-lực vào răn dạy cho em thì may ra em cũng có thể khá được, chứ em tuy ngu cũng không đến nỗi ngu lắm đâu.

Mặt Hiến đang hồng hào bỗng tái nhợt, rồi người chàng run bắn lên :

- Anh chỉ nói nhảm.

Kim lòng ngay dạ thẳng không để ý đến chỗ dụng-tâm của Hồng và sự cảm động của Hiến :

- Phải, anh Hiến bảo phải, anh nói nhảm thật đấy. Tôi như em út của anh chưa rời khỏi bàn tay chị, chẳng học hỏi ở các anh, còn biết gì mà bảo ai. Anh chẳng những nói nhảm, lại còn khách sáo nữa.

Hồng gật lia-lịa :

- Thì đã bảo em có đủ các lỗi ở trên trái đất mà. Thôi chị tha lỗi cho em và nói thật để chị rõ : chị có muốn học hỏi điều gì thì học hỏi ở anh em, chứ em thì dạy mình chưa xong còn dạy nổi ai.

Hiến thấy ngượng quá liền đánh chống lấp ; và thấy Hồng gọi Kim bằng chị, sợ có điều chênh lệch trong sự sung hô, Kim để ý chẳng, nên chàng cũng buộc lòng phải gọi Kim bằng chị.

- Thôi anh có bài thơ nào hay thì đọc để thết chị đi, chứ chị tốn mấy cái xe đến chơi với chúng mình, lại không được hưởng một cái gì cho đáng công hay sao ?

Kim cũng không hiểu chỗ ý-tứ ấy nốt :

- Ô hay ! các anh muốn đuổi em ra khỏi cái nhà này hay sao mà lại gọi em như thế ? Em có thể nào ngang hàng với các anh được cả về tuổi, cả về trí-thức, cả về đủ mọi thứ.

Rồi nàng giật quyển thơ ở tay Hồng :

- Nếu các anh cứ gọi em thế, em không nghe, em về đây. Từ giờ, em không đến đây nữa đâu.

Nàng vừa đứng dậy thì Hồng đã nắm áo nàng :

- Kìa chị... Tại em kính chị.

Hiền cũng vội-vàng giang tay ra cản đường, rồi bảo với Hồng :

- Thôi, cô ấy đã không muốn thế thì thôi chúng mình cũng phải có cái bồn-phận chiều cô ấy một chút chứ.

Hồng gật đầu :

- Thì vâng. Nhưng tôi chỉ chiều cô để cho cô nghe hết mấy bài thơ của tôi thôi. Xong rồi, tôi lại gọi cô bằng chị như thường bởi tôi xét thấy cái thân đầy tội lỗi, đầy hư hỏng của tôi không đáng được... là hơn cô. Đây là bài thơ tâm-sự tôi làm trong khi tôi thấy tôi được buộc

liền với anh tôi từ trong lòng ruột, từ trong sương tuyết. Cô nghe, rồi cô thẳng cánh phê-bình nghe không ? Tuy nhiều tội-lỗi, nhưng tôi cũng không giàu tự-ái đến ngu-ngốc, chỉ muốn được khen thôi đâu.

Chàng nhấp một ngụm nước chanh, rồi lên giọng :

Hai tôi hai đứa lạc loài,

Rủ nhau đi khắp biển trời tìm duyên

Lênh đênh trải đủ bến thuyền,

Luống công tìm chẳng thấy duyên bề bàng.

Một người tươi-tắn, nhẹ-nhàng,

Một người thăm thẳm là chàng thi nhân

Một người gió gác giảng sân,

Một người lỡ chẳng biết ngàn nào tìm !

Một người lòng đã yếu mềm,

Rượu đời đã nhấp hết niêm sót-sa.

Một người lòng vẫn mặn-mà,

Tác son còn thấm chữa qua mầu đời.

Lạc loài hai đứa chúng tôi,

Rủ nhau đi khắp biển trời làm duyên,

Đ. Đ. H

Từ lúc này, Kim chưa hiểu, nhưng bây giờ Kim đã hiểu rồi, má nàng vụt đỏ gay, nàng chưa kịp nói sao thì Hồng đã ngâm-ngà nhắc lại :

*Lạc-loài hai đứa chúng tôi,
Rủ nhau đi khắp bên trời tìm duyên.*

Kim đang cúi đầu ngừng lên :

- Sao các anh tham một cách vô lý thế. Cái duyên các anh đã tìm thấy ở nhau, còn phải đi tìm ở đâu nữa ? Thơ anh nào nùng và tha-thiết thật. Tôi có cảm tưởng như lòng anh nó rung lên. Và thật ra, cứ có tài không, không đủ làm bài này, phải có cái nguồn tình cảm sâu xa của anh đối với anh Hiến nó giúp anh thì anh mới có những câu tuyệt-vời như thế được.

Hiến thấy Kim khen bạn, sung sướng :

- Đây tôi đã bảo cô có sai đâu, bạn tôi có nhiều hi vọng lớn lao về tương-lai lắm. Những điều tôi phỏng đoán về sự nghiệp của bạn, tôi chắc chắn là thực hiện.

Quay sang vỗ vai Hồng :

- Anh cố đi để cho chúng tôi được thơm lây.

Hồng cười khề khề :

- Thơm lây thì chưa thấy đâu, nhưng tôi biết đời anh đã vì tôi mà mang lụy, mang lụy nhiều rồi, anh có nhớ không những hồi tôi chơi bời leng-beng để rắc rối đến anh...

Hiền khó chịu, ngắt lời ngay :

- Ô, những sự phá phách của các anh là những sự tiêu-khiển của thiên thần. Tôi vừa mới nói với cô, mà cô cũng đã phải nhận như thế. Anh nên nhớ cô là một người rộng hiểu, chứ không phải hẹp hòi đâu.

Hồng bỗng nghiêm sắc mặt :

- Dù anh chị rộng lượng với tôi thế nào, sự xét đoán của tôi cũng không vì thế mà tha thứ cho tôi được. Anh còn nhớ khi tôi tình-ái liên-miên bị chúng nó đến tận nhà làm Scandale không ?

Hiền toan ngắt lời để đánh lảng sang chuyện khác thì Hồng đã nhanh hơn :

- Thưa chị, em có mấy câu thơ mà em cho là hay nhất, để em đọc cho chị nghe. Em làm trong khi em linh-cảm thấy rằng đời em không thể vướng bận bởi một người đàn bà nữa, vì trong người em không có một điều kiện để cho đàn bà yêu. Và thật ra em cũng xét thấy mình sinh ra không phải để cho đàn bà và cái hạnh-phúc gia-đình không phải là để cho em, em không xứng đáng với nó. Đây chị nghe những lời tiễn biệt của em với người tình :

*Lòng tôi từ mở tiền nòng,
Là giây tơ biệt phím đàn, là cung.
Giấy tờ thôi chót đã chùng,
Chẳng reo nên những tiếng đồng nữa đâu.*

*Lòng ta từ tiền đưa nhau,
Khói chiều thôi đã nhạt màu rồi đây !*

Đ. Đ. H.

Ngâm xong, Hồng không để cho Kim và Hiến kịp nói:

- Anh chị có hiểu tại làm sao em hạ chữ «khói chiều» không ? Có nhiều người không rõ tâm sự em bảo em nên hạ «nắng chiều». Thì «nắng chiều» hẳn là nhạt màu rồi, hà tất... Em hạ chữ «khói chiều» trong khi em tưởng tượng đến những làn khói lam nó bốc qua các mái nhà, nó nhủ cho ta biết đó là một cái bếp ấm cúng của những gia-đình ấm cúng. Cái bếp ấm-cúng ấy, cái gia-đình ấm-cúng ấy, em không thể có nữa, lòng em tan rồi.

Hiến ngắt lời ngay :

- Vì thế những người có lòng, hiểu anh một cách sâu xa lại càng mong cho anh phải có, cần có, có để anh có chỗ bám víu mà theo đuổi sự nghiệp. Những kẻ thấp hèn hiểu đời chỉ ở một tác mặt chẳng nói làm gì, nhưng

nếu ai có một tâm-hồn biết rung trước cái đẹp thì phải tôn-thờ anh. Cô Kim ạ, nếu tôi là đàn-bà, tôi nhất định sống chết với anh ấy đấy. Và ai không biết sống chết với một nghệ-sĩ như anh ấy, tôi coi thường lắm. Tôi khinh đứt là khác.

Kim tủm-tủm :

- Thì chả là đàn bà anh cũng đã sống chết với anh ấy rồi. Cái tình của các anh đối với nhau lại không keo sơn bằng mười những cái tình của... người ta ấy à ? Vì thế tôi thêm, cho nên tôi mới muốn được làm em út của các anh. Thôi sắp đến giờ rồi, tôi phải đi dạy học đây. Ngồi nói chuyện với các anh thì rút không ra, biết bao giờ cho hết chuyện. À, chiều nay, nhà tôi làm bún bò, mời các anh lại sơi cơm để cho tôi mừng nhà mới các anh.

Hồng nói ngay :

- Chúng tôi dọn nhà mới, chúng tôi không mời cô thì thôi, cô lại mời chúng tôi là cái lý gì. Thôi, chiều hôm nay, xin mời cô và ông bà Tùy đằng ấy đi sơi cơm với chúng tôi. Cô từ chối thì chúng tôi giận đấy. Để lát nữa, tôi lại mời ông bà. Chúng ta phải kỷ niệm cái ngày hôm nay.

Kim đi rồi thì Hiến gắt ngay :

- Tôi không thấy có cảm tình gì với người ta, anh cứ buộc chết cho tôi là cái lý gì ? Nếu cô ấy không phải là đứa ngu thì trong hai chúng ta, cô ấy phải yêu anh. Chứ còn tôi thì có «tài hoa» và hy vọng gì về mai sau để cho người ta yêu được.

Hồng phá ngang cho lấp câu chuyện :

- Vì anh yêu tôi cho nên anh làm đầy thôi, tôi vị tất đã có hy vọng gì mà tôi dám đem đời tôi để làm khổ người khác. Cô ấy yêu anh dành ra mặt, anh còn cứ chối mãi. Nhưng chối sao được với sự thực.

- Chỉ đoán láo là không ai bằng, tôi cấm anh từ giờ có mặt cô ấy đừng có rắc-rối nữa. Ví dụ tôi có yêu ai, tôi cũng không khiến đến cái thứ anh làm ông Tư nhớ.

Hồng thụi một quả nên thân vào lưng Hiến :

- Thế sao anh lại cứ làm ông Tư cho tôi ? Mâu-thuẫn đến anh thì đệ nhất, không phải cái sự nhường nhịn nhau trong việc này. Mà thôi, cứ để cho lòng cô ấy nói, rồi anh xem có phải lòng cô ấy hướng về anh không ?

Hiến cúi tiết, xóc Hồng đặt lên ghế bô :

- Cứ tiên tri tương lai như ông tướng. Tương lai mờ-mịt chưa thấy đâu chỉ thấy trong hiện tại anh cư xử một cách sốc-nổi quá. Nhà đã hết tổ nó tiền, còn hơn bốn đồng bạc lại còn mời người ta đi ăn. Coi chừng «lộ tẩy» lại phải vay người ta mà giả tiền ăn thì đẹp mặt đấy.

Hồng lúc ấy mới sực nhớ ra, tái cả mặt :

- Ấy thôi chết rồi ! Lúc ấy lòng tôi bỗng quá có nghĩ đâu đến chỗ ấy. Thôi chết, bây giờ làm thế nào ? Nhớ một cái thì không có chỗ mà chôn đấy. Hay tôi tính thế này. Chiều hôm nay, tôi giả ốm, một mình anh đi ăn nem với cô ấy và anh chị cô ấy thì may ra đủ đấy.

Hiền thấy bạn lo-lắng, lại đem lòng ái ngại :

- Thôi, không sao, để tôi ra hỏi vay kết trước hai chục. Chứ bốn đồng thì có đi ăn phở cũng không đủ.

- Thế nhờ không được thì sao ?

- Ô không được thì cũng phải được chứ. Đến cái lúc cần phải xoay, xoay là ra.

Rồi thấy bạn hãy còn áy-náy :

- Cậu cả giữ kết cũng là một tay đá bóng tập sự, nó phục tôi như ông thần, nó đang nhờ tôi bảo ban mảnh khoé cho nó, tôi hỏi thì vía cũng không dám từ chối.

Hồng lúc ấy mới yên-tâm, nhòm dĩa :

- Nếu có hai mươi tờ thì đẹp đẽ lắm. Anh phải để cho đệ gọi menu đây. Bởi anh đã biết đệ kém cái gì chứ cái ăn thì đệ dành lắm.

- Thì đây tôi sẽ đưa cho anh tiền để anh toàn quyền đây. Về các khoản ấy thì xưa nay tôi vẫn chịu ngai từ lâu rồi.

- Bởi cái túi anh nó đã bị... «kinh- nghiệm» chứ gì. Tôi, tôi cũng chịu anh về cái chỗ chịu được tôi lâu như thế. Mặc dầu cái túi của anh đã bao nhiêu phen nó kêu cứu. Nhưng lần này, anh cứ nên tin chắc rằng chúng ta tiêu đây có một cái nghĩa, và tôi cũng vẫn nhớ đến những «lỗ hồng» của cuối tháng. Tôi chỉ sẽ tiêm-tiêm cho đủ sang, đủ chứng tỏ chúng ta đây cũng là những con người phong-lưu, thanh-lịch thôi, chứ tôi không xa phí đâu.

Rồi nhảy một bước lại ngồi chồm-chồm trên ghế :

- Đây kê thử cái menu cho anh xem, có phải phục sát đất không nào.

Miệng nói tay cầm bút viết lia, viết lia. Hiến giật bút ném đi :

- Thôi xin ông, hãy để chiều sẽ hay.

Hồng lại cướp lấy bút :

- Ô, cái anh này quê thật, anh không biết nhà văn chúng tôi sống bằng tưởng-tượng à ? Thì anh hãy để cho tôi tưởng-tượng mà sung-sướng từ giờ đến chiều nào. Có thiệt tý nào đâu. Hay anh sợ vì thế mà các món ăn bớt thơm, bớt ngon đi bởi tôi đã chỏ cái mõm tưởng-tượng của tôi vào trước rồi.

Hiến phì cười :

- Ở với anh thì thật không ai có thể buồn được. Nhưng thôi này, bảo trước, phải chiều người ta một tí đấy nhé. Trước mặt ông bà Tuy phải kín đáo một tí, không nhờ ông bà ấy biết thì chẳng còn ra thế nào.

Hồng chọn mắt :

- Tôi «cong queo» gì mà tôi phải kín-đáo ? Có anh có tình thì đành trong bụi, anh sợ sệt nọ kia, chứ tôi con người ngay, tôi cứ đường thẳng tôi đi, lời ngay tôi nói, việc gì tôi phải dấu diếm ai ? Mà tôi có gì để dấu diếm ?

Hiến nắm vai Hồng lắc mạnh :

- Thôi đừng có ồm-ờ mãi nữa. Thôi tôi xin anh.

- Ừ thế thì được. Nhưng tôi nói trước với anh rằng tôi sẽ ăn miếng trả miếng đấy. Anh đừng có vun vào cho tôi thì tôi sẽ tha cho anh.

- Bằng lòng.

Cái tin Hồng được một tờ báo mời làm chủ bút, Hiến đem lại nói với Kim đầu tiên, nói bằng bao nhiêu lời ca-tụng về tài bạn, với bao viễn tượng về tương lai của bạn.

Chiều hôm ấy, Hiến ở sở ra không về nhà, vội thuê xe kéo đến thẳng phố Taberd. Kim chạy ra, nhìn thấy không có Hồng hỏi ngay :

- Anh Hồng đâu, mà anh lại đi một mình đấy. Hôm nay, tôi mới thấy các anh xa nhau là lần đầu.

Hiến hớn hở :

- Tôi đến để báo cho cô một tin mừng về bạn tôi. Bạn tôi có lẽ bây giờ bận việc bây giờ tôi mới ra được. Bọn tôi có một ông chủ báo chân-trọng đến tận nhà mời ra làm chủ-bút. Lương một tháng trăm tám mươi đồng. Đây tôi đã bảo cô mà, cái tài của bạn tôi lo lắng, chưa ai biết mà dùng đấy thôi. Rồi cô xem tờ báo ấy nhờ bạn tôi chủ trương sẽ phát đạt ghê gớm cho mà xem. Và chính ra tôi biết, lương như thế, bạn tôi còn chê ít chưa muốn làm đâu đấy. Nhưng sở dĩ bạn tôi làm là vì tờ báo đó là một tờ chuyên-môn về thể thao, bạn tôi có cơ hội để tán dương tôi. Tôi biết mà, bạn tôi thương tôi lắm, và có thể giúp cho tôi được nhiều lắm. Chuyến này thì thế nào tôi cũng có thanh thế ở đây, và hội bóng của tôi thế nào rồi

cũng phải bầu tôi làm capitaine. Tôi biết mà, nếu không có bạn tôi thì không khi nào tôi có thể lên được cái địa-vị ấy. Rồi cô xem, những cuộc đấu của hội tôi sẽ được tường-thuật một cách cặn kẽ và sẽ làm cho dư luận lục tỉnh phải rất chú-ý đến. Tiếng tăm của tôi rồi nổi lên như cồn cho mà xem.

Kim đưa hộp thuốc lá mời :

- Tôi tưởng anh chẳng phải nhờ ai, tiếng tăm cũng đã nổi như cồn rồi. Thì tôi xem cuộc đấu hôm họ công chúng đã hoan-hô anh nhiệt-liệt. Tôi tưởng trong hai anh nếu ai phải nhờ ai thì chính là anh Hồng.

- Không, không. Nếu tôi không có bạn tôi thì chỉ lết đệt trong xứ này mà thôi. Rồi chúng tôi sẽ được đi «viễn-du» Singapour, Manille cho cô xem. Bạn tôi có nhờ tôi là chỉ nhờ có cái khuyết, chứ tôi nhờ bạn tôi là nhờ cả mảnh vải. Trong những lúc anh hùng chưa có đất dụng võ, ở với nhau ít ngày, kể gì. Tôi tin rằng cái tương-lai thể thao của tôi sẽ nhờ sự nâng đỡ của bạn tôi mà đi đến tận độ sự thực hiện của nó. Có bạn tôi tính nhũn nhận không muốn nhận như thế đấy thôi. Nhưng tôi là kẻ chịu ơn, tôi cần phải nhớ. Cái tương-lai của bạn tôi thật bây giờ như hoa như gấm rồi,

- Nhưng tôi vẫn thấy nó bấp bênh lắm. Và bao giờ anh Hồng cũng phải cần sự giúp đỡ của anh. Nhà văn các anh ấy tôi xem ra vụng về trong thực tế lắm.

Hiền nắm ngay lấy cái cơ hội ấy :

- Vì thế cho nên tôi mới thiết tha cầu mong bạn tôi sẽ gặp một người tri kỷ có nhiều đức-tính về nội-trợ, và có một tâm lòng rộng nhiều, rộng hiểu như... cô chẳng hạn. Có thể thì tôi mới yên lòng được.

Lời nói của Hiền tuy là mập-mờ, nhưng cũng rất rõ-ràng khiến Kim không thể không biết cái ý định của chàng. Nàng thấy nóng mặt rồi ngượng, rồi vì ngượng, nàng phá ngang câu chuyện :

- Tôi không rộng hiểu như anh tưởng đâu, tôi sở dĩ biết được đôi chút về đời nhà văn là do anh nói cho biết đấy thôi. Có lẽ đúng như lời anh Hồng anh ấy nói, anh ấy sinh ra không phải để lập gia đình mà anh cứ cố ép anh ấy thì cũng vô lý lắm.

Hiền ngừng một lát, chăm chú nhìn vào mái tóc của Kim một cách sung-sướng, nhưng chỉ một khắc thôi, một khắc rất ngắn ngủi thôi :

- Ô, bạn tôi nói thế, chứ tôi tưởng ai lấy bạn tôi thì sang-sướng vô kể. Cạnh một người chồng tài cao trí cả

như thế... có lẽ cái địa-vị ấy chỉ xứng đáng cho những người nào có một tâm-hồn cao rộng, biết hiểu những cái thiết-tha mong ước của bạn tôi qua những lời nói không ưng-thuận. Cô còn lạ gì vì bạn tôi xét thấy không thể gặp những người như thế, cho nên bạn tôi mới hất đi đấy thôi. Đây này, cô hãy nghe bài thơ của bạn tôi thì cô mới biết bạn tôi thiết-tha yêu đương lắm, thiết tha gặp một tri-kỷ. Chẳng qua tính bạn tôi khái, và vì sự ăn ở khác người, bạn tôi bị hiểu lầm, nên cứ nói ngảng ra thế thôi, chứ thực ra nhà văn, nhà thơ vốn là giống chí-tình, gặp người ra thì chóng gây sứt đi theo cho đến tận cùng trái đất. Đây, cô hãy nghe những tiếng lòng thầm kín của bạn tôi :

*Tôi xin bát nước cô hàng,
Rót đầy kéo nữa dấm đàn còn xa.
Thưa cô : Tôi khách không nhà
Quán chiều là chốn thiết tha tôi ngồi.
- Quán chiều, thưa đã lạnh rồi,
Quán chiều, thưa đã nhạt mùi phấn hương.
- Thưa cô : tôi kiếp gió sương,
Con chim rẽ cánh, tìm đường về đây,
Mong tìm thấy ở chốn này,
Một lòng với một vài giây cỏ mềm*

Đ. Đ. H.

- Đấy cô xem người ta đã khước từ mà bạn tôi còn cứ nèo xin mãi, thì cô thử tưởng tượng nếu bạn tôi gần người đàn bà lý-tưởng ? Bạn tôi sẽ thắt chặt cho đời mình bằng biết bao nhiêu giây thân ái. Cô thử tưởng tượng sự tôn thờ của bạn tôi đối với người đàn bà ấy.

Kim cố cười và cố làm ra vẻ tự nhiên :

- Trong con mắt của bạn anh thì có ai là người đàn-bà lý-tưởng đang sánh với anh ấy nữa.

Tiến thốt ngay :

- Có chứ, có chứ.

Rồi nhìn Kim bằng một cái nhìn băng khuâng :

- Có chứ, có chứ... những cái người đàn bà đó cũng như bạn tôi, vì một ẩn tình gì, vì một cố gì chưa muốn nhận đây thôi.

Hiến còn muốn thốt nữa thì Tuy đã về, cởi cho nàng cơn bối rối. Câu chuyện chuyển sang những vấn đề khác.

Bây giờ Hồng ra cửa sổ không thấy Hiền đón mình, về đến nhà cũng không thấy bạn, hiểu ngay, hiểu hết.

Chàng đi xe ra nhà thờ rồi nấp ở đấy. Thấy Hiền là chàng hấp tấp chạy lại làm ra bộ ngỡ ngác :

- Thôi hỏng rồi anh ạ. Tôi không được làm ở đấy nữa rồi anh ạ. Họ xét tài của tôi họ bảo kém lắm không xứng đáng làm một chủ bút. Rồi họ mời tôi ra cửa.

Hiền mặt nhợt ra :

- Có thật không, có thật không ? Anh mà không có tài, thằng nào bảo thế thì phải giết nó đi. Chúng nó ngu lắm xét làm sao nổi anh.

Rồi Hiền vò đầu bứt tóc kêu khổ :

- Cô Kim sẽ nghĩ về anh thế nào ? Tôi đã nói chuyện về anh với cô ấy rồi.

Hồng nhún vai, rồi làm ra bộ giận dữ :

- Ai bảo anh nhanh nhẩu đoảng. Thì cô ấy cũng đến nghĩ như ông chủ báo rằng tôi là một thằng vô-tài không đáng làm chủ bút chứ gì.

Vì thương bạn đang trong lúc buồn bực, Hiến không đề ý đến lời gắt của bạn :

- Không, không, cô ấy không nghĩ thế, cô ấy không ngu như lão chủ báo ngốc ấy đâu. Thôi anh đừng buồn, chúng nó chẳng qua có tiền thì mở báo chứ chúng nó làm gì có điều-kiện để xét tài. Thôi anh đừng nghĩ ngợi gì cả. Ở đời chỉ sợ không có tài chứ đừng sợ không có chỗ dùng. Đến Hàn-Tín xưa kia ôm cái tài vạm vỡ chẳng gặp thời cũng còn phải lận đận nữa là. Thôi đi ăn, đi uống rượu, đi hút, đi chơi để tẩy uế cái hình ảnh lão chủ báo ngu ngốc ấy còn đang vương-bạ ở lòng anh. Không hề gì, rồi tôi khắc có cách nói với cô Kim để gỡ cho anh. Tôi sẽ nói với cô ấy rằng anh chê ít lương anh không thèm làm là xong. Và cô ấy sẽ tin nhờ tôi ngay. Anh không sợ bị bề với cô ấy đâu.

Hồng chìn bạn bằng một cái nhìn dài rồi ôm chầm lấy bạn hôn tới-tấp lên mặt rồi khóc nức-nở :

- Sao anh thương-yêu tôi thế hở anh. Tôi nói dối anh đấy thôi.

Hiến chọn mắt :

- Thế nghĩa là người ta vẫn sung-sướng được cộng tác với anh. Thế nghĩa là anh vẫn được làm chủ bút như

thường chứ gì...

Hồng vừa méo sệch miệng vừa gật đầu. Hiến quai cho chàng một cái nện thân :

- Thế mà làm cho người ta hết hồn.

Rồi thấy bạn chệnh choạng muốn ngã, Hiến lại vội vàng chạy đến ôm lấy xoa xoa vào cằm bạn :

- Con khỉ, chêu người ta thế người ta tức người ta đừng quai cho à.

Hồng ngả đầu vào vai bạn :

- Không, tôi không thấy đau đâu, anh quai nữa đi cho tôi sướng.

Hiến một tay đỡ bạn một tay dí quả tổng vào cằm :

- Quai nữa thì vẹo hàm chứ lại sướng à ? Thế nào có đau không ?

Hồng cắn vào vai bạn :

- Thì đã bao sướng mà. Đau cái con... người ta ấy.

Hiến phì cười :

- Nhưng cũng phải hơi đau chứ. Quả tổng của tôi soàng ra cũng sáu mươi cân. Nếu anh bảo không đau thì tức là anh không công nhận cái tài võ sĩ của tôi có phải không ?

Hồng lia lịa hàm :

- Ừ thì có đau. Nhưng lần sau có đánh vào đâu thì đánh chứ đừng có đánh vào hàm đấy. Cái mồm của người ta là để ăn để nói bây giờ đây. Thôi bây giờ anh đèn tôi đi. Ăn, hút, uống, chơi. Bóp mồm bóp miệng mấy tháng rồi.

- Thôi, thôi, tôi xin anh, rồi lại như ở ngoài Bắc, lẳng nhăng chi khươn, nợ như tổ đĩa chẳng còn ra thế nào.

- Ô, lúc này anh vừa mới bảo cho tôi đi ăn, uống, hút, chơi thả cửa cơ mà. Sao anh đã nuốt lời chóng thế.

- Ô, lúc này khác bây giờ khác.

- Chả khác tý nào cả, tôi vẫn là thằng tôi, lại bị cái «quai hàm» treo sưng, một có để ăn hút thêm lên. Không cho thêm lên thì chớ lại định chặt đi à.

- Ô, thôi tôi xin anh. Bắt đầu có công việc, lại sắp lu-bù, lại vay mượn rồi chẳng ra thế nào cả. Mình cứ hay vay trước người ta rồi người ta coi thường mình đi. Anh

không xem các chủ báo ở ngoài Bắc đây à ? Nhân-tâm đâu chả thế.

Hồng quát to :

- Chúng nó coi thường tôi là chúng nó ngốc. Còn anh nếu không bằng lòng cho tôi đi ăn chơi, tôi lăn ra đây cho anh xem.

Nói là ngồi thụp ngay xuống. Hiến dơ tay kéo lên :

- Ô, bây giờ mình làm chủ-bút một tờ báo lớn rồi, phải đứng đắn, sao lại lãn-khân thế.

Hồng vẫn nói to :

- Tôi làm chủ-bút với tờ báo chứ không làm chủ bút với anh. Nhất định là ngồi đây, chỉ có hơi men và khói thuốc mới nhỏ dễ lên được. Có phải anh ỷ sức khỏe thì anh cứ giở anh xách tôi lên xem nào. À, ít gì tôi cũng biết dăm ba miếng anh không bắt nạt tôi được.

Mấy người đi đường thấy to tiếng dừng lại nhìn hai người. Hiến phải bằng lòng :

- Ai dám bắt nạt anh, đi thì đi.

Hồng đứng phắt dậy rồi nhảy cõn, rồi ôm lưng Hiến hôn vào cổ Hiến :

- Ủ, có thể chứ, thôi anh cho tôi đi ăn chơi lần này thôi. Thật tình ra thì chúng mình bước chân vào Saigon chúng mình cũng chưa ăn chơi gì. Anh cũng phải cho tôi biết cái phong vị ở đây một chút chứ.

- Nhưng chơi một lần này thôi nhé. Cho anh đi hút nhiều như ở ngoài Bắc tôi sợ anh nghiện lắm đấy. Bây giờ chúng mình cũng phải nghĩ đến ngày mai chứ, cũng phải để dành đồng tiền phòng khi bất trắc chứ. Với lại bây giờ anh đừng chủ-bút, công việc nhiều, đi chơi bởi mệt mỏi thì còn làm sao được. Nhỡ một cái thất thố thì phí cái tiếng của mình đi. Chúng ta bây giờ thế cũng là đứng tuổi cả rồi.

- Thôi, tôi lạy anh, tôi mới có hai mươi năm thôi, tôi chưa muốn già. Anh cho tôi đi ăn chơi phỏm được bao nhiêu mà anh thả ra một tràng đạo đức như thế thì cụt hứng đi rồi còn gì. Thôi không đi nữa.

Nói xong, Hồng nguây-nguẩy quay đi. Hiến vội vàng kéo áo :

- Ủ thì thôi, không nói nữa.

Hôm ấy, hội tuyển Nam-Kỳ đá với hội tuyển Tân-gia-Ba ở vườn ông Thượng. Từ tuần lễ trước, tờ báo của Hồng đã nhiệt-liệt đề-cử. Hiến đi trung-phong, và chắc rằng nội cả Nam Kỳ, chỉ có Hiến là xứng-đáng với cái chân ấy. Và có cất đặt như thế thì mới hy vọng đem phần thắng về cho Nam Kỳ.

Có một cầu cương nữa cũng có nhiều hy-vọng được cử, nhưng vì tờ báo của Hồng nói dặt lẩn, tổng-cục sợ nhờ bị thua thì sẽ bị công-chúng công-kích nên phải cất Hiến.

Trước hôm hai hội gặp nhau, tờ «Con Nhạn» đã ra một số đặc-biệt phỏng đoán rằng thế nào Hiến cũng sẽ sút hai quả «thần-công» đem phần thắng về cho Nam Kỳ.

Hiến đọc đến tờ báo giầy nầy :

- Anh cứ đoán chẳng, đoán chuộc thế này, nhờ tôi không sút được thì có phải bêu không ?

Hồng gõ tay xuống bàn, nói như một nhà tiên-tri bằng những câu nói sắc như giao và dứt khoát như người ta cắt bánh :

- Thế nào anh cũng sút ba quả. Tôi nói có hai là còn để dành đất mà hoan-hô anh nữa đấy thôi. Anh đang

thời kỳ sung sức, và tôi đã đọc kỹ càng những thành tích của các cầu thủ của Hội-tuyển Tân-gia- Ba. Chắc là hội-tuyển Nam-Kỳ sẽ làm nên việc mà công đầu thì về anh.

Rồi thấy Hiến còn bận khoản, Hồng dơ ba ngón tay :

- Anh đã tin ở tôi, tại sao tôi lại không biết tin ở anh. Mặc anh nghĩ thế nào, tôi cũng cứ viết bài trước đã, tán thưởng ba cú sức loè lửa của anh, và tự đây, tôi đã trông thấy lửa bốc rồi đấy. Tôi đã tổ-chức một bọn anh em cứ mai đá xong là kiệu anh rước đi khắp sân.

- Ấy chết ! chết ! nhờ tôi thua thì sao.

Hồng chọn mất rồi thụi luôn cho Hiến một quả vào bụng :

- Đã bảo không thể nào thua được. Người ta muốn thì thần giúp. Xong cuộc đấu này, tôi sẽ hô hào bầu anh làm Capitaine và quyên-tiền để anh đi viễn-du. Anh trong cuộc anh không biết, chứ tôi đứng ngoài nhìn anh đá thì tôi rõ, anh vượt mọi người xa lắm. Anh khỏe như một con chăn, nhanh như một con khỉ, lại gan mật, lại bền bỉ, lại giầy công khổ-luyện, lại chịu khó học hỏi, anh phải đi đến cái chỗ rực rỡ chứ. Tại làm sao, anh lại cứ không tin ở tài anh và ngôi sao của anh trong khi tôi,

tôi tin anh như một ông thần.

- Thần chưa thấy đâu, mai mà thua thì thành ma đấy.

Hồng cúi luôn xuống hôn hai bàn chân bạn :

- Đây tôi đã hôn trước để thưởng cho ba cú sút «thôi-son» của anh ngày mai đây này. À, à phải rồi, tôi đã tìm ra chữ rồi. Tôi phải mệnh danh cho anh có những cú sút sô núi để cho nó đặc biệt với người khác. Anh không cần phải băn khoăn gì cứ để mặc tôi rước anh lên đài vinh quang. Tôi muốn rằng nếu đất này còn chơi môn túc cầu thì người ta mãi mãi còn nhớ đến tên anh vì cái ngôi báu vua túc-cầu không ai có thể dành dật với anh được. Anh chờ gặp những tay địch thủ, nên tài anh chưa nẩy nở hết đấy thôi. Nhưng giờ phút của đời anh, tôi linh cảm là đến rồi.

Vì tờ báo «Con Nhạn» cổ động nhiệt liệt, nên người đến xem đông lắm.

Hồng ngồi ở khán-đài cạnh Kim luôn luôn bảo nàng :

- Rồi chị xem, anh tôi sẽ sút những cú vô cùng hiểm ảo khiến cho đối-phương đỡ mình không kịp. Rồi chị xem, với những kẻ tài-lực tương-đương, anh tôi sẽ thành ra một người khác, sẽ là một thiên thần, chứ không loàng-nhoàng như đấu với hội nhà đấu. Rồi chị xem, anh tôi sẽ ghi một lịch-sử vẻ-vang cho nền túc cầu ở đất này. Môn bóng tròn, sẽ nhờ cái tiếng tăm của anh tôi mà bước lên một bước dài, thu-thập không biết là bao tín-đồ.

Hồng nói một cách say sưa khiến Kim phải bồi hồi cảm động :

- Nhưng chỉ sợ không được như lời anh nói thôi.

Hồng bực ngay cả với Kim :

- Tôi tin ở anh tôi như tôi tin ở giờ. Tôi tin anh tôi đắc thắng như tôi nhìn thấy chị đây này.

Rồi thì lòng thờ-phụng đưa đi, Hồng tưởng tượng như Kim đã là ý-trung-nhân của Hiến rồi, chàng mắng yêu ngay :

- Tại làm sao chị lại không tin ở tài lực anh tôi như anh tôi vẫn tin ở tấm-lòng vô cùng quý-giá của chị.

Kim không biết giả nhời ra sao, vả nàng xét thấy mình không thể giả nhời đối với cái người nói bằng cái giọng nhiệt-liệt ấy thì vừa may cho nàng, hai mươi hai câu-thủ diễn qua.

Hồng đứng phắt giậy hét vang :

- Bavo Hiến ! bravo Hiến !

Cái cử chỉ của chàng dăm bảy người bắt trước theo, rồi tất cả những người Nam ngồi ở khán đài đều bắt trước. Những tiếng Bravo Hiến vang giậy, chòm lấp các đạo-dục của các cõi lòng.

Hiến đi dưới nhìn lên thấy Hồng gào thét, hoan-hô liền gửi cho chàng một chiếc hôn gió. Hồng bắt ngay lấy cái cơ-hội ấy bảo Kim :

- Đấy anh tôi dơ tay hứa với chị sẽ đem sự đắc thắng về cho chị đấy. Thế thì chắc như đóng đinh là anh tôi đắc thắng rồi. Anh tôi hứa với ai thì còn có thể sai, chứ một khi đã hứa với chị thì không thể nào sai đâu. Thật là hôm nay, giờ đã tiền định rằng anh tôi sẽ sút ba quả «sô núi» rồi. Đấy chị trông anh tôi có oai hùng không! Nếu tôi là đàn bà thì tôi sẽ xin với giờ giảm đi mười

năm tuổi thọ của đời tôi để đi cạnh một phút với một người đàn ông như thế,

Rồi nắm cánh tay Kim :

- Đấy chị nhìn, nhìn anh tôi, có phải đẹp như thiên thần không ?

Rồi chậm rãi :

- Anh tôi đã đẹp cả người, trong khi lòng cũng đẹp.

Quay lại Kim :

- Điều này có phải chị cũng nhận thấy không.

- Vâng, tôi nhận thấy ở cái tình anh ấy đối với anh.

Hồng suy soa :

- Anh ấy đối với tôi thật như một người anh, hơn một người anh, là một người cha, là một người thầy, là một người mẹ, mà là một người mẹ mới đúng. Anh ấy chăm lo săn sóc đến tôi như một người con. Chị không biết chứ tôi hư lắm. Nếu tôi không biết sợ anh ấy thì có lẽ bây giờ tôi hỏng rồi.

Hồng cứ nói, nói mãi, nói to, khiến mấy người phải quay đầu lại nhìn. Kim liền kéo áo chàng :

- Thôi, hiểu cả rồi, anh đừng nói nữa, người ta để ý nhìn chúng ta kia kìa.

Lúc ấy hai bên đang dàn quân, Hồng còn tiếc dẻ nói nốt mới chịu im :

Rồi chị xem, anh tôi lập công đầu bây giờ đây.

Đúng như lời Hồng phỏng đoán, Hiến thừa cái phút đầu đối phương còn chân ráo, chân ướt chưa phòng bị, đang lơ đãng, lừa ban qua hàng tiền đạo. Rồi khi hàng tiếp ứng ra xung-sả, chàng truyền cho tả nội, rồi chàng tiến lên để vừa kịp bắt trái ban tả nội truyền lại cho chàng. Một hậu vệ đã ra quá chón, Hiến đưa ban qua khỏi người thứ hai rồi ngoài mười thước chàng sút một quả chéo giò vào góc gôn khiến cho thủ thành không biết đẳng nào mà đỡ.

Hồng đứng trên khán đài thấy thế, ném ngay mũ ra giữa sân rồi hò reo :

Bravo Hiến ! vive Hiến ! vive le champion ! Chàng mừng quá, sướng quá, nên cứ đang nhiên không để ý đến người ngồi bên cạnh, người ngồi trước mặt, người ngồi đằng sau, đụng cả vào họ khiến họ phải bực-tức, than phiền về chàng.

Trong lúc nguồn vui trào ra như thế, chàng chịu thế nào được những lời than phiền. Chàng quay sang cả khía ngay với cái ông bên cạnh vừa bảo chàng :

- Thì người ta vẫn có thể vui mừng, nhưng người ta vẫn có thể bình-tĩnh mà không có những sự phát-biểu quá lộ như thế.

Chàng chọn mắt :

- Những kẻ bình tĩnh được trong phút này là những kẻ không có máu nóng ở trong người. Lúc này không phải mình tôi vui mừng, đó là cả một xứ sở đang mừng,

- Ô, mừng thì mừng, nhưng người ta vẫn có thể...

Hồng nghiêng răng :

- Ông bảo người ta vẫn có thể làm sao. Ông muốn xem ai máu nóng, máu lạnh thì ông bảo tôi.

Kim vội kéo áo chàng :

- Kìa anh ! Em xin anh.

Lời trách của Kim làm cho Hồng tự chủ được ngay, mà cái ông bên cạnh thấy Hồng hung dữ quá cũng im ngay. Hồng xin lỗi với Kim :

- Tại em mừng quá, thôi lấy chị, chị xá tội cho em.

- Ô, chỗ anh em, hà có anh phải nặng lời như thế. Kìa anh trông anh Hiến đang vậy chúng ta.

Hồng móc túi lấy mùi-soa, nhưng thọc mãi tìm chẳng thấy, mà mũ thì chàng đã vát ra trước khán đài rồi, chàng liền dật luôn lấy cái ví của Kim vậy lia, vậy lia. Đến lúc

chàng nhận ra, chàng lại vội vàng xin lỗi :

- Thôi chị đừng giận em đây. Tại em mừng quá. Nhưng hỏi thật chị, chị có mừng không đã nào.

- Sao tôi lại không mừng ?

- Ừ, có thể chứ. Nhưng từ nay chắc là đối phương để ý, anh tôi không thể lập-công một cách dễ dàng như trước được. Nhưng rồi chị xem, chắc thế nào thì rồi anh tôi cũng tìm thấy cơ hội để sút. Chị nên biết anh tôi hiền như con cừu mà cũng có lúc tinh-khôn như con cáo cơ đấy.

Lại đúng như lời phỏng đoán, đối phương để-ý sai hai người luôn luôn ở sát bên cạnh Hiến, khiến Hiến không thể lập công được. Rồi thì mười lăm phút sau, Hội tuyển Singapour gỡ hòa. Hồng thất vọng quên cả vỗ tay, đến lúc thấy tay Kim vỗ, chàng mới sực nhớ ra, chàng cũng vỗ, nhưng vỗ trong khi mọi cười đã im cả rồi. Rồi Hồng lại dơ tay lên trán hướng về phía hội tuyển Tân-gia-Ba nói vọng ra :

- Thôi tôi xin lỗi các ngài nhé, Tôi buồn quá, quên cả phép lịch-sự. Nhưng dù thế nào thì cái cú sút của các ông cũng không diêm-ảo như cái cú sút của anh tôi.

Kim bật phì cười :

- Ở cạnh anh thì có khi cười đến đứt ruột mất thôi.

- Ấy anh tôi nhiều khi tức tôi lắm, nhưng nhờ về những cái trò con khỉ của tôi mà anh tôi không giận được tôi đâu.

Gần đến khi nghỉ giải-lao, Hội tuyển Nam-kỳ thua luôn bàn nữa làm cho Hồng khi giải lao chạy ra đón Hiến bằng một bộ mặt đura ma. Kim thấy thế bảo Hiến :

- Anh có cố không thì anh Hồng anh ấy... chết mất đấy.

Hiến vội vàng nắm tay bạn :

- Anh đừng lo, tôi sẽ sút hai cú nữa đúng như lời phỏng đoán cho anh xem. Họ bây giờ đã mệt, mà tôi thì còn bền-bĩ lắm. Vừa rồi họ chèn tôi giữ quá, nên tôi chưa giở ra được đấy thôi, chờ lúc họ đuối sức rồi anh xem. Thôi đừng buồn nữa, anh có thể tin ở tôi.

Gải lao vào được chừng mười phút thì Nam-Kỳ gỡ hòa. Rồi hai bên cầm cự cho tới phút hai mươi, rồi Nam-Kỳ lại bị thua một bàn, rồi con tỉ số ấy kéo tới mười lăm phút trước khi tan cuộc.

Về phía Nam-Kỳ đã có nhiều người thất-vọng. Hồng, nhìn Kim nhìn ra sân rồi nắm tay Kim :

- Chì xem anh tôi lập công cho mà xem. Mà lập-công lúc này mới là oanh-liệt chứ.

Hồng chưa nói dứt lời thì Hiến đã từ ngoài hai mươi thước, sút một quả sát dót đau sà ngang khiến thủ thành không tài nào đỡ được.

Rồi trước khi tan cuộc ba phút, Hiến lại sút một quả nữa như giao to búa lớn, đem phần thắng về cho Nam-Kỳ.

Hồng lúc ấy thì thật là điên rồ. Chàng nắm chặt tay Kim nói rồi rút :

- Đây tôi đoán có sai đâu, anh tôi thật là một ông thần mà.

Rồi vừa hôn bàn tay ấy, chàng nghẹn-ngào, tiếng se sẽ như có một cuộc vật lộn ở bên trong, những tiếng ấy mới thoát ra được :

- Chị nên yêu anh tôi đi, anh tôi xứng đáng được chị yêu lắm.

Kim rút tay lại :

- Anh chỉ nói nhằm thôi nào.

Trong hai tháng nay, nghĩa là từ khi Hiến đắc thắng ở trên bãi đá bóng một cách oanh-liệt và vì thế mà được bầu làm thủ quân của hội mình thì Hồng cứ tới đến là đi chơi, có hôm suốt sáng và thường thường là khuya mới về.

Hồng lấy có rằng cái địa vị mới của mình buộc mình phải giao thiệp, nên Hiến không tìm cách gì để ngăn cản được. Hiến càng không muốn ngăn cản vì thoáng nhận thấy ở trên mặt bạn một vẻ buồn mặc dầu khi có mình, Hồng vẫn vui lắm. Đã lấy lòng hòa với lòng, Hiến hiểu ngay, vẻ vui vẻ ấy là một miễn-cưỡng, nếu không là một cố gắng.

Nhiều đêm, Hiến thức giấc giậy vẫn thấy Hồng trần-trọc và lâu lâu lại thở giải. Chẳng những thế, Hồng không hồng hào như trước, và cứ gầy rạc đi. Bữa cơm không ăn được mấy, rồi buổi sáng không giậy để tập thể thao như trước nữa. Vì thấy bạn đi khuya cần phải ngủ trưa nên Hiến không gọi. Nhưng từ đấy, Hiến đâm lo. Rồi một hôm Hiến đem điều nhận xét ấy nói với Hồng thì Hồng giả nhời vì phải làm nhiều công việc quá.

- Nếu cứ thế này thì một ngày kia anh lao mất. Tôi đã hiểu thứ gì nó chờ cái đời văn sĩ, thi sĩ các anh rồi.

Hồng dơ tay lên gờ phác một cử chỉ không cần :

- Biết làm thế nào ? Cái số kiếp chúng tôi nó thế !

- Thế anh không thương tôi à ? Tôi sợ dĩ bằng lòng theo anh vào đây là muốn cho anh thay đổi không-khí để làm việc chứ có phải để anh lại sống cái đời bạt ở ngoài Bắc đâu ?

Thương rồi giận, càng giận vì nghĩ đến cái ngày mai nghiện ngập của bạn :

- Thằng nào bảo : «Có hút thuốc-phiện mới ra văn» nên giết nó đi. Chính tôi thấy anh mỗi khi hút thuốc phiện rồi chỉ rằm ườn ra chẳng làm gì cả. Tự mồm anh anh đã bao lần than phiền với tôi rằng thuốc-phiện chỉ làm cho người ta mê muội và lười biếng. Nếu quả có hút thuốc-phiện mới ra văn thì thứ văn lấy nguồn ở hơi dầu lạc ấy cũng nên đổ nó đi. Từ nay tôi cấm anh không được đi hút nữa đây !

Thấy bạn giận dữ, Hồng vội hứa :

- Vậy anh không bằng lòng thì thôi. Việc gì anh phải giận-dữ như thế. Anh chỉ nói một câu là đệ phải nghe anh rồi.

Nhìn thấy hai mắt Hiến đỏ hoe, Hồng hồi hận :

- Thôi anh tha tội cho đệ. Đệ đã làm buồn cho anh.
Nhưng khổ lắm, nhiều khi đệ thấy buồn lắm cơ.

Hiền kéo bạn ngồi xuống cạnh mình :

- Tại làm sao anh buồn ? Tôi tưởng cái đời chúng ta sống với nhau như thế này thú vị lắm chứ ? Tôi thề có gười đất không cầu mong gì hơn. Chúng ta vui với nhau, chúng ta vui với sự làm việc, chúng ta vui trước với cái tương-lai đẹp-đẽ mà sự làm việc sẽ đem đến cho chúng ta.

- Nhưng đệ đã bảo đệ không có được những đức tính sáng-suốt và rắn rỏi như anh mà ! Thì anh còn lạ gì nhà văn chúng đệ.

Cái giọng chán chường và thành-thật của Hồng làm lay-động tới chỗ sâu thẳm của tâm hồn Hiên. Chàng tần ngần nhìn bạn rồi bảo :

- Thì tôi đã bảo anh lập gia-đình đi. Không phải tôi trách anh đâu. Cái tâm hồn nhà văn các anh là một viên pha-lê trăm mảnh. Tình bạn và sự làm việc không đủ để giả lờ cho sự yêu sách của nó. Người bạn gái yêu-quý của chúng ta rất có thể đem lại cho anh những cái mà anh thấy thiếu ở trong người. Cô ấy lại chơi đây không thấy anh cô ấy coi bộ buồn lắm. Tôi tin rằng cô ấy yêu anh.

Đang ngồi hiền từ, Hồng đứng phắt dậy, nói ngay :

- Cô ấy không bao giờ yêu tôi cả, mà tôi cũng không bao giờ có thể yêu cô ấy được cả. Anh đừng có vì thương tôi mà tưởng-tượng ra những sự rắc-rối như thế. Kẻ nào lấy tôi chỉ là đi tự tử. Cô Kim không phải là một người ngu chắc cô ấy thừa hiểu lẽ đó. Tôi van anh từ giờ đừng nói đến chuyện ấy nữa.

Hiền lặng thinh một lát :

- Thế anh cứ sống một cuộc đời như thế ư ? Tôi nhận thấy anh dạo này buồn ghê lắm. Mà anh buồn thì tôi vui làm sao được. Dù thế nào thì cũng phải tìm cách mà thoát ra khỏi cái không-khí ứ đọng nó vây bọc anh chứ. Tôi tin với cái nụ cười tươi sáng, cô Kim có thể giúp anh được.

- Thì đệ đã bảo với anh đệ không yêu cô ấy, thì cô ấy giúp gì được đệ.

Hiền nhìn thẳng vào mắt bạn :

- Thật không ?

Hồng hấp-tấp nói ngay :

- Sao lại không thật.

Rồi Hồng đánh lảng ngay sang việc khác :

- Có lẽ vì tại tôi hút sách chơi bởi bi-beng nên trong người mệt. Mà đã mệt thì còn vui làm sao được. Thôi từ giờ đệ không đi chơi nữa thì có lẽ hết buồn đấy.

Hồng chỉ ở nhà được bốn ngày. Đến hôm thứ năm, Hiến đang ngồi chờ cơm thì một người loong-toong đưa mảnh giấy lại

«Anh Hiến,

Đệ có người mời đi ăn cơm không thể từ chối được, anh soi cơm trước đi, mười giờ thế nào đệ cũng về. Đệ không đi chơi đâu, anh đừng lo»

Hồng

Hiến chờ đến mười giờ, rồi mười một giờ rồi gần đến mười hai giờ thì Hiến sốt ruột không chịu được nữa. Hiến đồ chừng rằng Hồng chỉ đi hút, mà chàng thì không muốn cho Hồng hút. Chàng mặc áo rồi đi xe lại những tiệm quen ở đường Lefèvre.

Ngó vào tiệm chú Tăng, Hiến nhìn ngay thấy Hồng nằm với hai người bạn, mắt đang lim-dim mơ mộng.

Chẳng đôi hồi, Hiến đi thẳng vào, nắm cổ áo bạn sóc dậy :

- Anh về ngay, nhà có việc cần lắm.

Hồng choàng mở mắt :

- Cái gì ? cái gì ?

Rồi biết Hiến đến, mục-đích chỉ là để bắt mình về, Hồng bảo ngay :

- Thì việc gì đã có anh, hà-tất phải đến tôi.
- Không không, việc này phải có anh mới xong.

Đương lơ mơ với khói thuốc, Hồng không chịu đi :

- Ô Ô, thì anh để cho tôi nằm một tí nữa, giờ này thì còn có việc gì cần, để tôi hút xong điếu thuốc này rồi tôi xin về.

- Không không, việc này cần lắm, không thể chậm trễ được.

Rồi sau khi quay sang xin lỗi hai người bạn của Hồng, Hiến lôi tuột bạn ra cửa.

Ra tới đường Hồng căn nhắc :

- Thì anh bảo tôi khắc về sao anh phải dùng võ lực như thế.

Chẳng nói chẳng rằng, Hiến du bạn lên xe.

Về đến nhà, Hồng chưa muốn vào thì đã lại bị Hiến du vào.

Bị bỏ dở bữa thuốc phiện, và bị mất thể diện với hai người bạn, Hồng đã tức lắm rồi, đến bây giờ đang lơ mơ say lại bị Hiến du hai cái mạnh quá, Hồng gất thật sự :

- Sao anh phải dùng võ lực như thế ?

Rồi Hồng bám lấy cầu thang nhất-định không chịu lên. Càng không thể lên vì Hồng đã hẹn với nhân-tình đến mười hai giờ thì đón mình. Hiến hất tay bạn rồi bế thốc lên gác ném vào giường.

- Lần sau mà anh còn đi tôi cứ dùng võ lực như thế. Và tôi sẽ làm scandale cho mà xem.

Hồng đang nằm ngòì phất dậy :

- Tôi cứ đi thì anh làm gì được tôi ?

Hiến dơ hai quả tổng vào gần mặt Hồng :

- Cứ đi thì đây.

Rồi Hiến đóng cửa, kéo chiếc ghế bố ra chặn cửa và nằm lên :

- Bao giờ anh có giết chết được tôi thì anh mới đi được. Người với ngợm gì, không biết nghe lời nói phải. Biết chết mà cũng đâm đầu vào, văn chương gì anh, dậy

ai dậy chó.

Hồng cũng tức :

- Phải tôi chó anh người.

- Chứ lại chả chó à. Ít nhất tôi cũng không bê tha hút sách như anh. Các anh cao đàm hùng biện ở chỗ nào không biết, chứ các anh không tự dậy được các anh, các anh không tự kiểm-chế nổi các anh. Các anh buông chơi, thả lỏng cho con lợn, để con lợn ấy nó lôi các anh xuống vũng lợ. Trước khi muốn dậy đời hãy dậy lấy mình. Mình thôi như c..., hèn như chó, còn bảo ai được. Vãn với chương gì cái cái thứ sái sảm ấy !

Nói đến đây Hiền lại nhảy vọt dậy, chạy đến gần giường Hồng, hoa quyền lên ở trước mặt :

- Này tôi nói cho anh biết trước, từ giờ anh còn đi hút sách nữa không xong với tôi đâu. Chúng ta phải đánh nhau, mất anh em thì thôi.

Hồng thấy bạn đau đớn quá, vì mình mà đau đớn, nên hời. Khói thuốc phiện lúc ấy đã hết. Chàng ngồi nhòm dậy, cười khì khì :

- Bớ tôi bảo tôi cũng không dám đánh nhau với anh. Lẽ thứ nhất nếu tôi đánh nhau với anh, anh đáng cho tôi

một đòn thì tôi chết, lẽ thứ hai vì anh là anh tôi.

Hiền hằm hằm quay về giường nằm vật xuống :

- Ủ, đã biết thế thì từ giờ đừng đi nữa. Và anh nên nhớ tôi rất có thể đến làm bí-beng đấy. Thà anh xấu mặt với người ta, còn hơn là để anh mất nhân cách vì thuốc phiện.

Hồng đứng dậy đi vòng kiềng đến trước mặt Hiền, rồi bắt chước cái động ỏn ẻn của đàn bà :

- Anh cứ bảo nhà văn chúng em phóng-đại, nhưng nhà văn chúng em phóng đại chưa thấy đâu, đã thấy nhà võ các anh phóng đại rồi đấy.

Và lúm lấy áo Hiền :

- Nào em đã làm gì mất nhân cách, anh nói ra, nếu không lập tức phải đưa anh ra tòa về tội vu-không.

Hiền vẫn hằm-hằm lặng im. Hồng ngồi thụp ngay xuống rồi vừa túm lấy tóc Hiền vừa giả vờ khóc :

- Ôi giờ đất ôi, người ta vu oan giá họa cho tôi !

Hiền bật phì cười. Hồng hôn ngay vào mặt Hiền :

- Thôi anh tha lỗi cho tôi, tôi thề từ giờ không đi nữa.

- Anh thề lần này là lần thứ mấy. Tôi vì anh mà nói chứ, tôi sợ là sợ cho anh.

Hồng chấp tay vái vái :

- Thôi lạy anh rồi. Đệ thề lần này thì đúng lắm, nếu sai lần sau cho anh đánh chết.

- Ai dám đánh anh ?

- Thì lúc nãy anh chả dọa giết là gì đấy.

- À lúc nãy khác.

- Chả lúc nào khác cả, bao giờ tôi cũng là em anh, anh có quyền đánh đập và trừng phạt. Thôi tôi hiểu rồi, cái tội hút thuốc phiện cũng nên giết thật đấy. Nếu ở đây bây giờ ban-bố một đạo luật sử-tử những thằng hút thuốc sái, tôi là kẻ đầu tiên hoan-ngheh.

- Đã thế làm sao lại cứ hay đi hút ?

- À, thì lúc hứng-trí lên. Thì đã bảo chúng tôi không kiềm chế nổi con lợn lòng mà. Phải đâu ai cũng sáng-suốt và cương nghị được như anh.

Nói đến đây Hồng liền lên dọng ngâm-ngà

*Rằng thân biết tội đã nhiều,
Dẫu rằng sấm sét búa rìu cũng cam.*

Thôi, đệ xin chừa rồi, bây giờ huynh đưa đệ đi ăn, quả tình chưa có hột nào vào bụng.

Ra tới đường, Hồng làm bộ hốt hoảng :

- Thôi chết rồi, lúc nãy anh lôi tôi về nhanh quá, không kịp giả tiền, bây giờ anh phải để cho tôi lại giả mấy được chứ, anh đi với tôi.

Hồng toan đi về phía đường Lefèvre thì Hiến giữ lại :

- Này thôi, xin cậu, cậu đừng có tạ sự để đi hút nữa, tôi biết các cậu hút giờ mồm là khổ lắm. Chiều anh cái gì chứ chiều cái ấy thì không.

- Ô, có anh đây tôi hút anh không tóm cổ tôi ném ra đường được hay sao mà tôi dám thế.

- Thì lúc nãy tang chứng hãy còn dành dành ra đấy, tôi dại gì mà chơi lại một lần nữa. Không, bây giờ khuya rồi mai tôi sẽ mang tiền lại giả cho anh, chúng ta còn cần phải ngủ.

Lúc ấy Hồng mới phải thú thật :

- Khổ quá, em đã chót hẹn một con nhân tình chờ em ở đấy, thôi anh cũng phải cho em làm con người lịch sự một chút chứ. Thôi để em lại tống-tiền nó đi, chứ không để nó ngong ngóng chờ mình thì cũng tội, em đã hẹn hôm nay cho nó tiền.

Lúc gặp Thérèse Duyên, chẳng những Hồng không tống-tiến, Hồng còn quay lại năn-nì với Hiến :

- Thôi lậy anh, cho em đi ăn chơi một đêm nay nữa thôi, từ mai thì em chừa, chừa hẳn.

Hiến mặt lạnh như tiền, lắc đầu :

- Không !

Rồi Hiến chưa kịp dơ tay nắm áo Hồng như lần trước, thì Hồng vốn biết bạn là người cương-quyết vội vàng nói ngay :

- Anh không bằng lòng thì thôi, nhưng ít nhất anh cũng phải để cho em từ giã nó một vài câu chứ.

Hồng từ giã nhưng từ giã... lâu quá. Thấy lâu, Hiến sốt ruột đằng-hắng lên.

Hồng nhìn bạn rồi thở dài đứng dậy, theo Hiến đi.

Ngồi vào bàn ăn Hiến hỏi ngay :

- Sao anh lại có thể yêu một thứ người như thế. Anh mà đa mang với y nữa thì thế nào anh cũng nghiện đấy.

- Yêu đâu, qua thì giờ.

Hiến đặt tay lên trán trầm ngâm. Sau mấy phút nghĩ-ngợi, Hiến nói :

- Qua thì giờ ? Sao anh không dùng cái thứ thì giờ ấy mà yêu đương cô Kim, mà xây đắp hạnh-phúc với cô ấy. Tôi tưởng nếu đem so-sánh cô ấy với người lúc nãy, thì dầu một thằng mù cũng phải nhận là cô Kim hơn.

Rồi nhìn bạn bằng một con mắt trách móc :

- Không, anh có điều gì giấu tôi.

Hồng gõ chiếc đũa xuống thành bàn :

- Tôi có điều giấu anh, thì còn gì ư đất nào nữa.

- Không, tôi biết, tôi biết. Tại sao độ này anh lại cứ tránh cô Kim thế ? Và hễ nói về anh thì cô ấy lại cứ bảo anh hay nói... gì. Tôi chắc giữa anh và cô Kim đã xảy ra việc gì. Hay anh đã ngỏ lời mà cô ấy không bằng lòng đấy.

Hồng gõ mạnh xuống thành bàn rồi cau mặt :

- Tôi đã bảo với anh rằng không bao giờ tôi yêu cô ấy, không bao giờ tôi nghĩ đến cô ấy, không bao giờ tôi nói gì với cô ấy. Nhưng ít nhất, anh cũng phải nhận cô ấy là một người có nhân-cách, có một tâm-hồn đẹp.

- Cả một sắc-đẹp lộng-lẫy nữa, điều đó tôi không chối cãi.

- Cô ấy lại có rất nhiều cảm tình với chúng ta.

- Tôi nhận, nhưng cảm tình với yêu-đương đề đi đến hôn nhân là hai thứ khác nhau. Tại làm sao anh lại cứ muốn tôi làm cái điều mà tôi không thích.

- Nhưng anh cũng phải nhận, với cái sắc đẹp ấy, với cái tâm-hồn ấy, kẻ nào được cô ấy yêu là một hạnh phúc chứ.

- Tôi nhận, nhưng với cái tâm-tính của cô ấy, thì không bao giờ cô ấy yêu được tôi cả.

Hiền lại trầm-ngâm một lát rồi lại ngừng đầu hỏi bạn:

- Nhưng giá cô ấy yêu anh thì anh nghĩ thế nào ?

- Ô ô ! anh lôi thôi quá ! Không bao giờ có sự ấy cả thì nghĩ đến làm gì ? Anh cứ hay rắc-rối. Vì anh cứ hay

rắc rối như thế cho nên tôi ngưng, tôi không muốn gặp mặt cô ấy.

Hiền rút thuốc lá đưa cho bạn :

- Thế anh nhất định độc thân à ? Anh nhất định suốt một đời không lấy vợ à ?

- Điều đó thì sau này không biết, chứ hiện bây giờ thì tôi không nghĩ đến.

Hiền nói bằng một giọng thiết-tha :

- Tôi tưởng không lúc nào bằng lúc này, anh cần được yêu đương : cần có một sắc đẹp, cần có một tâm hồn luyện-ái ở bên cạnh anh. Anh cần phải có một người bạn tri-kỷ, có học vấn, có nét tốt để giúp anh. Tôi tưởng cái người ấy không ai hơn cô Kim.

Hồng ném điếu thuốc lá :

- Cô Kim ! cô Kim ! tôi đã bảo tôi không bao giờ yêu cô ấy, và không bao giờ cô ấy có thể yêu tôi, anh cứ nói mãi.

Hiền cười :

- Thế còn tôi, anh có yêu tôi không nào ?

- Anh là ông giời của tôi, người ta không yêu giời thì còn ở với ai ?

- Thế thì anh nên chiều tôi mà lấy cô ấy đi, để cho nơi quê người đất khách này, tôi có thêm một người em gái, họ nũng-nịu tôi cũng hay hay.

Câu giả nhời của Hồng vèo xuống như một ngọn roi :

- Thế tại sao anh không lấy cô ấy đi ? Để cho tôi có một người chị. Tôi không đủ điều-kiện để lấy vợ, thì anh lại bắt lấy vợ ! Anh có đủ điều kiện để lấy vợ thì anh lại không lấy. Nay tôi nói trước cho anh biết, tôi đã thờ cô ấy như một người chị rồi đây, tôi xin anh từ giờ đừng có nói những chuyện yêu đương với tôi.

Hiến cười :

- Nhưng tôi cũng không yêu cô ấy, và tôi cũng không thích lấy vợ.

- Ô, thế thì chúng ta im cả đi, anh đừng có làm khổ tôi về vấn đề ấy nữa.

Phần Thứ Ba

Nhìn thấy nét chữ tốt như cắt của Hiến để ở ngoài địa-chỉ, Kim thấy lòng mình rung chuyển, một rung chuyển nhẹ nhàng và êm-êm. Nàng cảm phong thư ngân ngừ chưa sé.

Một câu hỏi đến ngay với nàng : «Vừa mới gặp hôm qua, sao hôm nay đã lại viết thư ?» Rồi thì liền lúc đó bức thư biểu-tượng ra ngay ở trước mặt nàng một cái gì bí mật nó có dinh-dáp đến đời nàng. Nàng có cái cảm-tưởng rằng bức thơ ấy sé ra, một cái gì xa xôi về tương lai sẽ định đoạt, sẽ đóng khuôn. Rồi thì nàng bỗng thấy sờ-sợ, sợ cái sợ của những cô thiếu-nữ trước bất ngờ của ngày mai.

Nàng từ-từ sé mép giấy, từ-từ vén bức màn của số-mệnh.

«Cô Kim thân ái.

«Cái cử chỉ thành kính của anh em chúng tôi đối với cô từ bấy đến nay tưởng cũng đủ để cho cô vui lòng cho phép chúng tôi dâng cô một tên gọi thân mật như thế. Và cũng vì biết rõ mỗi cảm tình quý báu của cô đối với chúng tôi, nên tôi mới dám viết cho cô bức thư này, để cầu xin cô cho tôi được gặp mặt ngày mai vào khoảng

tám giờ. Tôi có một điều tâm sự muốn thưa với cô, mong muốn biết ý-kiến cô để liệu thu xếp những việc can-hệ về mai sau.

Anh em chúng tôi gặp cô trong một chuyến tàu, chỉ một chuyến tàu thôi, nhưng chúng tôi đều linh-cảm thấy rằng, chuyến tàu ấy sẽ vĩnh viễn mãi mãi. Và vì thế anh em chúng tôi vẫn riêng giữ ở trong lòng một hình ảnh rục rĩ của buổi gặp-gỡ ban đầu. Xin cô nhận ở đây cả một tấm lòng kính mến của tôi».

Hiền

Đọc song bức thư, Kim lại thấy lòng rung chuyển, một rung chuyển nhẹ nhàng và êm-êm như lúc nhận thư. Nàng sức nhớ lại những kỷ-niệm cũ, nhớ lại những cuộc đi chơi tay ba, nhớ lại câu nói của Hồng hôm hội-tuyển Nam Kỳ đầu với hội-tuyển Tân-gia-Ba :

- «Cô nên yêu anh tôi đi, anh tôi yêu cô lắm».

Rồi thì nàng liền nhìn bức thư ấy là một bức thư của Hiền tỏ tình với mình, và nàng đã biết trước rằng Hiền xin gặp nàng ngày mai chỉ là để cầu hôn với mình. Nàng sẽ mỉm cười, mỉm cười cái mỉm cười thần tiên của cô trinh nữ. Nàng đã biết rằng nàng sẽ giả lời Hiền thế nào rồi.

Thì Hồng hay Hiến, cả hai anh em, nàng đều kính mến, quý-trọng, tin-tưởng như nhau. Và ngay lúc đầu gặp-gỡ, nàng cũng đã linh-cảm thấy rằng đời nàng sẽ thuộc về một người trong hai anh em. Cả hai đều mỗi người mỗi vẻ, nàng đều yêu mến cả, lòng nàng không chênh về bên nào. Lòng nàng càng khỏi chênh vì nàng thâm-cảm thấy rằng cả hai đối với nàng đều có một mối tình đầy chứa như nhau.

Thì bây giờ người anh lấy nàng vừa hợp lẽ và chính người em muốn thế. Nàng lại ở một nụ cười, cái nụ cười diễm-ảo không thể tả của cô trinh-nữ khi gió hạnh phúc thổi qua tâm-hồn. Liên lúc đó nàng thấy sung-sướng có một người chồng như thế, cạnh một người em như thế. Và rồi thì liên lúc đó nàng thấy ngun-ngút một tôn-thờ đối với người anh và vẫn giữ nguyên một mối cảm tình đối với người em. Nàng tưởng tượng cuộc đời đầy hoan lạc của nàng giữa hai con người tài hoa lỗi-lạc ấy, và rồi thì nàng thiết-tha mong ước cho Hồng cũng sẽ gặp một người như nàng, hiểu hai anh em như nàng đã hiểu.

Đã biết Hiến sẽ hỏi gì nàng và nàng sẽ giả lời thế nào rồi, do một bản-tĩnh rất thơ của đàn bà, nàng cũng vẫn hỏi :

- Có việc gì cần thế, gớm nhận được thơ em sợ quá, có việc gì quan-trọng thế ?

Hiến đang dụt-dè bỗng được khuyến-khích ngay bởi câu nói thân yêu ấy. Hiến nắm lấy tay nàng, nghẹn-ngào mãi mới nói được, nói một cách nặng nề vất vả như người lôi một thứ gì... cũng nặng-nề lắm, nó không muốn ra cho.

- Thừa... cô... chắc cô biết anh em chúng tôi kính-trọng cô lắm.

- Vâng, thì em vẫn biết hai anh thương em như em.

- Ấy đây, vì nghĩ rằng cô có rất nhiều cảm tình đối với anh em chúng tôi cho nên... tôi mới muốn rằng cô biết rõ đời của bạn tôi hơn một chút.

Kim kinh ngạc không hiểu :

- Thì em đã biết cả rồi.

Hiến nói, nói một cách vội-vàng, một cách hấp tấp như biết rằng nếu lúc này không nói thì không bao giờ còn có thể nói được nữa, chàng nói mà nhăn mặt như

một người chia một chỗ đau cho ông độc từ mô, mô cho nó thoát :

- Không, không, không, cô chỉ mới biết cái bề ngoài thôi. Bạn tôi là một người có tài, nhưng tuy thế yếu lắm, yếu trong vấn-đề tình cảm, yếu cái yếu đẹp đẽ của kẻ mạnh biết tin ở tài mình, sức mình. Cho nên nhiều cái trong lòng rất muốn mà không thể nói ra được.

Kim lại càng kinh ngạc :

- Tôi tưởng anh ấy...

Theo đà lòng, Hiến cứ nói, chẳng để-ý đến câu nói của nàng :

- Bạn tôi thế mà yếu linh hồn lắm, phải luôn luôn có một bàn tay thân-ái để nâng- đỡ, để vuốt ve. Bạn tôi lại vụng-về cả trong việc mưu-sinh. Ấy tuy kiếm được nhiều tiền như thế giá không có người giữ cho thì suốt đời đến túng-thiếu đấy. Nghệ-sĩ họ sống với những ảo-tưởng tận mây xanh, có bao giờ để-ý được tới những thứ thấp lè-tè ở mặt đất. Họ là người nhà giời có giống như chúng mình đâu. Họ dễ đau, dễ buồn, dễ tủi, dễ thất vọng, dễ bức-tức ; hồn họ là một thứ gì rục-rở nhưng mỏng meo lắm.

Rồi vùng nắm lấy tay Kim :

- Cô, cô có muốn là bà thân hộ-mệnh của bạn tôi không ?

Kim còn hoang-mang chưa biết giả nhời ra sao thì Hiền sợ nàng từ chối cứ nói, nói mãi :

- Nếu đời bạn tôi mà không có cô, thì bạn tôi sẽ phải gặp nhiều đau khổ, mà cũng vì thế chậm tiến đến sự nghiệp. Tôi đã ở gần bạn tôi lâu, tôi biết. Bạn tôi tuy nhiều lúc rất hùng dũng nhưng cũng nhiều lúc yếu như một con cừu. Thiên tài thế cả. Cô, cô nên nghĩ đến cái sự nghiệp vĩ đại của đời bạn tôi sau này mà thương tới bạn tôi, cô nên nghĩ đến những người sau này mà thương tới bạn tôi. Đời bạn tôi thiếu cô, thiếu tôi, sẽ gặp nhiều đau đớn, mà có lẽ vì thế mà tài của bạn tôi sẽ giảm đi chẳng, cô nên nghĩ đến đất nước này mà thương tới bạn tôi. Bạn tôi sẽ tìm thấy hạnh-phúc ở cô, và cô cũng tìm thấy hạnh-phúc ở bạn tôi. Chỉ có cô mới có thể hiểu bạn tôi được, hiểu cái tâm hồn và cùng quý giá chứa đầy những yêu đương của bạn tôi. Và chỉ có cô mới xứng đáng mang cái tên của con người danh-sĩ, tiếng tăm sẽ lẫy lừng về sau. Cô bằng lòng đi, để cho tôi về nói với bạn tôi cho bạn tôi được sung sướng.

Thấy Kim lặng im, Hiến lại hỏi :

- Cô bằng lòng chứ ? Bởi chắc cô cũng đã biết bạn tôi quý-mến cô lắm, bạn tôi tôn thờ cô bằng mọi tình thâm kín và thơ mộng của con nhà văn.

Kim không ngờ câu chuyện lại xảy ra một cách đột ngột như thế, nên lòng rối loạn. Nhưng đối với những con người như nàng, sự rối loạn không lâu. Nàng nhìn chăm chú vào nét mặt phờ-phạc của Hiến rồi từ từ hỏi :

- Thế... anh Hồng nhờ anh đến nói với tôi như thế phải không ?

Hiến như người ngồi trên cao bị ngã lộn nhào xuống :

- Thưa... cô... bạn tôi cũng như tôi... Chúng tôi thương yêu nhau lắm... hai người cũng như một.

Thấy câu giả nhời bối-rối của Hiến, và thứ nhất nhận thấy cái vẻ phờ phạc như người mất hồn của chàng, Kim đem lòng ái ngại. Nàng đặt tay lên cánh tay Hiến :

- Không, em hiểu lắm, em hiểu cái tình của hai anh đối với nhau lắm. Nhưng xin anh tha lỗi cho em, việc này có quan hệ mật-thiết đến hạnh phúc của đời em, không thể... mập-mờ như thế được. Và thật ra việc này tuy ở em nhưng cũng còn ở chị em nữa. Em không thể

nhận lời một cách... nhẹ nhàng như thế được. Câu giả nhời của em... thì anh cứ bảo anh Hồng đến đây rồi thì em sẽ giả nhời rút khoát. Em biết anh thương anh Hồng lắm; và anh thương em lắm, nhưng cái hạnh phúc của đời em, của đời anh Hồng, một lòng thương ấy chưa đủ. Nếu quả anh Hồng yêu em một cách... đủ để cùng nhau gây hạnh phúc thì em thiết tưởng dù dút dặt đến đâu anh ấy cũng đủ can đảm đến nói với em.

Rồi lại nhìn Hiến bằng một con mắt dò hỏi :

- Mà em tưởng anh ấy cũng không dút dặt như anh nói đâu. Thôi anh cứ về bảo anh ấy đến đây. Em cần phải rõ biết ý kiến của anh ấy và phải tự anh ấy nói ra.

Hồng đang ngồi viết, trông thấy Hiến :

- Anh đi đâu về thế ? Anh làm sao thế ?

Không hiểu sao ngay lúc ấy Hiến không dám thú thực với Hồng :

- Không, tôi có làm sao đâu, có lẽ vì đi nhiều hơi mệt.

Hồng nhìn kỹ mặt bạn rồi đặt tay lên trán :

- Anh đi mà mệt ! Chạy mấy nghìn thước anh còn không mệt nữa là. Chắc là trong người anh làm sao ấy, tôi trông người anh nhợt cả ra, thôi đi; nằm đi uống một viên aspirine nhé !

- Không, tôi không cần, nằm là khỏi ngay mà.

Cũng vì lúc đầu không thú ngay nên bây giờ không thể thú được nữa, Hiến định chờ đến ngày mai. Nhưng ngày mai là ở giờ, nó có thuộc đâu về chúng ta. Đêm hôm ấy, vào khoảng gần sáng, lúc Hồng nhớ đến Kim, thức giấc giậy, thì lại chính là lúc Hiến cũng nhớ đến Kim, đang nói mê nói sảng. Chàng nghe rõ ràng thấy Hiến lầm nhảm gọi tên Kim và còn xen vào đấy những tiếng thôn thức não-nuột nữa. Liền lúc đó, lòng của người em, lòng của bạn nổi giậy, chàng gạt tiếng của ái-tình, chàng đã biết bổn phận của chàng ở đâu rồi.

Nhớ lại những điều mà Hiến đã làm cho mình, chàng thấy cần phải quên để gây hạnh phúc cho đời Hiến.

Trua hôm sau, lúc ở sở ra, chàng đến thẳng ngay nhà Kim. Chàng đến với một nét mặt hớn-hở, không phải cái nét mặt nghiêm-trang của người đi hỏi vợ, làm cho Kim kinh ngạc. Kim đón chàng bằng một tiếng chào e lệ rồi càng kinh-ngạc khi thấy chàng thối môi véo-von huýt sáo. Hồng thân-mật ngồi ngay xuống cạnh Kim, thả một tràng sáo rồi bật tay cái «pách» :

- Này chị ạ ! Có một sự lạ. Chị có muốn biết một sự lạ không ? Chị cứ cho tiền em, em nói cho mà nghe. Và nghe rồi, nếu chị đỏ mặt thì phạt ba châu xi-nê.

Kim lúc ấy thực là hoang-mang không còn hiểu thế nào, thế nào nữa. Nhưng nàng buộc lòng phải nói đưa đà :

- Thì việc gì, anh cứ nói đi, xem có đáng tôi mới mất tiền chứ ?

Chị gái Kim nghe nói có khách cũng chạy ra :

- Ông Hồng đây à ? Ông Hiến đâu ?

Hồng nói ba-hoa :

- Ông ấy đi hội đồng hội điếc. Đạo này làm thủ quân, lại có chân trong ủy-ban tổng cục, nhiều việc lắm. Thôi, bây giờ anh tôi có địa vị rồi, có thì giờ đâu mà đi rong

như tôi.

- Ấy thế mà hôm qua vừa mới ở đây ấy.

Câu ấy liền ném ngay sự bối rối vào trong đầu Hồng. Chàng đã hiểu, vì lẽ gì hôm qua Hiến như người mất hồn. Nhưng vì đến đây với một quyết định là vun giồng cho hạnh-phúc của bạn, nên chàng trấn-tĩnh được ngay, chàng cười khì khì.

- À ! Nhà ta thì nói gì, bảo anh ấy cũng phải đến. Chà! rồi tôi cũng có cái địa vị to ở trong cái nhà này đây.

Chị Kim tình ngay, biết đâu:

- Địa-vị to nhỏ thì cũng đến cả trái sầu riêng ông soi hôm qua nữa chứ gì ? Này con Ngà nó đặt tên ông là ông «sầu-riêng miệng rộng» đấy. Nó đang dọa bắt đền đấy.

Hồng lại nhìn Kim, lại cười :

- Úi chào ! Rồi miệng tôi còn rộng. Rồi đến thứ có người lạy tôi mà dưng ăn, tôi cũng chưa buồn ăn cho đấy.

Chị Kim nhanh nhẩu nói ngay :

- Chả ai phải lạy ông. Không lạy thì ông cũng đã gấp năm vợ mười rồi, lạy ông nữa thì chúng tôi đến treo mõm.

Hồng lại nháy mắt :

- Ô, bà biết đâu. Như nhà báo chúng tôi chỗ này gọi là bí-mật nhà nghề.

Vừa lúc ấy có tiếng con Ngà khóc ở trên gác, chị Kim chạy lên.

Hồng quay lại Kim :

- Thế nào, chị có chịu mất ba châu xi-nê không ?

- Thì anh cứ nói đi đã.

Hồng ném điều thuốc lá vào ống nhỏ, như để dùng cái cử chỉ ấy giúp mình đè một cảm giác.

- Anh tôi tương tư, chị ạ ! Đêm qua ngài gọi tên người yêu của ngài lên, làm em mất cả giấc ngủ.

Rồi đổi hẳn vẻ mặt, từ hài-hước ra nghiêm-trang :

- Chị muốn biết tên cái người ấy không ?

Kim đổi ngay sắc mặt :

- Ô, anh cứ ôm-ờ.

- Không, em không ôm ờ đâu, em nói thật đấy. Anh em yêu lắm.

Kim làm mặt giận :

- Ô việc ấy thì có can-thiệp gì đến tôi. Anh chỉ nhảm.

Mắt Hồng vụt sáng quắc :

- Thừa chị, xưa nay em vẫn coi chị như người chị của em, đời nào em giám ôm-ờ với chị. Có thần minh chứng quả cho em. Đêm hôm qua anh em vừa gọi tên chị vừa khóc thật. Chị đã được tôn-thờ với cả một tấm lòng của một con người... quân-tử nhất ở đất này. Chị cứ xem cái tình anh em đối với em thì chị đủ rõ cái nhân cách của anh em như thế nào. Với chị là người rộng hiểu và có một nhân-cách cao đẹp, em tưởng em có quyền nói thẳng : cái hạnh phúc của đời chị to lắm, em xin có nhời mừng chị và thực em rất lấy làm sung sướng được làm em chị.

Kim còn lặng thinh, thì Hồng đã lại nói :

- Em thế này thì đột-ngột thật nhưng xin chị cũng rõ biết cho rằng vì em trọng chị lắm, tôn thờ chị lắm, mới dám có một cử chỉ như thế, xin chị hiểu cho và đừng

buộc em vào cái tội lỗi-mãng. Nếu chị mà giận em thì thật chị đã không xét thấu tấc-thành của em đối với chị.

Kim đã bực lắm, nhưng chính vì những lời nói ấy buộc nàng phải ôn-tồn. Nàng có cái cảm tưởng nàng như một con búp-bê bị xoay tít giữa cái tình bạn của hai người.

- Phải tôi biết, tôi không giận anh. Nhưng cái can hệ là ở lòng tôi, tôi có yêu không đã chứ ? Tôi rất quý các anh nhưng yêu đương là một việc khác. Tôi mong từ giờ anh đừng đem những chuyện ấy nói với tôi nếu không thì cái tình bạn của chúng ta không còn nữa đâu.

Chẳng những Hồng không rối loạn, chàng còn nói được lên những câu cảm khái :

- Em là phận dưới chị quở trách thế nào em cũng phải chịu nhưng những điều đáng nói thì dù chị giết chết ngay em cũng phải nói. Em nói vì em tin ở cái nhân cách làm người của chị, tin ở tấm lòng quảng-đại của chị. Một người như anh em, nếu chị không yêu thì chị không còn là chị nữa. Bởi không yêu một người như thế thì người ta là quái vật rồi còn gì nữa. Đến như thằng em đây, xuất đời nào có chịu ai mà cũng phải tôn thờ như một ông thần.

- À, anh khác tôi khác tôi không phải là anh, anh nên nhớ thế. Tôi xin anh lần này là lần cuối cùng anh đừng nói những câu chuyện như thế trước mặt tôi nữa nếu anh muốn tôi còn có thể quý các anh.

Hồng không chịu thua :

- Chị khinh em, em phải chịu. Nhưng sự thực vẫn là sự thực.

Kim quyết-liệt hơn :

- Tôi không muốn nghe những sự thực ấy nữa. Xin anh nhớ cho rằng : tôi là một thiếu-nữ...

Hồng vẫn đường-hoàng :

- Thừa chị, em đến đây với tất cả một tấm lòng thờ kính chị. Giả hoặc trong một lúc bùng-bột, em có nói điều gì sơ-suất xin chị cũng tha-thứ cho em. Nhưng thực ra vì quý chị quá mà em biết thế là khiếm-nhã, em cũng không thể im được. Chị há lại không biết rằng có những tội-lỗi mà con người có lòng cần phải tha-thứ cho nhau ư ? Em vì cái hạnh phúc của hai người đáng hưởng phần hạnh phúc ở trên đời này, nên cần phải nói thì quỷ thần hai vai cũng chứng quả cho lòng em. Nếu quả chị chưa yêu anh em, thì một ngày kia chị phải yêu.

Kim đứng phắt dậy rồi dậm chân xuống đất :

- Ô hay ! tôi đã bảo tôi không muốn nghe nữa mà ! Anh không nể tôi có phải không ? Anh muốn để tôi phải tàn nhẫn với anh có phải không ?

Hồng cảm mũ :

- Lúc này chị giận, em không dám nói nữa. Nhưng thời gian sẽ xoay lòng chị lại và sẽ chứng thực cho tấm lòng thành kính của em đối với chị.

Hiền định chờ Hồng ngồi vào bàn ăn sẽ thú với Hồng cái công việc mình đã làm chiều hôm qua, nhưng về đến nhà thì Hồng đã nói bô bô ngay :

- Tôi vừa mới ở nhà chị Kim về anh ạ, tôi đã nói với chị ấy những lời thống thiết, tôi đã làm cái việc ông tơ phải làm, tôi đã giải tỏ cái tình của anh đối với chị ấy.

Hiền đứng phắt giập nắm tay :

- Ô thế là thế nào ?

Hồng vẫn điềm tĩnh sẽ dơ tay vờn vờn như nhủ Hiền hăng ngồi xuống hãy nghe :

- Xin tướng quân nếu đêm hôm qua mà tướng quân có phép phân thân để nhìn tướng quân tương tư thì tướng quân sẽ không hùng hổ với tôi như thế. Tôi biết rõ lòng ruột anh rồi, anh nằm mê gọi tên người ta ời ời rồi lại khóc nước nỏ.

Hiền đập tay xuống bàn :

- Anh chỉ nói nhảm ! Tôi cấm anh không được nói nhảm như thế.

Hồng treo mũ lên mắc rồi dí tay vào ngực Hiền :

- Nếu anh thực thà, và nếu anh xét kỹ lòng anh thì anh sẽ thấy rằng tôi không nói nhảm mà là tôi nói một sự thực : anh yêu chị Kim, anh yêu lắm.

Hiến hát tay Hồng ra :

- Chỉ được cái đoán láo ! tôi yêu mà ngày hôm qua tôi lại đến nói với cô ấy để xin cô ấy bằng lòng lấy anh !

Hồng ngã ngồi ngay xuống ghế :

- Thôi chết rồi ! thế thì chúng ta mất cô ấy rồi ! không đời nào cô ấy tha thứ sự khinh nhờn của chúng ta đối với cô ấy.

Hiến hoảng hốt nắm áo bạn lắc lẩy lắc để :

- Thế nào ? thế nào ?

Hồng vuốt những giọt mồ-hôi lã chã trên trán :

- Tôi cũng vừa đến nói với cô ấy rằng anh tương tự cô ấy và cầu xin cô ấy lấy anh. Cô ấy giận rồi đuổi tôi ra.

Hiến buông áo bạn, lặng thinh để đọc rõ cái thất-vọng trên mặt bạn, cũng như bạn đã đọc rõ cái thất vọng trên mặt mình. Họ nhìn nhau rồi ôm nhau và khóc.

Buổi chiều hôm ấy lúc hai người ăn cơm xong thì người nhà Kim mang đến cho hai người một bức thư.

Anh Hồng, anh Hiến

Tôi muốn rằng cái giao tình giữa chúng ta đến đây là hết. Và tôi yêu cầu các anh đừng đến nhà tôi nữa. Các anh cứ hỏi nhau thì sẽ biết vì lẽ gì tôi phải quyết định như thế. Tôi đem một tấm lòng người em gái quý trọng các anh mà các anh lại coi tôi như một đồ chơi ở trong bàn tay các anh, thì thôi, chúng ta đừng nên nhìn mặt nhau nữa. Tôi muốn rằng các anh sẽ hiểu ra đừng buộc tôi phải tàn nhẫn,

Kim

Cả hai đọc thơ xong rồi cùng nhìn nhau lặng thinh.

Nửa giờ sau, Hồng vác mũ ra đi - Hiến cũng không giữ.

Hồng đi rồi, Hiến cũng lại đi. Nhưng đi, mà chẳng biết đi đâu, làm gì. Mười giờ, chàng lại quay về. Nhưng đặt mình xuống giường, chàng lại nghĩ đến Hồng, nghĩ đến nỗi đau đớn của Hồng, nghĩ đến tiệm hút đường Lefèvre mà chàng chắc-chắn rằng thế nào Hồng cũng đến để nhờ khói thuốc an ủi mình. Chàng lại trở dậy

mặc quần áo. Chàng mặc quần áo gần xong, thì Hồng, vì nghĩ đến chàng cũng đã từ tiệm hút bò về. Trông thấy Hồng, Hiến mừng lộ ra mặt :

- Anh không đi hút à ?

Hồng tiến lại nắm tay bạn :

- Có, nhưng vì nghĩ đến anh, tôi lại thôi. Thôi đành.

Hiến ôm lấy bạn :

- Thôi, tôi xin lỗi anh, tôi đã làm lỡ hạnh phúc của đời anh.

Hồng ngả đầu vào vai bạn :

- Sao anh lại xin lỗi tôi ? Tôi tưởng chính tôi phải xin lỗi anh chứ ? Nhưng thôi xin anh đừng nói đến chuyện ấy nữa. Hạnh phúc của chúng ta không phải ở đây. Hạnh-phúc của đời tôi là ở anh.

Hiến khóc nức nở :

- Tôi cũng thế.

Hồng rút袖子 xoa lau nước mắt cho bạn :

- Thôi anh đừng khóc nữa. Chúng ta đã mất nhiều, nhưng chúng ta còn nhau, thế cũng đủ để chúng ta sống rồi, đủ cho đời chúng ta rồi

Hiền bóp còi.

Hồng ở tòa báo chạy ra rồi mở cửa leo lên.

- Có muốn cầm lái không ?

Hồng lắc đầu :

- Không, hôm nay tôi thấy thế nào ấy. Lại cứ thấy máy mắt luôn. À này tôi nghe tụi Singapour có mấy thằng chơi ác lắm đấy nhé, anh phải đề phòng cho riết lắm đấy nhé. Họ cầm anh lắm đấy, họ bao nhiêu phen thất bại vì anh, cả ở Singapour, cả ở đây, họ chỉ định tâm triệt được anh là họ thành vô-địch. Anh là cái hồn mãnh liệt của thế công, anh có thế nào thì hồng hét cả đấy.

Hiền cười, cái cười vững chắc của kẻ tin ở tài mình :

- Anh đừng lo ! trong bốn trận đá ở Singapour họ cũng đã đỡ hết nghề thế mà cũng không làm gì được tôi, tôi đã biết rõ cái ác tâm của họ, tôi lại hiểu cả cái mảnh khoé của họ nữa, anh cứ yên tâm.

- Tôi hiểu, tôi hiểu. Nhưng tôi cứ thấy trong ruột còn cào thế nào ấy.

Hiền hát đầu ra đằng sau rồi dặn «ga» không nói.

Xe hơi của chàng vừa hãm ở trước cửa vườn Ông Thượng thì liền lúc đó cũng có ba cái xe kéo chạy tới. Kim cùng đi xem với anh chị.

Mặt đã nhìn rõ mặt, Hồng, Hiến không thể lùì được nữa. Hiến sẽ đưa mắt cho bạn rồi dương mày như có ý bảo : Đây, sự cồng cào của anh là vì sự gặp gỡ này đây.

Tùy không biết chuyện gì, thấy hai người liền chạy ngay lại :

- Sao mấy tháng nay không thấy hai ông lại chơi ?

Hồng vội vàng nói dối ngay :

- Tôi bận công việc suốt ngày, về là mệt dữ, còn anh tôi vừa đi viễn-du mới về; nhớ ông bà nhưng chưa kịp lại.

- Nhà tôi nó lại tưởng có việc gì mà hai ông giận chúng tôi.

- Chết chết; đâu có việc gì ! Ông bà đối với chúng tôi như bát nước đầy.

Nói xong chàng kéo áo Hiến chạy vội về phía chị em Kim lúc ấy còn đang bận giả tiền xe. Hai người cúi đầu chào, và đều giật mình nhận thấy Kim gầy và xanh hơn trước. Hai anh em lại nhìn nhau như có ý bảo nhau:

«Người ta cũng đau đớn vì chúng mình đây chứ, nào có phải riêng chúng mình đâu». Ấy thế là bốn con mắt trong mấy tháng nay rầu rầu bỗng như được tươi sáng ra.

Chị Kim cũng trách ngay :

- Hai ông tệ thật ! Đột nhiên không thấy đến chơi nữa. Chúng tôi không biết đã làm điều gì để đắc tội với các ông.

Hiến lặng nhìn Kim một cách đau đớn :

- Lạy bà ! xin bà đừng nghĩ về chúng tôi như thế. Anh em chúng tôi đối với ông bà vẫn riêng giữ một tấm lòng quý mến, trước sao sau vậy. Quả tình vì bận việc quá, không lại thăm ông bà được đây thôi, cũng mong ông bà thể tình cho.

Giọng nói chân-thành và thống-thiết làm cho chị Kim hời dạ ngay.

- Không, chúng tôi cũng biết chắc các ông bận. Chúng tôi tự xét mình chẳng làm điều gì bất lịch-sự với các ông thì không khi nào các ông lại có thể thờ ơ với vợ chồng tôi được. Vả chỗ con người nhón với nhau cứ cần gì đi lại luôn mới là thân. Nhưng này, chiều mai thì phải lại ăn cơm đây, không thì vợ chồng tôi giận thật đấy.

Hiển nhìn Kim rồi nhìn Hồng, chưa biết trả lời ra sao, thì Hồng đã nói trước :

- Vâng, ông bà đã cho ăn khi nào chúng tôi dám từ chối. Nhưng mai chúng tôi lại phải đi dự tiệc với hội-tuyển Tân-gia-Ba, xin ông bà cho để đến một ngày khác.

Rồi muốn đánh trống lập câu chuyện ấy chàng buộc lòng phải hỏi Kim :

- Tôi nghe người ta nói độ này trường cô, học trò đông lắm, hình như cô vất vả lắm có phải không ?

Kim chưa kịp giả nhời thì chị Kim đã nói ngay :

- Không, cũng vẫn thế thôi, nhưng có lẽ vào đây em nó không phục thủy thổ, cho nên dạo này có kém trước.

Hồng lại vội vàng nói đưa đà, để tránh cho Kim khỏi phải trả lời, vì chàng biết Kim đang khổ sở lắm :

- Vâng, trong này thì nóng lắm, mát sao được như ở ngoài ta. Nhưng lâu rồi cũng phải quen.

Kim nhìn hai anh em bằng một cái nhìn nửa như ngạo mạn, nửa như trách móc, rồi sẽ gật gật đầu :

- Thì ông tính cái gì rồi mà chả phải quen.

Lòng Hồng bỗng như muốn khóc, mà Hiền thì phải miết ngón tay cái vào ngón tay chỏ để khỏi chạy đến ôm lấy chân nàng.

Tùy vừa muốn đi về chỗ bán vé thì Hiến vội nắm áo giữ lại :

- Ấy không, ấy không, ông bà và cô không cần.

Kim không bằng lòng :

- Ô, sao lại thế, nhờ không gặp các ông thì sao ?

Hiến ném cho Kim một cái nhìn cầu khẩn, rồi nghẹn ngào vì cảm động :

- Kìa cô... hay cô... vì thấy... chúng tôi không đến thăm cô được, mà cô giận đấy ?

Kim ngược mắt lên :

- Không, tôi không giận. Có tôi không muốn lợi dụng sự gặp gỡ... một cách vô lý như thế mà thôi.

Hồng, vẫn bằng cái giọng của kẻ có tội, một niềm lay van :

- Kìa cô, sao cô lại nói thế... Dù sao thì cô và ông bà đã ban phát cho chúng tôi nhiều lắm, chúng tôi còn là con người chúng tôi phải nhớ, cô reo chỉ những lời nặng nề như thế !

Rồi cũng chẳng đợi nghe Kim giả lời chàng kéo tuột ngay Tuy đi vào trong sân. Sau khi xếp đặt cho ba người chỗ ngồi thuận tiện rồi, Hồng lặng trước :

- Anh đứng đây hầu tiếp cô và ông bà để tôi ra phỏng vấn ông bầu hội Tuyển một tý nhé.

Hiển hiểu ngay là Hồng không muốn chương mặt ra đây, tạ sự dễ đi, liền bảo ngay :

- Vâng, anh đi nhưng nhớ mau mau nhé ! Tuy chưa đến giờ nhưng tôi cũng lại dặn dò các cậu-thủ một chút.

Kim hiểu ý :

- Nếu các ông có bận xin cứ tự tiện. Chúng tôi ngồi một mình đây cũng không sao mà.

Hồng đi ngay. Nhưng Hiển thì sợ anh chị Kim nghi và chàng cũng thấy cần như phải xin lỗi Kim :

- Bây giờ còn sớm, lại phỏng-vấn thì người ta còn có thì giờ, chứ chốc nữa đông...

Kim ngắt lời một cách tàn nhẫn :

- Vâng, tôi biết các ông độ này công việc bề bộn lắm.

Rồi đuổi phăng cả Hiển :

- Thôi ông có lại dặn cầu thủ thì lại đi không sắp đến giờ đá, không dặn dò kỹ càng, lại xảy ra sự gì không vui chẳng.

Hiền chết đuối giữa cõi lòng, nhưng cũng không dám giận. Và cũng chính vì thấy bị đui như thế mà chàng không dám đi vội.

- Không, thưa cô, cũng không có việc gì quan-hệ cho lắm.

Rồi không muốn kéo dài câu chuyện vì chàng cũng linh cảm rằng nó làm đau đớn cho Kim, chàng liền hỏi chị Kim :

- Thưa bà, các cháu có chơi không ạ ?

- Có, chúng nó cứ nhắc đến các ông luôn nhất là ông Hồng, con Ngà nó cứ hỏi không thấy ông «sầu-riêng rộng miệng» lại.

Chị Kim nói xong cười. Anh Kim cũng cười, Kim bắt đầu dĩ cũng phải tủm tủm mà Hiền cũng phải cố cười ra tiếng.

- Thế thưa bà các cô cậu ấy có đặt biệt hiệu gì cho tôi không ?

- Không, nó chỉ gọi ông là ông võ.

Cái tên ấy, gọi ra lúc ấy lại làm cho Hiến hồi tưởng đến những giờ gặp gỡ đầu tiên rồi thì một chua xót lại đến với lòng chàng. Những giờ phút thần tiên nó báo hiệu tốt lành như thế, ai ngờ kết quả đến lìa tan như thế này. Chàng nhìn Kim rồi thở dài.

Rồi muốn ngừng đầu lên mà không ngừng được, đầu như nặng trĩu những tư tưởng đen tối. Cái cử chỉ ấy hình như làm cho Kim ái-ngại - bởi dù thế nào người đàn bà vẫn ái-ngại cái người mà họ biết rằng vẫn yêu thương mình - nàng mở ví rút mùi xoa và để hỉ mũi nhưng chính là để trấn áp cái rạo-rực của lòng mình.

- Ông độ này tôi trông cũng gầy lắm đây.

Hiến ngừng đầu lên :

- Thưa cô... Tại tôi mới đi Tân-gia-Ba về. Bên ấy còn nóng hơn đây nhiều.

Kim mở ví cất mùi-xoa :

- Giời nóng-nực thế này, tôi thiết tưởng ông cũng không nên đá nhiều.

Hiến cắn môi, lặng in. Cái im lặng đau xót ấy thấu đến lòng Kim. Nó như bảo nàng : Tôi chẳng đá bóng bây giờ thì biết sống bằng gì ?

- Ông độ này tiếng tăm to lắm, thật đúng mà như lời ông Hồng phỏng đoán về ông : Ông đã là vua túc cầu ở xứ này rồi.

Hiền hiểu cái nghĩa chua chát của câu ấy :

- Thừa ông bà với cô, ở đời này tiếng tăm thì làm gì! Cốt có cái lòng ở với nhau. Tôi đi sở dĩ... sống được ở đây cũng là nhờ có anh Hồng ở bên cạnh.

Hiền đã lại vô tình làm cho Kim khổ sở. Nhắc đến cái tình bạn của hai người tức là nhắc đến cái việc nàng bị khinh nhờn :

- Phải, ở đời, cái gì bằng bạn.

Hiền nhận thấy cả cái nghĩa thâm trách trong câu nói ấy. Lòng chàng lại thấy tê tái, chàng đứng đực ra đây không biết nên làm gì, nói gì, thì vừa may Hồng đã chạy lại, để đỡ lấy gánh nặng cho chàng, chàng nắm lấy cơ hội ấy để lùi.

- Thôi anh ở đây hầu tiếp ông bà và cô nhé. Tôi phải lại dặn họ một chút.

Hiền đã đứng đực ra, bây giờ đến lượt Hồng cũng lại giống bạn. Chàng chẳng biết nên nói gì, làm gì và chàng cũng không dám nhìn Kim nữa. Kim lại thấy ái ngại và muốn gỡ cái tình thế nặng nề ấy, nàng liền bảo :

Độ này ông viết hay lắm nhé. Ông Hiền tin ở tài ông thật quả là đã biết người. Sự nghiệp văn chương của ông rồi còn chưa biết đến thế nào.

Hồng đánh nhịp tay vào thành ghé :

- Cô tính sự nghiệp thì làm gì ? Tôi viết cũng như anh tôi đá bóng, cho qua ngày giờ, cũng không biết sống bằng gì !

Chúng tôi, cái gì cũng chúng tôi, đâu đâu cũng chúng tôi, lòng Kim vừa hơi dịu lại thấy đầy lên. Dù biết là độc ác nàng cũng không thể không nói một lời mĩa mai để cho hả nỗi căm hờn :

- Đàn ông các ông sống bằng gì, các ông sống có nhau...

Hồng bỗng thấy chóng mặt, sân si-măng như muốn vỡ ra ở dưới chân chàng. Chàng vội vàng nắm chặt lấy thành ghé. Cái cử chỉ ấy làm cho Kim nhận thấy hết cả sự tàn ác của mình. Rồi nhìn bàn tay trắng muốt của

Hồng nàng lại nhớ lại cái phút mà Hồng tát chú lái ở trên tàu để bênh vực cho mình. Lòng giận đang cuộn cuộn lại với ngay đi. Nàng quay sang bảo chị :

- Có phải ông Hồng, ông Hiến độ này trông kém trước không, chị nhỉ.

- Ừ, độ này trông hai ông buồn buồn làm sao ấy. Nhất là ông Hồng, tôi trông gầy tọp hẳn đi. Chắc ông viết văn, nghĩ ngợi nhiều quá chứ gì ? Cái nghề ấy lao-lực lắm đấy. Ông cũng nên cẩn-thận một tí.

Hồng từ từ nhắm mắt rồi thở dài, rồi nhìn Kim :

- Không, thưa bà tằng tôi khỏe lắm.

Chàng nói bằng một cái giọng khiến cho Kim hiểu ngay cái nghĩa tương phản của nó :

- Ô, thà chết quách còn hơn !

Lúc ấy thì Kim không cầm được lòng nữa :

- Ông cứ tưởng thế, chứ tôi xem ông cũng không khỏe mấy đâu. Người ta cốt có cái sức khỏe.

Rồi quay sang anh rể :

- A ! hình như hôm nọ anh xem quyển sách gì, của ai, nói muốn được khoẻ mạnh thì phải bớt cái phần tư lự đi ấy nhỉ ? Em quên mất tên rồi.

Tuy còn đang lục tìm trong ký ức chưa kịp giả vờ thì Hồng đã hiểu cái thâm ý của nàng muốn khuyên mình một cách gián-tiếp, liền nói ngay, nói với một vẻ mặt vô cùng ngao ngán :

- Thừa cô, ai chả biết thế, cứ gì phải sách, nhưng nhiều khi không muốn tư lự mà cứ phải tư-lự. Trong nhiều trường hợp, người ta có tự chủ được mình nữa đâu.

Kim lại càng súc động, nàng vờ như không để ý đến câu nói của Hồng và bảo chị :

Mai các ông ấy bận, hay ngày kia chị mời các ông ấy lại soi com cho vui. Nhà ta mới có cà cuống gửi vào, hay chị làm thang ăn chị ạ.

- Nhưng biết ngày kia các ông ấy có rồi không ?

Hồng như kẻ chết đi được sống lại :

- Thừa bà, ngày kia thì chúng tôi không bận ấy, bà có bụng thương cho ăn thì anh em chúng tôi xin đến ngay. Nhưng chỉ hiềm một nỗi tôi bây giờ mới ra sở, sợ khuya

có phiền ông bà chẳng.

- Sao lại phiền ? Nhưng hay thôi để đến chủ nhật. Chúng ta cùng được nghỉ cả tha hồ rộng rãi thì giờ. À thế nào các ông vẫn ở chỗ cũ đấy chứ, vẫn ăn cơm tháng hay đã mượn bếp rồi đấy ?

- Thừa bà, có hai anh em, mượn bếp thì nó lòi thôi lắm, chúng tôi vẫn ăn cơm tháng ở hiệu. Chúng tôi cũng đã không chắc có ở đây lâu, Cũng không nghĩ đến điều đó.

Kim thốt nhiên thấy se lòng vội hỏi :

- Các ông định đi đâu ?

- Chúng tôi cũng chưa biết, chúng tôi thì thấy không muốn ở Saigon nữa. Tôi thì có lẽ lại về Bắc, mà anh tôi thì vì biết tiếng Ăng-Lê có lẽ sẽ sang đầu quân vào một hội bên ấy, rồi tìm việc làm luôn ở đấy. Đáng lẽ thì chúng tôi đi rồi, nhưng vì mùa bóng ở đây chưa hết, người ta kêu nài mãi, nên anh tôi nể chưa đi.

Đến lượt Kim thấy như sần si-măng lở từng mảng ở dưới chân mình, nàng vội vàng nói :

- Ở đây đang vui, người ta đang quý mến và trọng dụng các ông, sao các ông lại bỏ đi ?

Vẻ hốt-hoảng của Kim làm cho Hồng đã mừng rỡ lại càng mừng rỡ :

- Vâng, chúng tôi cũng biết thế, nhưng... nhưng...

Hồng nói đến đây bỗng im bật vì chàng không biết nói tiếp thế nào đã diễn đạt được những ý nghĩ man mác ở trong lòng thì chị Kim đã hỏi :

- Chắc các ông đã chán cảnh, chán người chứ gì.

Hồng hấp-tấp :

- Thừa không, thừa không. Có phải đâu thế, chúng tôi sở dĩ phải đi là vì có nhiều việc nó bắt buộc phải đi, chứ bản-tâm chúng tôi thì cứ muốn ở đây mãi mãi.

Vừa nói, chàng vừa nhìn Kim để dò la ý-tứ. Cái nhìn ấy làm cho Kim ngượng, nàng vội đánh trống lảng :

- Sao lâu thế chưa đá nhỉ ?

- Thừa cô, ba giờ mới vào cuộc, mà bây giờ mới có hơn hai rưỡi.

Cuộc đấu đang sôi-nổi, Nam-Kỳ đã được một bàn và đương hy vọng được một bàn nữa, thì Hiến dơ chân sắp sửa sút bỗng ngã chúi xuống. Hồng ở trên khán đài trong rõ ràng thấy Hiến bị hậu tập của đối phương đá lên đằng sau. Chàng biết cơ rủi-ro, nhẩy từ khán đài xuống chạy ra bãi. Cuộc đấu lúc ấy đã dừng, Hiến mặt sấm ngắt nằm trên cỏ. Mọi người xúm-xít chung quanh, Hồng run cầm cập hỏi Quý là tả nội ở gần Hiến trong lúc ngã :

- Thế nào, anh tôi liệu có việc gì không anh ?

- Không khéo gãy chân mất, tôi nghe thấy có tiếng nổ.

Hồng cở cái cảm tưởng như mình bị long xương bánh trè. Chàng nhìn chằm chập vào viên thầy thuốc của tổng-cuộc như để ru cái lòng lo sợ của mình :

- Không có lẽ thế, không có lẽ thế.

Rồi đến khi nghe viên thầy thuốc nói chắc rằng Hiến đã bị gãy sương ống, Hồng cũng vẫn còn chưa tin, vẫn còn lằm-bằm :

- Không có thể thế, không có thể thế.

Nhưng đến khi người ta khiêng Hiến ra khỏi bãi, và khi thấy xe hồng-thập-tự từ từ tiến lại, chàng không thể không nhận thấy cái sự thực đau sót nữa, chàng ôm chầm lấy đầu Hiến rồi oà khóc. Viên thầy thuốc vội vang ảỵ chàng ra :

- Ấy đề yên, đề yên không đau chết bây giờ này.

Hiến lúc ấy đã hồi, mở mắt nhìn thấy bạn, sẽ nghiêng đầu về phía Hồng, rồi lại nhắm mắt lại.

Hồng nhìn rõ ràng thấy ngực Hiến phồng lên rồi lại dẹp xuống nhìn rõ ràng thấy cái đau đớn ghê khiếp của bạn diễn trong im lặng, chàng tưởng chừng như phát điên, chàng lại lẫn vào :

- Anh có làm sao không ?

Hiến lại mở mắt nhìn bạn bằng một cái nhìn vô cùng sâu thẳm rồi lại từ từ nhắm lại. Hồng hét lên một tiếng :

- Phải giết chết nó, phải giết chết nó.

Rồi chàng chạy đi sục tìm người hậu vệ đã đá bạn mình. Nhưng chàng mới chạy được năm bước thì đã bị không biết bao nhiêu bàn nắm lại. Chàng đâm đánh lung-tung :

- Các ông buông tôi ra. Đồ khốn nạn, tôi phải giết chết nó.

Người trọng-tài vừa ôm Hồng vừa khuyên giải :

- Kìa ông, người ta nhỡ, bây giờ ông có giết người ta thì cũng không lấy lại được nữa rồi. Ông đừng nên quá nóng, để chờ chúng tôi xem trái phải về ai đã.

Hồng cố vùng ra, nhưng vùng không thoát vì mọi người nắm chắc quá :

- Lại còn trái phải gì nữa, rõ ràng tôi trông thấy nó đá lên, phải giết, giết cho chết cái quân khốn nạn ấy.

Nhưng sau Hồng thấy rằng người ta không để cho mình bạo động và nếu mình làm quá, thì người ta buộc lòng sẽ phải bạo động đối với mình, chàng đành nén giận :

- Thôi các ông buông tôi ra, tôi không làm gì nữa.

Kim lúc ấy cũng đã chạy đến :

- Thế nào anh ? Thế nào anh ?

Hồng lại òa khóc ôm chầm lấy nàng :

- Anh tôi gãy chân mất rồi chị ơi !

Kim biến sắc mặt :

- Thật không ? Thật không ?

Hồng miệng méu sệch :

- Không thật thì còn dối à ?

Kim dần dựa nước mắt, rồi vừa nức-nở vừa hỏi Hồng:

- Thế bây giờ anh ấy ở đâu ? Anh ấy ở đâu ?

Liền lúc đó một tiếng người giả lời thay Hồng :

- Xe vào nhà thương Chợ-Rẫy rồi.

Hồng mở máy cho xe chạy như bay. Kim lúc ấy lòng cũng rối búng nên không nhận biết gì là nguy hiểm cả. Nàng chỉ đắm đắm nhìn vào khổ mặt tái nhợt của Hồng. Nàng tưởng chừng như nhìn thấy đau đớn hiện lên thành người. Rồi thì nàng bỗng thấy cái tê tái của lòng Hồng chuyển sang cho nàng, thấm đến chỗ sâu thẳm của phủ tạng nàng. Rồi thì nàng thấy đau hai cái đau, đau cái thất-vọng của kẻ bị nạn, đau cái chua xót của người ngồi bên. Nàng thấy cần phải an ủi, an-ủi ngay bất cứ một cái gì. Nàng đặt tay lên đầu Hồng rồi sẽ đập-đập lên mái tóc như để cố ru nỗi buồn ghê gớm nó đang tung hoành trong người Hồng.

- Thôi anh... thôi anh...

Hồng thôi làm sao cho được, chàng dặn ga cho xe chạy nhanh thêm lên để giả nhời. Xe lao đi như tên bắn, gió thổi vút-vút bên tai.

Kim bàng-hoàng như người trong mộng, rồi đến khi xe rít phanh trước nhà thương Chợ Rẫy, nàng lại bàng-hoàng tự hỏi : Sao xe lại có thể chót lọt cho tới đây, mà không xảy ra tai nạn.

Hồng nhảy vọt từ trên xe xuống, rồi sầm-sầm chạy vào cổng nhà thương, người gác dơ tay cản để hỏi giấy phép thì bị chàng hất ra.

- Phép với tắc gì.

Người gác thấy bộ mặt hung ác của chàng lúc ấy cũng không dám hỏi nữa chỉ đứng ngó trông theo.

Kim đến sau ngọt-ngào bảo y :

- Anh chúng tôi vừa bị nạn gãy chân xe đến đây, chú mần ơn cho tôi vô.

- À, có phải người đau trong cái xe nhà thuốc vừa tới phải không ? Nếu vậy thím vô bây giờ cũng không ích gì đâu, đốc-tờ còn đang bó mà.

Kim vào trong sân thì thấy Hồng đang đi đi lại lại trước nhà mồ. Nàng không nở lại cần. Nàng dừng lại cách Hồng hai mươi bước. Hồng cũng không nhận thấy nàng, và hình như không nhớ có nàng đi theo. Cái tình bạn nó diễn ra ở trước mắt nàng lúc ấy, mấy nào nùng làm sao. Nàng vụt nhận thấy tất cả cái chỗ thiêng-liêng vĩ đại của nó. Rồi thì nàng thấy rung lên tất cả những giây lòng có thể rung ở trong nàng. Nàng thấy yêu, yêu thương tha-thiết những con người đã biết tha thiết yêu-thương nhau, rồi thì nàng bỗng thấy mình như bé trước cái tình bạn lớn lao ấy.

Hồng hai tay chấp ra sau, đầu cúi gục, dẫn gót giày xuống cuội, chốc chốc lại ngừng lên nhìn phía cửa nhà

mồ. Hình ảnh của cái đau bất lực làm cho nàng bồi hồi thương cảm.

Rồi thì nàng thấy mình như bị hút, hút về phía Hồng. Vừa chạy lại nàng vừa gọi :

- Anh ! Anh !

Lúc ấy Hồng mới ngừng đầu lên ; nhận thấy nàng, Hồng liền xin lỗi :

- Ấy chết cô, tôi thật vô ý quá.

Kim nín cánh tay Hồng, trách bằng một lời êm dịu :

- Sao anh còn gọi tôi như thế ? Bây giờ tôi mới thật là hiểu các anh, thôi anh đừng đau đớn quá như thế, dẫu sao cơ sự cũng đã rồi.

Hồng quỳ xuống phía đầu giường, cầm tay bạn úp lên mặt mình rồi vừa hít, chàng vừa hỏi :

- Anh có đau lắm không ?

- Gọi là thôi, không sao.

Hít chán, Hồng lại luồn những ngón tay bạn vào tóc mình :

- Cô Kim, cô ấy cũng theo em vào thăm anh đấy.

Hiển nhìn ngay xuống phía chân đầu :

- Thế à !

Hồng thấy buột đến tận đáy lòng, nước mắt chàng lại trào ra, chàng ép chặt tay bạn vào đầu mình.

- Lậy anh, anh đừng nghĩ ngợi gì, em khổ lắm, không sao đâu.

Hiển vít bạn về phía mình, rồi nghiêng đầu hút những giọt nước mắt đang dàn dụa trên má Hồng :

- Không, có anh không bao giờ tôi buồn cả, anh cũng đừng buồn vì tôi.

Hồng khóc rũ ra, Hiển vỗ lên đầu bạn.

- Ô hay ? Ô hay ! anh... kia... này bảo... kia, đừng khóc nữa. Thôi, nín đi nào, đã bảo không sao mà, thầy thuốc bảo thế mà.

Kim thập thò ngoài cửa, thấy quang cảnh ấy, cũng oà khóc, rồi chạy vội ngay vào. Hiến ngóc đầu lên :

- Kia cô, cô cũng vào thăm tôi đấy à ?

Kim quỳ ngay xuống bên cạnh Hồng, rồi cũng hỏi Hiến những câu mà Hồng đã hỏi :

- Anh có đau không, anh có đau lắm không ?

- Không, tôi không sao cả, gọi là thôi, cô tử-tế đối với tôi quá, tôi biết lấy gì để giả ơn cô.

- Kia, sao anh lại nói thế.

Hồng đứng dậy, đi ra phía chân giường. Kim nhìn theo rồi lại hỏi Hiến :

- Thế thầy thuốc bảo với anh thế nào ?

- May ra thì tôi không đến nỗi quá, nhưng chắc chắn là không tài nào đá bóng được nữa.

Rồi sợ bạn lại buồn vì mình, Hiến vội vàng nói chữa :

- Nhưng thôi thế càng may, càng đỡ vất vả. Cái ngôi cầu-tướng đại vương cũng nhiều cái phiền lụy lắm. Cứ vắn vệt suốt ngày, chẳng có lúc nào được nghỉ ngơi cả. Từ nay thì thôi, tha-hồ ở nhà để đọc sách. Cô nên biết, tính tôi cũng như anh Hồng thích đọc sách lắm. Thôi cô đứng giấy không bản áo cô.

Rồi cố làm ra bộ hớn hờ :

- Tôi gãy chân, nhưng cũng là một điều may. Cũng là một dịp để cô tha thứ hết tội lỗi cho chúng tôi.

Kim nắm lấy bàn tay Hiến rồi sẽ vuốt những ngón tay :

- Các anh có điều gì không phải đối với em đâu. Thôi em còn ít tuổi, chẳng hiểu gì những chỗ cao đẹp của lòng người, anh đừng nên để ý gì đến những điều về trước. Chỉ xin anh lại coi em là em út của anh thôi.

Hiến nhìn Hồng đứng ở phía cuối giường, nhìn luôn xuống cái bắp chân của mình bị bó trong những mảnh gô :

- Vâng, nào tôi có dám cầu mong gì hơn đâu.

Hồng cắn môi để khỏi kêu giờ. Hiến lại nói tiếp :

- Tấm lòng cô thương tôi khiến tôi cảm kích khôn cùng. Tôi thật chẳng may gặp phải đứa tiểu-nhân nó lén hại. Anh Hồng anh ấy máy mắt đúng quá. Nhưng trăm đường tránh chẳng khỏi số cô ạ.

Lại sợ cái giọng sâu thăm của mình làm cho bạn buồn, chàng lại nói chữa :

- Gọi là chẳng may thế cho nó to truyện chứ may với không may gì sự được đá bóng hay không được đá bóng. Mù mắt hay gãy tay mới sợ, chứ tập tễnh một chút thì có làm sao. Mà may ra, nếu thầy thuốc bó khéo thì lại không đến nỗi tập tễnh nữa, bất quá nằm nhà thương một tháng, về nhà nghỉ một tháng, chống nạng vài tháng thế thôi, có sao đâu.

Lại nhìn bạn :

- Giá không có anh Hồng thì tôi cũng hơi lo, vì đất khách quê người, trong những tháng không đi làm được ấy, không nhờ được ai, nhưng có anh Hồng, tôi chẳng còn lo gì nữa, tôi yên lòng nằm lẩm.

Hồng thấy bạn nói nhiều quá, sợ bạn mệt sẽ lại phía đầu giường :

- Thôi, anh đừng nói nữa, nằm nghỉ đi.

Hiền lắc đầu :

- Không, nói chuyện thế này, thấy đỡ đau, chứ không, nằm yên thì thấy đau lắm. Anh đừng lo, tạng tôi khỏe như vâm, gãy cái xương chân, nào có nghĩa gì, chỉ tiếc cho hội nhà thiếu tôi thì sợ đi đấu với ngoài không thắng được mà thôi.

Tuy Hiền nói bằng một giọng rất thản-nhiên, nhưng Hồng và Kim cũng cảm thấy biết bao nhiêu đau sót ở trong. Cái lẽ sống sôi nổi của đời Hiền từ nay thế là hết! Cái phương-diện khiến Hiền có thể bám vào để phát-biểu cho hết cái phần đẹp đẽ của đời mình, từ nay thế là tan ! Cái chỗ hùng vĩ của kiếp người từ nay thế là hết! Một cầu-tướng gãy chân, một võ sĩ bị què, ôi ! còn gì mai-mĩa cho bằng ! cái gì chua chát cho bằng ! Còn có cái gì có thể an ủi được nữa. Từ nay thế là Hiền đóng một vai thầy ký ngày còm còm hai buổi đến sở để kiếm miếng nuôi thân, chẳng còn gì để tự hào với đời, chẳng còn gì để vui sống.

Cứ nghĩ thế, Hồng lại càng thấy thương bạn. Chàng đi lại phía đầu giường ngồi xuống bên bạn rồi bảo Kim :

- Cô xem ông giời có độc-địa không ? Tại làm sao tôi làm cái nghề văn không cần dùng đến chân thì giời lại cho lành lặn, mà anh tôi chỉ có đôi bàn chân để phát-

huy hết cả tài năng của mình thì lại bị què.

Rồi chàng nghiêng rằng :

- Tôi cứ càng nghĩ thế, càng căm tức đũa khốn nạn. Giá lúc ấy không có người nắm giữ tôi lại thì có lẽ tôi đã giết được nó để trả thù cho anh tôi rồi.

Hiến chó mắt :

- Anh định thế đấy à ? Không nên. Chẳng qua cái số phận tôi thế. Dù anh có giết chết nó thì tôi cũng đã què rồi, không lấy lại được nữa. Thôi bây giờ, anh đưa cô về đi, và anh cứ yên-tâm, tôi không buồn đâu, tôi đành với số-phận.

Tôi đành với số phận. Kim nghe thấy thế bằng não ruột. Vụt, nàng dơ tay nắm chặt lấy tay Hiến. Và nước mắt tự đâu không biết cứ trào ra. Nàng dùng-dằng chưa muốn về thì Hiến đã dục, nàng mếu máo :

- Thì anh hãy để cho em ở đây với anh một chút nữa nào.

- Cô ở đây với tôi cả năm thì chân tôi nó cũng thế rồi. Giá cô ở mà chân tôi nó lại liền được như trước thì cô muốn về, tôi cũng cố giữ cô lại. Tôi biết lòng cô thương tôi thế là tôi được đội ơn cô rồi.

Hiền nói xong sẽ tủm tủm bảo Hồng :

- Kìa anh đưa em chúng ta về đi.

Hôm ấy, Hiến ở nhà thương về, xương tuy đã liền, nhưng vì còn yếu, nên vẫn phải đi nạng. Hồng trông thấy bạn tập tễnh giữ hai cái nạng sơn đen, mặt bỗng héo lại, Hiến phải an ủi :

- Anh kỳ quá, mọi việc xếp đặt bởi giờ, biết đâu vì tôi què chân, mà tôi chẳng được sống thêm mười lăm tuổi nữa. Và nếu không gặp cái nạn này thì lại gặp cái nạn khác, tôi chết cũng chưa biết chừng. Bao giờ anh buồn mà tôi khỏi được như cũ thì anh hãy nên buồn, chứ không thì hơi đâu. Anh là người có tư tưởng, sao anh lại đi rên-rĩ trước một cái không thể chữa được nữa.

Hồng dớm nước mắt :

- Nhưng tưởng-tượng, xưa kia anh lành như beo, dẻo như vụn, nay anh khập-khiễng giữa hai cái nạng kia, thì em chịu sao cho được. Cứ nghĩ rằng, hạnh-phúc của đời anh vì thế mà mất, thì em yên làm sao được.

- À, rồi nay mai xương cứng, tôi bỏ nạng đi, tôi cũng lại đi được như người thường, chứ có phải chống nạng như thế này mãi đâu mà anh lo. Rồi tôi cũng không khập-khiễng đâu. Thầy thuốc đo chân tôi, thì chân nọ chỉ chênh với chân kia có hai phân, nâng cái đế dày lên một chút, là yên ổn cả đấy thôi mà. Còn như hạnh-phúc, ồ, thì người ta quan niệm nó theo những khả năng của

mình. Trước kia tôi quan-niệm banh-phúc ở chỗ ồn ào tranh đua, thì nay tôi lại quan niệm nó ở chỗ yên tĩnh hàm-duỡng.

Rồi vỗ lên vai bạn :

- Và anh nên nhớ, hạnh-phúc của đời tôi là ở lòng anh.

Hồng quỳ ngay xuống ôm lấy chân bạn :

- Nếu có phải thật như thế, thì anh có thể tin ở lòng em. Lòng em không bao giờ rời đôi đâu.

Hiển kéo bạn dậy :

- Tôi biết, tôi biết đã từ lâu, có phải ngày nay tôi mới biết đâu. Thôi anh đừng nghĩ ngợi gì nữa. Nếu mà anh còn băn-khoăn về tôi, thì tôi không được vui đâu.

Anh chị Kim và Kim biết Hiến về, liền kéo đến thăm, đến thăm giữa lúc Hiến đang tập-lễnh tập đi ở trong nhà. Hiến thấy mọi người liền dơ tay lên giới rồi cười khanh khách :

- Đây ông bà với cô xem, tôi đi được rồi đấy, có lẽ chỉ một tháng nữa là tôi không phải cần đến nạng thôi, có lẽ tôi đã chống ba-toong đi làm được rồi. Trong khi tôi nằm ở nhà thương, ông bà và cô đối với tôi tốt quá, khiến cho tôi lại muốn què một lần nữa, để lại được hưởng lại sự chăm nom ấy một lần nữa.

Kim dơ tay dịu dàng về ghé :

- Anh chỉ nói đại thôi nào, anh Hồng anh ấy mà nghe tiếng, thì anh ấy mắng anh đấy.

- Ô, thằng dở người ấy thì kể gì nó. Bây giờ nó coi tôi như một đứa bé con, mà nó không tự biết rằng dù tôi què, tôi cũng còn có thể một tay sách nó ném ra cửa như con nhái. Ô, thì ra cái tai-nạn này làm cho nó lên ngôi thôi, tự dung nó nhảy tót lên cái địa vị của một người mẹ đối với tôi.

- Ô, thì tại anh ấy thương anh kéo là.

- Tôi không cần nó thương như thế. Chưa biết chừng nay mai tôi bóp tai cho nó một cái để lòi nó về cái địa

vị cũ. Ấy là nó đi làm vắng, tôi mới được đi mấy bước đây, chứ nó ở nhà, thấy tôi tập tễnh là nó hét vang nhà.

Nói xong, Hiến lại cười khanh khách, trở vào một chiếc ba toong dựng ở góc bàn giấy :

- Cô xem, tôi còn chống nạng, mà nó đã sắm trù bị cho tôi một chiếc ba-toong những chục bạc đấy. Tự dựng cái què của tôi, làm cho tôi được sung sướng ngay hơn trước thôi.

Rồi trở thẳng bếp đang rót nước :

- Ông bà với cô xem, què bây giờ mới có người hầu, chứ trước kia thì bao giờ chúng tôi mượn được thầy tớ.

Tuy Hiến cố làm ra vui-vẻ, nhưng Kim cũng linh-cảm đó là thứ vui gượng, bởi Hiến không muốn cho ai phải buồn vì mình.

Vợ chồng Tuy vì bận việc xin về, nhưng Kim vì thấu rõ mối buồn của Hiến, nên ở lại để cho Hiến được vui.

Trong hơn một tháng giời Hiến nằm nhà thương, không một ngày nào là nàng không vào thăm Hiến, và không một lần nào nàng không gặp Hồng ở đây. Những tai-nạn to lớn ở đời, đã cắt đi cho những kẻ thương nhau biết bao nhiêu điều ước thúc gây nên bởi tập quán bởi xã giao. Trong những phút họp mặt ấy ba người thật đã sống với nhau như anh em một nhà. Cái không-khí êm ái ấy làm cho Hiến lắm lúc quên sự bất-hạnh của đời mình mà thốt ra :

- Có lẽ giời reo cho tôi cái tai-nạn này để lại được cô đây. Què chân mà được cô, tôi sung-sướng hơn là lành-lặn, mà lại bị mất cô.

Câu nói ấy của Hiến, Hồng nhớ mãi. Và chàng còn định ninh nhớ cả câu giả lời rất thâm-thía, và rất thành thực của Kim :

- Em mất các anh, thì em mất nhiều, chứ các anh mất em, thì nào mất gì.

Hôm ấy Hồng cố gắng hỏi nàng :

- Cô nói thật hay nói dối đây ?

Kim trở vào cái chân bó bột của Hiến, rồi sột-sắng giả nhời :

- Lúc này mà em còn nói dối, chẳng hóa ra em không phải là con người ư ?

Câu ấy làm cho Hiến cảm động đến ứa nước mắt :

- Ra có lâm đến lúc tai nạn, thì mới biết ai là bạn mình, ai không là bạn mình. Tôi thật sung sướng, có những hai người bạn. Cái giọt nước mắt ấy, Hồng nhớ, nhớ luôn cả câu giả lời chí-thiết của Kim. Vì thế cho nên khi đi làm về, thoáng nhìn qua màn cửa thấy Kim đang cúi hút gọt soài cho Hiến ăn, chàng mừng rỡ ngay đến những cảnh gia đình ấm cúng; và chàng thấy rằng nếu Hiến lấy được Kim, thì cái phần bất-hạnh của đời Hiến, sẽ được an ủi biết mấy.

Lúc ấy chàng thấy nhẹ hẫng lòng yêu Kim, chẳng những thế chàng còn coi là một cái tội nữa. Bây giờ rút ra, chàng thấy nó không đau xót như trước.

Về phần Kim, chàng rõ biết tấm lòng nhân ái của nàng, chàng hy-vọng sẽ nói được cho nàng ngã đến sáu bảy phần, nhưng chàng rất sợ sự không bằng lòng của Hiến. Hiến không bằng lòng vì nhiều lẽ, nhưng có hai lẽ quan trọng nhất, một là Hiến biết Hồng yêu Kim, hai là vốn tính khảng khái, Hiến không bao giờ muốn người ta lấy mình vì lòng thương.

Vì vấn vương bởi những ý nghĩ ấy, Hồng thập thò chưa vào ngay.

Kim quay lại trông thấy chàng, liền la ngay :

- À, anh rình gì chúng tôi đấy ?

Hồng vén rèm đi vào :

- Tôi đâu dám hõn với chị như thế.

Kim đang vui-vẻ, bỗng sầm ngay mặt xuống. Hồng biết nàng không bằng lòng cách xưng hô như thế, vội vàng chữa bằng cách bông lơn :

- Cô tệ thế thì thôi, cứ suy bụng ta ra bụng người, ý hấn cô chắc hay tò mò rình người ta cho nên nghĩ ai cũng giống mình chứ gì ?

Mặt Kim lại tươi lên, Kim cầm cái hột soài giơ lên ném rử :

- Anh là chúa giỏi cái nghề vu oan giá họa cho người ta.

Hồng chìa ngay mặt :

- Mời chị cứ ném, nhưng, mỗi một cái ném thì lại bắt cóc chị ở đây soi com với chúng tôi một bữa, tuy chị

muốn ném bao nhiêu thì ném.

Hiền cười bảo ngay :

- Thì trả phải bắt cóc, tôi đã xin được với cô ở soi cơm với mình buổi chiều nay rồi. Anh chạy xuống sem, nó làm món ăn có thơm không. Tôi rất tiếc tôi què chưa đi được xuống bếp chứ không thì tôi sẽ nấu cho cô soi, thế nào cũng được ban khen.

Hồng toan quay đi thì Kim đã vội ngăn :

- Thôi nó làm cái gì ăn cũng được. Nếu các anh cứ sử khách tình, thì không bao giờ tôi đến ăn cơm ở đây nữa đâu.

- Vâng, tôi xin vâng. Có phải cô đã thương chúng tôi như thế, thì xin cô bằng lòng một điều này nhé.

- ???

- Tôi vì đi làm nhiều giờ quà, mà cô chỉ phải dậy mỗi ngày có năm giờ, mong những lúc rồi, cô lại đây chơi để cho anh tôi được khuây khoả, tôi được ơn cô vô ngần.

Kim chưa kịp giả nhời, thì Hiền đã xua tay gạt đi :

- Tôi có cái đức gì, mà dám phiền cô như thế. Anh chỉ cứ rắc rối.

Kim cười bảo Hồng :

- Đây, anh Hiến anh ấy có bằng lòng đâu. Nhưng anh ấy không bằng lòng thì những giờ rồi tôi cũng đến.

Vì nhận ở lời nói ấy một ý định nhân ái, cho nên khi chín giờ lúc Hồng đưa Kim về nhà, chàng đánh bạo ngỏ tâm-sự với Kim, và chàng thấy rằng đối với một người như Kim thì cần phải nói thật.

Chàng theo Kim vào phòng khách. Kim thấy chàng soãn-soe, thì đã hiểu ý ngay :

- Anh muốn nói gì với em có phải không ? Nhưng nói để anh biết, nếu anh lại nói những truyện như lần trước thì em không nghe đâu.

Hồng van lơn :

- Xin cô nghe, xin cô hãy nghe, nếu có điều gì phạm đến cô, thì xin cô đuổi ngay, tôi thề không dám oán thoán. Tôi chỉ xin cô nửa giờ, nửa giờ thôi, xin mời cô ngồi xuống đây.

Vẻ khổ sở hiện rành rành trên mặt Hồng khiến Kim bất nhẫn :

- Vâng, thì anh cứ nói đi.

- Nhưng xin cô nghe tôi với tất cả một tấm lòng quảng-đại của cô... Và tôi xin thề lần này thì tôi nói thực hết, nếu giấu giếm một điều gì, thì xin thần-minh giết tôi đi.

- Tôi hiểu, tôi hiểu, và tôi xin tin anh rồi.

Hồng ngập-ngừng một khắc :

- Tôi phải thú thật rằng, hai anh em tôi cùng yêu cô, một tấm lòng thành kính và thiết-tha ngang nhau. Nhưng cũng vì chúng tôi thương yêu nhau quá, và sét thấy rằng cô là một nguồn hạnh-phúc cùng-cực của đời người, nên anh tôi cũng muốn cho tôi có cái nguồn hạnh phúc ấy, và về phần tôi, tôi cũng muốn cho anh tôi được như thế, vì thế cho nên chúng tôi cứ nhường-nhịn nhau, và cất lên nhau đến... cầu xin cô, để đắc tội với cô. May mà Thượng-Đế chẳng nỡ phụ kẻ có lòng, nên trong một cái rủi của đời anh tôi, lại sen vào được một cái may, là cô bỏ qua đi không nghĩ đến tội cả của chúng tôi.

Nói đến đây, Hồng ngừng đầu lên nhìn Kim :

- Phải, tôi đã rõ biết cô thương anh em chúng tôi, một nguồn thương không bờ bến, bây giờ tôi xin hỏi thật cô... lòng cô... đã chênh về ai bao giờ chưa ? Hay cô vẫn chỉ coi chúng tôi... ngang nhau.

Kim trả lời một cách dành dọt và rút-khoát :

- Không, tôi vẫn coi các anh như nhau thôi. Hai anh tôi cùng quý cả.

Mặt Hồng hình như vụt sáng lên, mà cũng hình như vụt tối lại, nhưng rồi thì sáng hẳn. Chàng đứng ngay dậy chấp tay vái Kim, rồi đổi luôn cách xưng hô :

- Thôi thế lạy chị, xin chị thương lấy anh tôi, càng nên thương lấy anh tôi. Một người lòng chứa-chất đầy bác-ái như chị, tất đã hiểu vì lẽ gì. Tôi thề không hận một chút nào, và tôi rất lấy làm sung-sướng được tôn thờ chị, bằng tất cả một tấm lòng thành kính của một đứa em đã được chị ban phúc lành cho anh nó. Đời anh tôi đã mất hạnh phúc ở một phương-diện, đã đầy chứa những hận rồi, nếu không được lòng yêu của chị soi tới, thì còn lấy gì mà vui sống nữa. Lạy chị, lúc này chị đừng nên coi chị là một người đàn bà mà chị nên tự coi như đức Phật bà giáng cái bàn tay thí-sả để nâng đỡ lấy cuộc đời của anh tôi. Chị nên tự coi mình như là một nàng tiên, đã được Thượng Đế giao cho cái bổn phận hàn dật những vết thương của trần thế.

Hồng vừa nói vừa khóc sụt-mướt.

Lòng Kim cũng rung lên, vì cái tình bạn thống thiết ấy, nàng cũng dần dụa nước mắt.

Nàng kéo tay Hồng cho ngồi lại cạnh mình và rồi thì nàng đổi ngay cách xưng hô, nàng không tự hạ mình bằng em nữa :

- Thôi tôi đã hiểu rồi, anh không cần phải nói nhiều nữa. Nhưng tôi chỉ lo, anh của anh không bằng lòng mà thôi. Anh còn lạ gì, cái tính khảng khái của anh ấy. Anh ấy đời nào bằng lòng lấy tôi, khi anh ấy ngờ rằng người ta lấy mình vì tình thương.

Hồng cầm tay Kim đặt lên mặt.

- Cái điều lo của chị, em cũng đã lo, chị thật xứng đáng là người chị muôn đời của em. Nhưng em hỏi thật chị điều này, nếu chị có lấy anh em, thì vì tình thương, hay là vì tình yêu nào ?

Kim quả quyết giả lời ngay, giả lời những câu nó làm cho Hồng tê lòng, mà cũng mát cả ruột.

- Tôi xét anh ấy chẳng có cái gì là đáng thương cả, đời anh ấy chỉ có một cái bất hạnh, mà cái bất hạnh ấy, nếu nó có làm giảm một phần vui sống của đời anh ấy, thì cũng không làm giảm hạnh-phúc của cuộc nhân duyên. Tôi nói cho anh biết, nếu chỉ thương không, thì không khi nào tôi chịu lấy ai cả. Trong trường hợp này thật ra tôi cũng có thương anh ấy, nhưng cái lòng thương ấy, chỉ là để làm chênh cái lòng yêu về phía anh ấy theo như lời yêu cầu thống-thiết của anh mà thôi.

- Em hiểu, em hiểu nếu quả chị đã yêu thương anh em như thế, thì xin chị yêu thương cho chọn, chị cố lên một tí nữa. Chị làm cho lòng yêu đặc thắng đi, chị thắng tất lòng ngờ vực của anh em đi. Đời anh em mất nhiều rồi, nếu được chị thì mất bao nhiêu cũng là không mất. Cái được này thật là to, mà cái mất kia chỉ là có mất ngôi cầu-tướng đại vương, thì cũng vẫn là nhỏ thôi.

- Được rồi, anh cứ để rồi tôi liệu.

Kim đến nhà Hiến, trong một buổi sáng chủ nhật. Hồng đã được nàng giận trước, nên đã tránh mặt, lấy cớ là có việc nhà báo phải đi lục tỉnh. Bây giờ Hiến đã không phải dùng nạng nữa rồi ! Chàng đã đi vững trải được chừng vài trăm bước mỗi lần.

Kim đến trong lúc Hiến đang cặm-cui đánh giày cho Hồng. Thấy Kim vào, Hiến dơ ngay đôi giày lên :

- Đây, cô xem tôi ở nhà, nhưng cũng được việc đấy chứ.

Kim mắng yêu ngay :

- Nhà có đầy-tớ, anh làm những việc ấy làm gì.

Hiến cười tít, rồi trở chân :

- Mới có đầy-tớ từ khi tôi què chân đấy thôi chứ. Trước kia cô tính chả mình thì còn ai. Cô mang cái gói gì to thế.

- Em đem hoa quả đến biếu anh đấy. Và luôn thẻ xin anh cho em ăn cơm sáng với.

- Vâng điều gì, chứ điều ấy thì tôi rất lấy làm sung-sướng.

Rồi mở gói !

- Chà ! cô cho nhiều thế này, mà không có anh Hồng ở đây để hưởng. Tính anh ấy thích nho lắm nhé.

Kim làm ra bộ không biết :

- Thế anh ấy đi đâu ?

- Đi Thủ dầu-một vì công việc của nhà báo. Độ này anh ấy bận lắm, thứ nhất là từ khi anh ấy phải kiếm cho hai người, trong đó có một người ốm tiêu tốn tiền lắm. Tối nào về, anh ấy cũng viết sách cho đến hai ba giờ sáng để bán cho nhà xuất bản, mà sách anh ấy bây giờ viết bay lắm. Chuyến này tôi không có anh ấy, thật là khôn đồn. Anh lấy tự trước hết cả mọi sự cần dùng để cho tôi có thể tha hồ tiêu, tha hồ mua thuốc. Một người như anh ấy tất thế nào sau này cũng phải khá to.

Kim ngồi xuống cạnh Hiến :

- Đã thám vào đâu với sự anh săn-sóc trông nom cho anh ấy trong bao nhiêu năm giờ.

Sẽ ngả đầu để cho má chạm vào vai Hiến :

- Thật đúng như lời anh Hồng nói : anh quả là một người quân-tử, một người rất hiếm ở trong cái xã-hội này. Làm ơn cho ai không nhớ đến nữa ; mà cái người ta làm cho mình thì luôn luôn canh cánh bên lòng. Em

tự coi lời em thật đầy hạnh-phúc khi được gặp anh. Anh quả là một người đáng để cho người ta... tôn-thờ.

Vừa nói, Kim vừa ngả hẳn đầu vào cánh tay Hiến. Hiến cứ lơ đi như không nhận thấy cái cử chỉ thân yêu ấy :

- Tôi là một thằng lỗ-mãng, bì thể nào được với anh Hồng. Tôi bây giờ lại thành ra phé-nhân rồi, bắt quá lại chỉ sống cái đời ông ký đến bạc đầu trong số tường nhà buồn thôi. Nhưng may đời tôi còn có một chỗ an-ủi là được nhìn thấy cái tương lai rục rĩ của anh Hồng. Thôi thì mình kém hèn lại bất hạnh, được thơm lây vì bạn cũng đã là may mắn rồi.

Kim nắm ngay lấy tay Hiến :

- Anh nói chi những điều bi-thiết ấy, anh mới có hai mươi bảy tuổi, tương-lai còn dành cho anh bao nhiêu lời hứa, cứ gì phải ở môn túc-cầu. Đá bóng ở đâu cơ, chứ nước mình thì già đời có làm nên cái nghề ngỗng gì đâu. Anh gãy xương chân rồi xương lại liền. Anh có phải cụt chân đâu mà anh cứ bảo anh què. Vả lại hạnh phúc đâu ở những cái bề ngoài ấy, anh đã sống về lòng tất anh hiểu.

Rồi dơ tay lên nắm chặt cánh tay Hiến :

- Trước kia em anh không hiểu anh chứ bây giờ thì em đã hiểu anh rồi.

Thấy Hiến vẫn cứ thản-nhiên, Kim lại nhắc lại :

- Em hiểu anh lắm lắm rồi, em đã nhận thấy rằng sống cạnh một người quân tử là cái hạnh-phúc đệ nhất của đời con người ta. Ở đời này, anh tính còn có cái gì chắc : cái gì rồi đây cũng tan vỡ, chết-chóc, để có còn là còn tấm lòng mà thôi.

Không phải Hiến không rung-động vì những lời thăm-thía ấy nhưng từ khi bị gãy chân, thấy Kim đã trở về với anh em mình chàng đã lại có một quyết định. Chàng không còn cái gì rực-rỡ đáng dâng Kim nữa, không còn cái gì để xứng đáng với sắc đẹp, tâm-hồn của nàng thì chàng phải tìm hết cách vun vào cho Hồng. Xét tấm lòng luyến-ái của nàng đối với anh em mình chàng thấy cũng dễ. Càng dễ từ khi chàng bị què chân, đời chàng là một cái gì sắp tàn, mà đời của Hồng thì lại là cái gì sắp nở. Hồng mà lấy được Kim thì thật là cuộc nhân-duyên tốt đẹp, tương-lai của Hồng sẽ được đảm-bảo, sự nghiệp của Hồng nhờ lòng yêu của Kim tô điểm sẽ bội phần tốt đẹp. Chàng định bụng chờ khi khỏi rồi sẽ chờ một cơ-hội thuận tiện nói thực hết với Kim và chàng tin chắc rằng Kim bằng lòng. Ai dè... ?

Hiền cô làm ra vô-tình, chàng cười to :

- Cô tính một tấm lòng của một phé nhân như tôi, không tài không trí còn có cái gì là đáng để cho ai chú ý.

Rồi đứng dậy :

- Và nếu có ai đại đột mà chú ý đến thì tôi cũng có cái bổn-phận phải bảo với họ đó chỉ là một con Zéro nó không đem lại gì cho ngày mai đâu.

Kim cũng đứng dậy :

- Coi chừng, chân anh còn yếu, anh. Khổ quá, em đã bảo anh đừng có bi-quan với cuộc đời như thế và anh đừng nên tự dìm giá anh như thế. Trong cảnh anh em trông chẳng có cái gì là đáng thất vọng cả.

Rồi kéo tay buộc Hiên ngồi xuống :

- Anh ngồi xuống đi không nhớ một cái anh Hồng anh ấy lại bắt đền em. Tại sao anh lại cứ bi-quan với cuộc đời một cách vô lý như thế.

- Cô thương tôi có nói thế, chứ tôi xét tôi chẳng còn có thể hy-vọng gì ở sự sống nữa. Bao nhiêu khả năng của tôi đã bị cái tai-nạn hôm nọ đánh gãy gục cả. Những cái nó có thể giúp tôi vui sống đều tiêu tán ở bãi đá

bóng cái hôm giời sâu đất thăm ấy. Lòng tôi chết rồi, tôi không tin ở giời nữa rồi, tôi không tin ở ngày mai nữa rồi, tôi không tin tất cả rồi.

Rồi dơ tay dần từng tiếng :

- Mà cô bảo tôi còn tin làm sao được nữa. Một người ăn ở như tôi mà bị cái tai nạn như thế thì còn giời đất nào. Tôi không tin, tôi không tin là phải. Tôi đã hiểu cái lòng thương của cô đối với tôi, cô nói thế là để an-ủi tôi, nhưng tôi, tôi không cần an ủi đâu. Một khi lòng đã nguội, đã không biết tin gì nữa thì còn cần gì.

Những câu nói thương-tâm ấy làm cho Kim đã cảm động lại càng cảm động hơn. Nàng oà khóc.

- Nhưng ít nhất anh vẫn còn có thể tin ở cái tình của anh Hồng đối với anh.

Hiến gật gật đầu :

- À, nếu không thế thì tôi đã tự tử rồi. Vì anh Hồng mà tôi còn sống vất vưởng đây thôi, chứ một khi có nguyện vọng thiết-tha của đời người ta đã bị gãy, sống còn có nghĩa gì. Bây giờ tôi chỉ còn muốn sống vì anh Hồng, cho anh Hồng thế thôi. Thôi cô đừng khóc, khóc để làm gì hử cô ? Đấy cô xem, cạnh một người tàn-tật đau-đớn như tôi, đã khó chịu chưa. Cô đến đây chú ý là

đem cái vui đến cho tôi mà thành ra tôi làm cho cô buồn cô phải khóc. Tôi thật là vô lý, vô lý.

Hiền vừa nói vừa lấy tay đâm vào ngực, rồi sợ Kim cứ nói mãi cái vấn-đề mà lòng mình không muốn, Hiền đánh trống lảng sang chuyện khác :

- Thôi cô nín đi, tôi đã buồn lắm rồi. Để tôi đọc thơ của anh Hồng cho cô nghe. Thơ anh ấy có cái đức làm cho cô hết buồn ngay. Anh ấy mới làm được mấy bài hay lắm. Thật là đệ nhất thi-sĩ ở nước Nam này.

Hiền vừa cầm tập bản-thảo để ở trên bàn thì Kim đã giằng lấy vật đi :

- Tôi không thích nghe thơ của anh Hồng, tôi không thích.

Rồi nàng cứ nức nở khóc. Hiền cúi xuống nhặt tập bản-thảo rồi tần-ngần nhìn Kim. Lòng chàng lúc ấy nao nao, chàng kéo tay Kim lúc ấy đang úp trên mặt :

- Cô muốn cho tôi đã buồn lại buồn thêm hay sao thế mà cô khóc ?

- Tôi không muốn cho anh buồn cho nên tôi mới khóc. Và nếu anh không muốn... cho tôi ở đây ăn cơm với anh nữa thì tôi về đây.

Nàng nói xong vùng vằng đứng dậy. Hiến vội vàng nắm lấy áo nàng rồi bồi-hồi bảo nàng :

- Tôi đâu dám như thế, thôi xin cô nín đi. Tôi thấy cô khóc tôi khổ lắm, ta nói chuyện khác cho vui. Nếu quả thật cô... thương tôi thì xin cô nín đi nào.

Kim vừa chùi nước mắt vừa thút-thít :

- Nhưng anh có thương em đâu, anh có quý em đâu !

- Ô, tại làm sao không. Cô đối với tôi như thế mà tôi không quý cô thì tôi là quái-vật à ?

Kim biết không nên vội vàng : lòng Hiến đang cay chua phải dần dần mới chinh-phục được :

- Thế anh đừng nói những câu chuyện phần-chí cơ, thì em mới ở cơ.

- Thì tại cô cứ gọi ra chứ tôi đâu dám đem đòi tôi làm phiền cô.

Kim nguẩy ngay đi :

- Em không muốn anh nói như thế nữa, đã là chỗ... chí-thiết sao anh cứ nói đến sự phiền với không phiền.

- Vâng, thế thì tôi xin thôi tất cả. Hôm nay cô khó tính quá. Tôi có cái cảm tưởng cô là cô em bé nhỏng nhẻo khiếp quá.

Kim bật phì cười :

- Đấy anh lại chế tôi rồi.

- Đâu, tôi thích cô cười như thế đấy.

Cơm xong Kim bảo Hiến :

- Thôi bây giờ anh đi ngủ trưa một tí đi. Tôi quạt cho anh ngủ.

Hiến trố mắt :

- Tôi đâu dám vô lễ đến bậc ấy !

Kim nắm cánh tay Hiến khẽ lắc :

- Thế anh có coi tôi là em anh không đã nào ?

Hiến rất muốn coi là em nhưng không coi là thứ em mà Kim muốn.

- Tại làm sao không. Tôi chỉ cầu mong có thể.

- Vậy thế thì anh phải nghe lời em đi. Thôi thế anh không muốn ngủ thì anh đọc sách cho em nghe đi. Hay anh có biết bài thơ nào thật hay, anh ngâm cho em nghe đi. Nhưng cấm không phải thơ của anh Hồng. Em nghe mãi cái giọng «bi-ai» của anh ấy, em chán lắm rồi.

Hiến muốn thăm khuyên Kim đừng nên yêu-đương mình liền bảo :

- À tôi có bài thơ này hay lắm. Nó cũng na ná cái cảnh tôi, để tôi đọc cho cô nghe.

- Không, anh phải ngâm lên cho em nghe cơ.

- Vâng thì ngâm :

*Lá vườn tôi úa cả rồi,
Cây vườn tôi đã rã rời cả hoa.
Chim vườn tôi nản tiếng ca,
Trăng vườn tôi ? Ánh trăng tà lạnh bao ?
Vườn tôi, tan-tác tiêu-tao,
Lòng tôi tan-tác, ghen ngào... cô-liêu*

Đặng-Đình-Hồng

Kim gục ngay đầu vào cánh tay Hiến rồi phát nhẹ một cái lên lưng chàng :

- Em đã bảo em không muốn nghe cái giọng buồn thảm ấy cơ mà ! Sao anh của em cứ không nghe em. Không, anh phải ngâm bài khác đền em cơ.

Cái cử chỉ ấy và thứ nhất cái giọng nói «anh của em» đã tỏ tình một cách rõ rệt khiến Hiến không thể còn bảo làm lơ đi không biết nữa. Chàng không dám ấy đâu Kim ra vì chàng sợ một ngày kia Kim mà lấy Hồng thì nàng có chỗ phải ngượng với mình, chàng buộc lòng phải vờ coi cái cử-chỉ ấy như cái cử chỉ của một người em gái thôi, chàng sẽ đưa tay lên phớt trên tóc Kim :

- Ừ thôi, góm em gái làm tội anh mãi. Đây anh xin
ngâm đền :

*Không thương chó hện tui lòng,
Không đa mang chó đèo bông làm chi.
Kéo rồi khi bước chân đi,
Trong hồn chết một sâu bi cách vời,
Rồi em ngày tháng lẻ loi,
Rồi anh ngày tháng bên giời lênh-đênh.
Rồi trăng khuya ánh nhạt dần,
Em ra vườn khóc tuổi xuân lữ làng,
Rồi trong khuya vắng tiếng đàn
Tiếng lòng em khóc đoạn tràng chia-ly,
Rồi trong khuya tiếng gió về
Tiếng lòng em khóc thuở thì ái-ân.
Anh đi bước bước ngại ngần,
Áo xanh mưa nắng nhạt dần màu tươi.
Em về muôn dặm xa khơi,
Tuổi xanh mưa nắng nhạt mùi phấn-hương
Trông anh ngày tháng mỗi mòn,
Mồ quên em đắp tâm hồn cho cao.*

Đ. Đ. H.

Thơ đã buồn, trong cảnh buồn, giọng ngân lại càng
buồn làm cho Kim không thể không thổn-thức. Nàng
oà khóc, nàng khóc những giọt nước mắt thành-thực

thương, thành thực yêu. Nàng quên luôn rằng nàng đến đây là để chinh-phục Hiến, để thắng tấm lòng ngò vực của Hiến, cần phải khôn ngoan, cần phải dè dặt. Nàng ôm chầm ngay lấy Hiến, ngả đầu vào ngực Hiến :

- Anh đau-đớn đến thế cơ à ?

Hiến thấy lão-đảo, và dù trong lòng vẫn đinh-ninh để dành Kim cho hạnh-phúc của đời Hồng, chàng cũng thấy mình không đủ nghị lực để giả ngô nữa và rồi thì chàng không tự chủ được lời nói của mình nữa :

- Vâng, anh khổ lắm, anh khổ lắm em ạ !

Rồi đến khi Kim hít lên má chàng thì chàng không tự chủ được cả những cảm giác của mình nữa. Chàng quàng tay ra sau lưng Kim, ghì lấy Kim :

- Anh tàng-tật thế này mà em cũng yêu anh ư ?

Kim đặt một cái hôn nồng đượm lên môi chàng không giả nhời. Cái hôn ấy cuốn phăng ngay tâm-hồn Hiến vào lốc yêu-đương. Hiến hôn trả lại rồi rên rĩ :

- Đời anh vô hy vọng như thế mà em cũng yêu anh ư?

Kim đặt tay lên ngực chàng :

- Em không cần nghĩ đến ngày mai, em chỉ biết em yêu anh.

Rồi lại ngả đầu cho trán đụng vào môi Hiến :

- Sao anh cứ bảo là anh tàn tật, sao anh cứ bảo là đời anh vô hy vọng. Hy-vọng nằm ở trong cái tình chúng ta yêu nhau này, nằm ở trong lòng em này này. Nay mai thì chỗ gãy liền hẳn, cứng hẳn, anh lại đi như thường. Người ta thiếu gì con đường để tìm hạnh phúc, cứ gì phải ở thể-thao. Xin anh tin em mà đừng buồn nữa. Hề mà anh còn buồn thì đời em khổ đấy.

Hồng hỏi dò thằng bếp, biết mọi việc xảy ra, chắc hẳn rằng Kim đã thành công rồi mới rón-rén đi lên. Lúc ấy Kim đang ngồi ở bàn giấy, còn Hiến thì đứng đằng sau đọc cho nàng chép bài thơ lúc nãy, bài thơ nó đã làm cho hai người thú tình yêu với nhau. Hồng hớn hở đi vào :

- Thừa anh, thừa chị, em đã về đây ạ.

Cả hai đều giật mình quay lại. Hiến còn hoang-mang thì Kim đã tươi cười :

- Chú đi đâu về đây ?

- Thừa chị, em đi Thủ-đầu-Một về ạ.

Cái cách xưng hô «em, chú» và thứ nhất cái nhìn của hai người nhìn nhau vụt làm cho Hiến nghi. Trong ngôn-ngữ cử chỉ của hai như có một cái gì hẹn trước, mặt chàng đang tươi như hoa bỗng sa sầm ngay xuống. Chàng đoán, cô đoán cái sự thực, thì cái sự thực ấy, chàng tưởng rằng mình đã tìm thấy : «Thì ra người ta yêu chàng vì tình thương ! Người ta thuận lấy chàng vì chàng là kẻ bất hạnh trong đời». Hiến thấy có một cái gì như nhói vào ruột. Rồi Hiến thấy giận Hồng, người bạn chí-thiết, giận Kim, người vừa nói với mình những câu ân ái nồng cháy. Lòng tự ái của thằng con trai bùng

bừng nổi dậy : chàng không muốn cho ai phải thương chàng cả ! Chàng đứng chết lặng cá cạnh Kim, tay vẫn ở trong bàn tay Kim.

Kim đang nói chuyện với Hồng, thấy bàn tay ấy run lên liền quay lại, quay lại nhìn thấy cái nét mặt cắt không còn hột máu của người yêu. Nàng hoảng sợ, ôm ngay lấy cổ Hiến :

- Anh làm sao thế ?

Hiến sẽ giơ tay đẩy nàng ra :

- Không ! tôi không làm sao hết.

Hồng thấy thế cũng chạy lại :

- Hay là anh đứng lâu đau chân ?

Câu ấy lại càng như nhắc nhở đến cái đại bất hạnh của đời chàng, cái đại bất-hạnh nó đã giúp chàng ăn mày được lòng yêu của Kim. Chàng thấy xây xẩm mặt mày. Rồi thì khi Hồng cúi xuống định xem chân chàng, chàng dụt lại :

- Không ! Tôi không đau ở chân !

Cái giọng gay-gắt của Hiến làm cho cả hai sùng sốt, hai câu hỏi thốt ra liên-tiếp :

- Thế anh làm sao ?

- Thế anh làm sao ?

Hiển còn đương như sôi chưa kịp giả lời, thì Kim đã hỏi giật giọng :

- Thế anh của em đau ở đâu ?

Câu hỏi thiết-tha hàm chứa một vẻ nũng nịu như rót dầu sôi vào chỗ lửa cháy :

- Không ! Tôi không đau đâu cả ! Nói xong chàng tập-tễnh lại giường rồi từ từ nằm xuống.

Kim và Hồng ngơ ngác nhìn nhau. Rồi cả hai cùng chạy lại, mỗi người quỳ nhô ở một bên giường và cùng đặt tay lên ngực Hiển.

- Kia, bỗng dưng anh làm sao thế ?

Hiển khẽ hất tay hai người ra :

- Để yên cho tôi nghỉ... Tôi mệt lắm.

Chàng nói xong từ từ nhắm mắt lại. Kim và Hồng lại nhìn nhau rồi cùng cúi sát vào bên Hiển, cùng hỏi :

- Không, anh có làm sao !

Hiền cựa mình rồi xoay đi xoay lại để cho hai cái đầu khỏi đụng vào mình.

- Không, tôi đã bảo không mà. Đừng làm phiền rộn tôi. Để cho tôi nghỉ mà !

Nhưng hai người đời nào chịu để yên, cả hai cùng kéo tay Hiền rồi thì Kim cúi sát vào tận mặt chàng :

- Kìa, sao thế ? Giận gì em đấy ? Anh không thương em ư ?

Hiền co tay rồi đẩy Kim ra, ngồi phất giậy :

- Tôi không muốn ai thương tôi cả. Và bây giờ tôi tàng-tật cũng không thương nổi ai. Đời tôi chưa khổ hay sao mà còn cứ làm khổ tôi mãi ?

Chàng nói xong lại nằm vật ngay xuống. Cả hai vụt hiểu, hiểu tất cả. Hồng òa lên khóc :

- Không phải như anh tưởng đâu.

Câu ấy lại càng làm cho Hiền nghi. Kim trèo ngay lên giường ôm chặt lấy chàng rúc vào nách chàng.

- Lạ anh, đừng nghi oan gì cho chúng em.

Hiền cứ nằm im như khúc gỗ, mặc cho hai người vằn vò, khóc lóc, kêu van thế nào cũng không nhúc nhích.

Hai người khóc chán, kêu chán, kêu khóc hàng giờ, mắt Hiền vẫn cứ nhắm nghiền. Đèn điện thành phố bắt đầu bật; đèn vệ hè ném ánh sáng trắng tinh vào gian buồng. Kim đau đớn quả sinh tức bực, nằng kéo áo Hiền giật giật, rồi hét to :

- Anh định giết chết em đây có phải hông ? Giời ơi ! có ai khổ như đời tôi không ?

Cái tiếng lòng nảo-nuột ấy, Hiền cũng chẳng đoái hoài, cứ nằm yên như đá.

Kim lay chán, gào chán, hét chán, rồi cũng chịu phép, đành ngồi bên thút-thít khóc. Hồng chỉ một niềm van lơn :

- Lay anh, anh đang lúc ốm đau, anh đừng nên nghĩ ngợi gì. Chúng em là bề dưới không phải, anh đánh, anh chửi, hà tất phải thế để cho tổn thương sức khỏe. Anh không thương cái thân anh, anh không thương chị Kim, nhưng anh lại không thương em là đứa đã được bù đắp trong bao nhiêu năm giờ ư ? Anh không thương đứa em nhờ có sự giắt giậy của anh mà có được cái ngày nay ư ? Anh vẫn bảo anh thay cha em, anh thay

mẹ em kia mà ? Lạy anh, nếu chúng em quả có điều gì làm lỗi với anh thì anh cứ nói ra để chúng em liệu xử cái thân chúng em.

Rồi khóc nức lên :

- Anh nói đi, anh nói đi.

Hiến vẫn không nói.

Không làm sao được, Hồng quay lại hỏi Kim :

- Thế thưa chị, đầu đuôi làm sao mà đến gi khi em về lại thế ?

Kim sụt sùi :

- Tôi có hiểu làm sao đâu ? Tôi đến đây từ tám giờ, tôi ăn cơm ở đây, chúng tôi... anh a... tôi... tôi bảo tôi yêu anh, rồi anh cũng yêu tôi... rồi anh đọc thơ cho tôi chép, rồi đến khi chú về thì thế. Nào tôi có biết đầu đuôi thế nào đâu ?

- Thế trước khi em về, anh vẫn vui vẻ chứ ?

- Vẫn vui vẻ, anh còn giập tôi vắn tóc, chứ đừng búi nữa kia mà ? Có chuyện gì đâu ?

- Hay chị đã nói gì làm cho anh tôi giận mà chị không biết đấy ?

Kim lắc đầu lia lịa :

- Không, không đời nào. Tôi một lòng thành-kính đối với anh trong bao nhiêu năm nay, đời nào tôi lại dám thế. Chú không tin được tôi điều gì chứ chú lại không tin được tấm lòng của tôi đối với anh ư N

Đồng hồ đánh 9 tiếng. Kim và Hồng chỉ sục sùi ngồi nhìn nhau. Còn Hiến vẫn nằm yên trên giường như một cái xác chết.

Thấy đêm đã sắp khuya, Hồng lại cúi xuống van-vỉ :

- Chúng em có tội gì, chúng em xin chịu tội. Anh nói đi, để cho chị em về, chứ không khuya rồi. Dù thế nào thì chị em cũng có một cái thanh-danh cần phải giữ. Đi, anh nói đi, chứ không thì chị em về làm sao cho đành tâm được.

Hiến vẫn chẳng nói. Kim như điên :

- Thôi chú không cần phải hỏi anh nữa. Bề nào thì tôi cũng chao thân gửi phận cho anh rồi. Anh muốn để cho tôi được sống thì tôi được sống, anh muốn bắt tôi chết thì tôi phải chết. Tôi chẳng cần phải giữ tiếng với ai cả.

- Nhưng thưa chị, nhờ ông bà Tùy không thấy chị về, đến hỏi thì làm thế nào ?

- Thì tôi nói thực rằng tôi yêu anh, chứ còn thế nào nữa.

Hồng sẽ lắc lắc tay Hiến :

- Chị em yêu anh đến như thế, mà anh không thương sót ư ? Thôi, anh làm khổ em, em chịu được, bởi xưa

nay em đã làm khổ anh nhiều rồi, chứ chị em mới biết anh, nào đã có tội-tình gì đâu, mà anh nỡ đọa-đầy như thế ? Thế này cũng tức như anh giết chị em đây.

Động mối thương-tâm, Kim khóc to, rồi gục đầu vào ngực Hiến :

- Thà mình cứ cầm dao đâm chết tôi đi, cũng không cực bằng thế này !

Trong cơn thất vọng, nàng chẳng còn nghĩ gì cả, cứ lắc lắc lắc đề. Vừa lắc, vừa rên rỉ : Mình cứ dậy mình đâm chết tôi đi, tôi vui lòng để cho mình giết. Chứ mình đừng thế này, nó xót-xa cho lòng nhau lắm.

Thấy Kim lắc mạnh, Hồng phải vội-vàng can ngăn :

- Ấy khéo không anh đau.

Chín giờ. Rồi mười giờ. Rồi mười một giờ. Rồi mười hai giờ. Hiến vẫn cứ nằm ngay như khúc gỗ. Hồng không biết làm sao được phải bảo Kim :

- Thôi, khuya lắm rồi, xin chị cứ về đi để mai đi giặt học, rồi em...

Kim giẫy nảy :

- Không, tôi không về. Tôi không cần giấy học, anh ở đâu, tôi ở đây. Tôi về làm sao cho được !

- Lạy chị. Chị cứ nghe em, về đi. Rồi em sẽ hỏi đầu đuôi. Rồi mai sớm, em xin lại thưa với chị. Chứ để đảng nhà phải nóng ruột thì sao cho đành. Thôi, xin chị thương anh em chúng em là hết. Để em bảo bếp gọi xe chị về.

- Không ! Tôi không về. Tôi không về đâu cả !

Rồi lại gục trên mình Hiến :

- Mình ơi mình thật không thương tôi ư ?

Hiến cũng vẫn chẳng nói.

Đến một giờ hơn, Kim không còn làm sao được nữa, đành phải nghe lời Hồng đi về. Hồng đưa Kim xuống tận vỉa hè.

Lúc sắp bước lên xe, Kim sụt sùi bảo Hồng :

- Tôi đã biết mà. Tôi đã bảo chú mà. Chú không làm thế nào được thì tôi chết đây.

Hồng đỡ Kim lên xe :

Thôi chị cứ về đi. Chị cứ tin ở em, tin ở lòng anh ấy thương em. Thôi chị về đi không đứng đây lâu anh ấy lại nghi, khó nói ra.

Hồng lên đến trên nhà thì Hiến ngồi dậy. Hồng mừng quá, chạy lại ôm chầm lấy Hiến :

- Em đã biết, bao giờ anh cũng thương em mà !

Hiến đặt tay lên vai bạn :

- Phải, bao giờ tôi cũng thương anh. Nhưng anh cũng phải thương tôi một chút.

- Thì bao giờ em không thương anh ?

- Nhưng tôi muốn anh thương tôi không phải bằng một tình thương miễn-cưỡng. Tôi rõ biết lòng anh đối với tôi, tôi rõ biết rằng tôi gãy chân thì anh đau đớn và khổ sở hơn rằng chính cái tai nạn ấy xảy ra cho chính thân anh. Anh thương đời tôi bị thất-vọng, anh thương tài năng tôi bị mai-một, anh thương cái ngày mai buồn thảm của tôi, nhưng tôi với anh khác. Tình bạn khác mà tình yêu khác. Tôi không muốn cho người ta thương tôi mà lấy tôi : khổ cho đời người ta mà cũng nhục cho đời tôi.

- Không phải thế đâu anh ! Em thề...

Hiến dơ tay bảo im :

- Anh hãy để yên cho tôi nói hết. Anh thương tôi như thế tức là anh làm khổ tôi. Anh thương tôi mà không

nghĩ đến cái khí-phách thẳng con trai của tôi. Gì tôi cũng chịu được, những nhục thì không. Và anh đem ghép như thế thì có phải anh làm hại người ta không ?

Tôi còn gì để xứng đáng với người ta, tôi là một kẻ tàn tật, mai sau chẳng có một hy-vọng gì để có thể oanh liệt. Anh thương tôi mà tại làm sao anh không thể lòng cho tôi, anh không nghĩ lập gia đình với người ta để cho những ngày tàn của tôi có thể đến nương ở cái lửa ấm của nhà anh. Tại làm sao anh xứng đáng lấy người ta, anh lại không lấy, anh lại ghép người ta vào với tôi là kẻ chẳng xứng-đáng một chút nào để làm hại cả hai cuộc đời.

- Nhưng chị ấy không yêu em, chỉ yêu anh thôi, thì em biết làm thế nào ?

Hiển kéo tay bạn đặt lên lòng :

- Này anh, anh đừng để cho tôi phải khinh anh về sự anh nói dối.

- Không ! Em không nói dối. Em thề trên đầu em, trên đầu anh, trên cái chân gãy của anh rằng em không nói dối. Anh nhìn mặt em, có xem phải là mặt của quân nói dối không ?

Hồng vừa nói, vừa ngừng thẳng mặt lên. Hiền nhìn chàng, lặng thinh, thì chàng lại nói :

- Có lẽ anh khôn ngoan trong việc đòi, nhưng về những vấn đề lòng thì anh phải kém em, bởi anh là con người cốt-cách, đạo đức, điện lòng chỉ chạy có một chiều chứ em, em đã từng hư hỏng, em hiểu lòng người hơn anh. Em hiểu lòng người bởi vì trước em đã hiểu lòng em. Đây này, anh muốn nghe hết sự thực thì để em nói cho anh nghe. Và sau khi em nói rồi, nếu mà anh không tin, thì thôi, chúng ta nên lìa nhau ra. Bởi một khi đã chơi với nhau mà không tin được lời nói của nhau, không nắm gọn được vào lòng nhau thì kéo dài cái cảm-tình ấy ra, cũng không có nghĩa gì. Phải rồi, em yêu, em yêu cô ta lắm, em yêu tha-thiết cũng như anh đã yêu. Rồi tới khi thấy anh bị nạn, em xét em không có quyền được yêu nữa, phải nhường cho anh. Đòi anh đã mất nhiều rồi, cần phải được cô ta. Em đến nhà cô ta với một ý định cầu xin cô ta ban hạnh phúc yêu đương cho anh. Những chỗ này mới là chỗ chua cay của kiếp người. Em đến nhà cô ta với cái ý định cương quyết gây hạnh phúc cho anh, nhưng anh ơi, lòng người là thứ mà người ta không tự chủ được. Em vẫn mơ hồ hi-vọng rằng cô ta sẽ yêu em mà không yêu anh. Cái điều này chắc trước kia lúc anh đến cầu xin cô ta ban hạnh phúc cho em, anh cũng đã nhận thấy. Có lẽ thế thì em chó má

đây, nhưng lòng người nó thế, biết làm thế nào ?

Rồi xuống giọng một cách buồn thảm :

- Chúng ta dù thế nào cũng chỉ là người thôi, biết làm thế nào được ? Em nói hết tình cảnh với cô ta, em hỏi thật cô ta xem lòng đã chênh về bên nào chưa. Thì cô ta cả-quyết giả nhời rằng : Chưa. Cô ta coi chúng ta ngang nhau. Em thề trên cái tình yêu của anh rằng em không nói dối.

Hồng vừa nói vừa dơ tay đặt lên ngực Hiến :

- Ấy thế là em thanh thoi làm cái bổn phận của kẻ đã được hàm ơn anh trong bao nhiêu năm giờ, làm bổn phận của thằng em đối với người anh xấu số. Mà anh xấu số thật ! Tài-năng bị tan gãy giữa cái tuổi thanh-niên cường-tráng, vinh quang. Đời anh vì một cái chẳng may bị vèo tan như bọt sà phòng, cái ngôi vua túc cầu của anh bị lật nhào bởi cái đá của một thằng khốn nạn. Lương tâm em bảo với em rằng : đời anh đã mất nhiều rồi, anh phải được cô ta. Và có lẽ giờ bắt anh mất nhiều như thế để cho anh được. Bởi thực tình mà nói ra cô ta thật đáng giá... ngang bằng những cái anh đã mất. Em cầu xin cô ta thì cô ta bằng lòng ngay, vì sẵn lòng yêu chúng ta mà bằng lòng. Ấy thế là lập tức lòng em nâng cô ta lên làm người chị muôn đời. Rồi em quét sạch

khỏi hồn em những mơ ước cũ. Bây giờ thì chị ấy cũng như anh, ngồi sóng đôi ở trong tim em rồi. Cái điều ngày hôm nay, chị ấy cũng đã dự đoán, chị ấy cũng đủ biết anh khẳng khái và không đời nào anh chịu lấy một người vì thương anh mà lấy. Cái khí phách làm giai của anh không cho quyền anh xây hạnh-phúc trên một cái đại bất-hạnh. Nhưng có phải thế đâu. Anh lầm tưởng. Từ khi em nói, thì lòng chị ấy chênh hấn về bên anh, rồi thì vì yêu anh, chị ấy tìm cách chinh-phục anh, phá lòng nghi-ngờ của anh và cố thắng đoạt lòng tự ái của anh. Đây này, em còn nhớ mồn một lời chị ấy nói với em trước khi đến đây : Tôi xét anh ấy chẳng có cái gì là đáng thương cả. «Đời anh ấy chỉ có một cái bất-hạnh, mà cái bất hạnh ấy, nếu nó có làm giảm một phần vui sống của đời anh ấy, thì cũng không làm giảm hạnh-phúc của cuộc nhân-duyên. Tôi nói cho chú biết: Nếu chỉ thương không, thì không khi nào tôi chịu lấy ai cả. Trong trường hợp này, tôi cũng có thương anh ấy. Nhưng cái lòng thương ấy chỉ là để làm chênh cái lòng yêu về phía anh ấy theo như lời cầu xin của anh mà thôi». Ấy thế rồi sáng hôm nay, chị ấy đến đây với cái ý-định trối liền đời anh vào với đời chị ấy. Rồi thì những việc gì xảy ra chắc anh đã biết, rồi tới khi em về, em đại mồn, đại miệng thành ra anh nghi. Nhưng thế cũng là may, bởi chúng ta đã có cơ-hội để dốc lòng

ra với nhau. Sự tình thế nào, em đã nói hết rồi. Em thề trên cái chân gãy của anh. Bây giờ thì anh tin hay không tin, tùy ý.

Hiến giang hai cánh tay ra. Hồng bở ôm choàng lấy. Rồi họ hoà nước mắt vào với nhau.

Hồng gỡ đầu ra khỏi cánh tay Hiến trước.

- Bây giờ, anh đã nhận thấy chị ấy xứng đáng để chúng ta tôn-thờ chưa ?

Hiến buông bạn, chưa kịp giả lời, thì Hồng lại hỏi :

- Bây giờ, anh không hận vì cái chân gãy nữa chứ ?

Hiến tùm tùm cười :

- Tại làm sao không ?

Hồng chắc lưỡi :

- Ô, thế thì ngài tham-lam quá. Ngài muốn được tất cả thì làm sao được. Ở đời này, có ai được thập-toàn đâu, trừ phi có giới, mà ngài thì chắc chắn không phải là giới rồi, bởi giới thì không có yêu gái đến tương tư, nằm mê gọi tên người ta khóc âm ỹ cả lên.

Hiền hoa quyền tổng dứ một cái vào mặt Hồng. Hồng cũng xuống tấn gạt phắt tay Hiền :

- Thôi thôi, tôi xin tướng-quân, từ giờ ngài nên trước cho tôi cái sự đấm đá, để hơi sức đến mai lại tạ-tội với người ta thì hơn. Và lúc ấy, nếu ngài vẫn ngựa chân ngựa tay thì cũng lại tùy...